

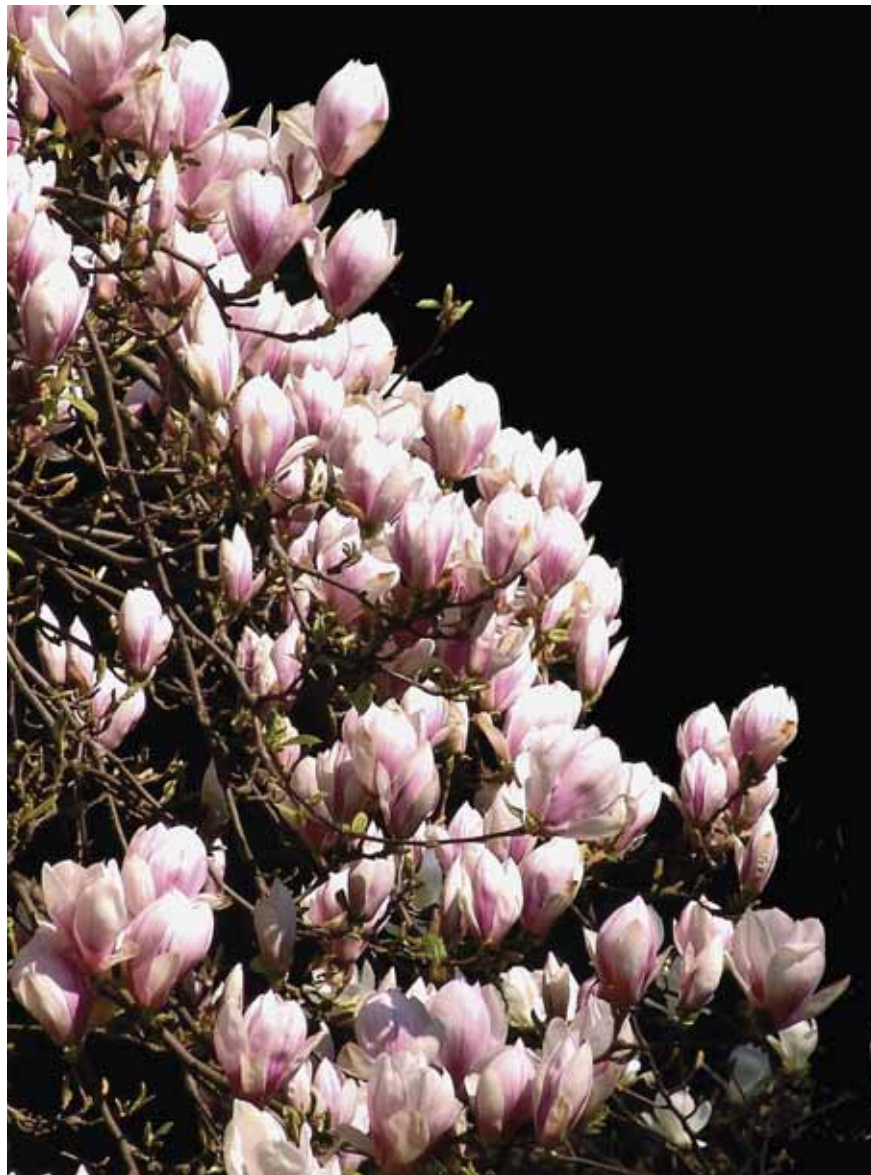
CZASOPISMO UNIWERSYTETU PRZYRODNICZEGO W POZNANIU

WIEŚCI

ZNAK DOBRA

AKADEMICKIE

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

MAJ – CZERWIEC 2018
NR 5–6 (236–237)

ISSN 1429-3064

INSTYTUT OCHRONY ROŚLIN
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

MEDAL
„100 Lat Ochrony Roślin”

przyznany

**UNIwersytetowi Przyrodniczemu
W POZNANIU**

za wybitny wkład w rozwój ochrony roślin w Polsce

Przewodniczący Kapituły

Prof. dr hab. Marek Tomalak

Dyrektor Instytutu Ochrony Roślin – PIB

Prof. dr hab. Bożena Łozowicka

Poznań, 4 czerwca 2018 roku.

W NUMERZE:

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA	
○ Statuetka Hipolita dla Rektora UPP, prof. dr. hab. Jana Pikula (<i>Iwona Cieślak</i>)	2
SUKCESY NAUKOWE	
○ Sukcesy biotechnologii medycznej tkwią w innowacyjności (<i>Jerzy Lorych</i>)	3
SUKCESY NASZYCH NAUKOWCÓW	
○ Naukowiec z UPP w Radzie Młodych Naukowców (<i>Dorota Cieślak i Ewa Sell-Kubiak</i>)	4
SUKCESY NASZYCH STUDENTÓW	
○ Studentki UPP wśród wyróżnionych autorów najlepszych prac magisterskich (<i>Iwona Cieślak</i>)	5
○ Wybrano „Studenta roku” Wydziału Leśnego UPP (<i>Władysław Kusiał</i>)	5
WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA	
○ Północno-kazachski Uniwersytet im. M. Kozybajewa pragnie z nami nawiązać współpracę (<i>Roman Hołubowicz</i>)	6
○ Wizyta delegacji z Angoli (<i>Iwona Cieślak</i>)	7
○ Konsorcjum „Współpraca z Peru” (<i>Iwona Cieślak</i>)	7
UNIwersytet PRZYRODNICZY W POZNANIU NA ARENIE MIĘDZYNARODOWEJ	
○ Katedra Meblarstwa WTD UPP na Milan Design Week (<i>Beata Fabisiak</i>)	8
SUKCESY NASZEJ UCZELNI	
○ Studia z przyszłością. Certyfikat dla kierunku „inżyniera i gospodarka wodna” w trzeciej edycji konkursu zorganizowanego przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego (<i>Jerzy Bykowski</i>)	10
○ Certyfikat „Najlepsze w Polsce” za naturalnie mętny 100% sok jabłkowy dla R-SGD Przybroda (<i>Lucyna Przybylska</i>)	11
● Apel	11
NOWE INWESTYCJE	
○ Uroczyste zakończenie inwestycji aparaturowej na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach (<i>Dział Marketingu i Komunikacji</i>)	12
● Ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna. Nowy międzyuczelniany kierunek studiów drugiego stopnia (<i>Iwona Cieślak</i>)	13
SUKCESY NASZYCH DOKTORANTÓW	
○ Przyznano stypendia dla młodych badaczy (<i>Iwona Cieślak</i>)	14
● Konferencja na Gołębiniu (<i>Jacek Michalski</i>)	14
● „Rośliny oleiste – postępy w genetyce, hodowli, technologii i analizie lipidów”. XXXIV konferencja naukowa w Poznaniu (<i>Iwona Cieślak</i>)	15
● „Zdrowe racice i wymiona a efektywność produkcji”. XIV Forum Zootechniczno-Weterynaryjne poświęcone pamięci prof. dr. hab. Edwarda Malinowskiego (<i>Jolanta Różańska-Zawieja, Zbigniew Sobek i Izabela Wenda</i>)	16
● Konferencja „Zastosowanie technologii informacyjnych w rolnictwie” (<i>Andrzej Przybylak</i>)	18
● Szparagowe aktualności na konferencji prasowej (<i>Anna Zaworska</i>)	18
● Powstanie Muzeum Szparaga (<i>Iwona Cieślak</i>)	20
● „Leśne budownictwo drogowe – dobre praktyki”. Sprawozdanie z krajowej konferencji naukowo-technicznej (<i>Adrian Kasztelan</i>)	20
● „Kierunki działań Lasów Państwowych w zakresie drogownictwa leśnego i przedsięwzięć wspólnych z samorządami”. Sprawozdanie z Leśnego Kongresu Drogowego (<i>Adrian Kasztelan</i>)	22
● „Żywność – Trening – Wspomaganie”. I Poznański Naukowy Kongres Dietetyki (<i>Komitet Organizacyjny i Krzysztof Durkalec-Michalski</i>)	23
● „Zielony Poznań” z udziałem pracowników i studentów UPP (<i>Dział Marketingu i Komunikacji</i>)	24
WIEŚCI Z DUSZPASTERSTWA PRACOWNIKÓW UNIwersYTETU PRZYRODNICZEGO W POZNANIU	
○ „Granice badań naukowych”. Sesja naukowa w Kolegium Rungego (<i>Iwona Cieślak i Ewa Strycka</i>)	25
● Drzwi Otwarte na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach (<i>Iwona Cieślak</i>)	26
OBCHODY STULECIA UNIwersYTETU POZNAŃSKIEGO	
○ Stulecie Uniwersytetu Poznańskiego – został już tylko rok! (<i>Iwona Cieślak</i>)	27
● XXI Poznański Festiwal Nauki i Sztuki za nami (<i>Urszula Mojsiej</i>)	28
● Promocja oferty edukacyjnej 2018/2019 (<i>Grażyna Adamczyk</i>)	33
● „Keep Calm and Save Exotic Pets”. Pierwsza studencka konferencja zorganizowana przez International Veterinary Students’ Association Poznań (<i>Martyna Stepieniewicz</i>)	33
PROMOCJA UPP	
● Tłumy uczniów na „Wagarach z przyrodą” (<i>Iwona Cieślak</i>)	35
WIEŚCI Z ŻYCIA STUDENCKIEGO	
○ Integracja od kuchni (<i>Iwona Cieślak</i>)	34
● Lekcja polskiego (<i>Karolina Kowalska</i>)	34
PUBLIKACJE NASZYCH PRACOWNIKÓW	
○ <i>Wybrane zagadnienia dokumentowania i ochrony zabytków hydrotechniki</i> (<i>Marek Sowiński</i>)	35
○ <i>Rozum z ptakami odlatuje Piotra Tryjanowskiego</i> (<i>Piotr Tryjanowski i Ewa Strycka</i>)	36
WIEŚCI Z BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ I CENTRUM INFORMACJI NAUKOWEJ UPP	
○ (Do)wolność czytania (<i>Ewa Strycka</i>)	36
SPOTKANIA ABSOLWENTÓW	
○ Czterdzieści pięć lat od zakończenia studiów (<i>Małgorzata Mańka</i>)	38
WSPOMNIENIA	
○ Profesor Kazimierz Urbański (1919–2018) – naukowiec, nauczyciel, przyjaciel (<i>Wojciech Kowalkowski i Władysław Barzdaj</i>)	40
○ Profesor dr hab. Jan Jeszka (1950–2018) (<i>Agata Chmurzyńska</i>)	42
○ Eleonora Rucińska (1927–2018) (<i>Elżbieta Zeyland</i>)	43
○ Magister Jerzy Krawczyk (1944–2018) (<i>koleżanki i koledzy z Katedry Chemii UPP</i>)	44
NIEDALEKO PADA JABŁKO OD JABŁONI	
○ Gawęcy (<i>Jerzy Lorych i Tomasz Szwarczkowski</i>)	46
STARE WARCIAŃSKIE POCZTÓWKI PROFESORA BOGDANA J. WOSIEWICZA	
○ Dolina Cybiny w obrębie Poznania na dawnych pocztówkach (<i>Bogdan J. Wosiewicz</i>)	48
WIEŚCI O NASZYCH PATRONIE	
○ Szósty spacer z Augustem – pod opieką świętych patronów (<i>Monika Nagowska</i>)	50
○ Przyjaciel Wierzenicy 2018 (<i>Ewa J. i Włodzimierz Buczyński</i>)	54
WIEŚCI Z CENTRUM KULTURY FIZYCZNEJ	
○ Dokonania naszych sportowców (<i>Karolina Dopierala i Iwona Cieślak</i>)	55
APEL	
● Misja Madagaskar (<i>Iwona Cieślak</i>)	58
WIEŚCI Z KOŁA PTTK	
○ Znowu w nieznane (<i>Jerzy Świgoń</i>)	59

WIEŚCI AKADEMICKIE

dwumiesięcznik

Wydawca:

Uniwersytet Przyrodniczy
w Poznaniu

Przewodniczący Rady Programowej:

Krzysztof Szoszkiewicz

Członkowie Rady Programowej:

Dorota Swędryńska
Dorota Wrońska-Pilarek
Paweł Maćkowiak
Edward Roszyk
Hanna Piekarska-Boniecka
Dorota Piasecka-Kwiatkowska
Emilia Wytykowska-Sroka
Jakub Hadyński
Krzysztof Dudek
Emilia Zawieja

Redaktor naczelna:

Ewa Strycka
4est@up.poznan.pl

Adres redakcji:

60-693 Poznań, ul. Witosza 45
tel. 618 48 77 80
tel. kom. 502 198 246

Wersja elektroniczna:

www.up.poznan.pl

Skład i łamanie:

SCRIPTOR s.c.

Druk:

Zakład Graficzny
Uniwersytetu Przyrodniczego
w Poznaniu

Korekta:

Lidia Golik

Fotografie na okładce:

strona pierwsza: Władysław Danielewicz
strona druga i czwarta: Biuro Rektora UPP
strona trzecia: Ewa Strycka i Jerzy Świgoń

Redakcja stara się zwracać materiały niezamówione i zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń. Za treść merytoryczną artykułów odpowiadają autorzy.

Fot. Krystyna Madalska-Pawlak

Nagrody i wyróżnienia

Statuetka Hipolita dla Rektora UPP, prof. dr. hab. Jana Pikula

Dwudziestego szóstego maja w poznańskiej Auli im. Lubrańskiego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza podczas uroczystości jubileuszu 20 lat istnienia i działalności Towarzystwa im. Hipolita Cegielskiego prof. dr. hab. Jan Pikul, Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, otrzymał statuetkę Honorowego Hipolita wraz z Godnością „Lidera Pracy Organicznej”. Statuetkę przyznała Kapituła Towarzystwa im. Hipolita Cegielskiego, a wyróżnienie wręczył prof. dr. hab. Marian Gorynia, przewodniczący Kapituły, oraz dr Marian Król, Prezydent Towarzystwa im. Hipolita Cegielskiego.

To prestiżowe wyróżnienie przyznawane jest przez poznańskie Towarzystwo od 2002 r. Otrzymują je najlepsi liderzy czołowych branż i dziedzin polskiego życia gospodarczego, kulturalnego, naukowego oraz samorządowego. Statuetka symbolizuje nawiązanie do pozytywistycznej legendy XIX-wiecznego Wielkopolanina, prekursora nowoczesnej gospodarki i kształtowania nowoczesnego społeczeństwa – Hipolita Cegielskiego. ♦

Iwona Cieślak

JM Rektor UPP (od lewej) statuetkę odebrał 26 maja w Auli im. Lubrańskiego w Poznaniu

Sukcesy biotechnologii medycznej tkwią w innowacyjności

Od kilku lat pod kierunkiem prof. dr. hab. nauk medycznych Ryszarda Słomskiego wspólnie z innymi czołowymi polskimi ośrodkami naukowymi, tworzącymi konsorcja naukowo-badawcze, których poziom gwarantuje wysoką jakość badań, z ogromnym powodzeniem są prowadzone dwa nowatorskie, na skalę światową, projekty badawcze. Liderem obydwu projektów jest Katedra prof. Słomskiego, specjalizująca się w inżynierii genetycznej, diagnostyce molekularnej i nanobiotechnologii. Projekty są realizowane w ramach sektorowego programu INNOMED przy wsparciu finansowym Narodowego Centrum Badań i Rozwoju ze środków Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Rewolucja w polskiej transplantologii

Akronim nazwy projektu MEDPIG wskazuje, że dotyczy opracowania innowacyjnej technologii wykorzystania tkanek transgenicznych świń dla celów medycznych. Komórki i tkanki tych zwierząt zostały tak genetycznie zmodyfikowane, by nie były rozpoznawane przez układ odpornościowy człowieka i mogą mieć zastosowanie w biomedycynie. W skład zespołu opracowującego projekt o akronimie MEDPIG weszły także: Instytut Zootechniki w Balicach, Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi w Zabrze, Centrum Leczenia Oparzeń w Siemianowicach Śląskich, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, Instytut Genetyki Człowieka PAN oraz Laboratorium Genetyki Molekularnej. Dzięki badaczom, genetykom, biotechnologom, zootechnikom, udało się doprowadzić do upodobnienia komórki świni do ludzkiej, a lekarzom z Centrum Leczenia Oparzeń w Siemianowicach Śląskich wykonanie pozytywnego przeszczepiania transgenicznej świńskiej skóry ciężko poparzonemu hutnikom. Sukcesem badaczy będzie również to, że powszechna się stanie możliwość pobierania do transplantologii od świni nie tylko skóry, ale również zastawek serca, naczyń czy fragmentów kości. Zmodyfikowane genetycznie świnię hodowane są w Instytucie Zootechniki w Balicach.

Lek przeciwbólowy

Drugi projekt (akronim: ONKOKAN) dotyczy opracowania technologii pozyskiwania kannabinoidów z konopi włóknistych o niskiej zawartości THC jako środków wspomagających leczenie pacjentów onkologicznych i po czterech latach intensywnych badań również zakończył się sukcesem. Oprócz Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w skład konsorcjum naukowego kierowanego przez prof. Ryszarda Słomskiego wchodzi: Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, Uniwersytet Medyczny w Poznaniu, Instytut Genetyki Człowieka PAN, PozLAB Sp. z o.o. oraz Laboratorium Genetyki Molekularnej. Naukowcy pozyskali z konopi kannabinoidy o niskiej zawartości THC, związku odpowiadającego za psychoaktywne właściwości tej rośliny. Końcowym efektem badań jest opracowanie preparatu przeciwbólowego w formie tabletki. I – co bardzo ważne – jest to lek, który

Fot. archiwum KBB WRB UPP

Profesor dr hab. Ryszard Słomski

nie będzie uzależniał pacjenta, substancje aktywne bowiem nie mają właściwości narkotycznych. Badacze odkryli też silne właściwości przeciwnowotworowe preparatów uzyskanych na bazie konopi włóknistych. Wyniki badań mają wręcz rewolucyjny charakter w polskiej nauce. Na świecie nie ma jeszcze takich preparatów – zapewnia prof. Słomski. Polska transplantologia i terapia leczenia bólu doczekała się innowacyjnych rozwiązań. Dla naukowców z Katedry Biochemii i Biotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu nowatorskie badania w tej dziedzinie są pasmem sukcesów. Za działalność naukową prof. Słomski i kierowana przez niego Katedra w ubiegłym roku otrzymała kolejne prestiżowe wyróżnienia i nagrody, między innymi:

EuroSymbol Synergii Innowacji 2017

Decyzją Kapituły Programu Symbol Katedrze przyznano ten zaszczytny tytuł za realizację nowatorskich projektów ONKOKAN, w wyniku których powstała innowacyjna tabletką na ból, również ten onkologiczny, oraz za wykorzystanie w eksperymentalnym leczeniu chorób człowieka transgenicznych świń. EuroSymbole są przyznawane przez redakcję „Monitora Rynkowego” i „Monitora Biznesu”.

Sukcesy naukowe

Polska Nagroda Inteligentnego Rozwoju

Podczas ubiegłorocznego II Forum Inteligentnego Rozwoju, skupiającego liderów nadających kierunek polskiej innowacyjnej gospodarce, w części dotyczącej badań naukowych Katedrze Biochemii i Biotechnologii UPP przyznano Polską Nagrodę Inteligentnego Rozwoju za wykorzystanie badań naukowych w praktyce. Nagroda jest uznaniem za nadawanie kierunku innowacyjnej gospodarce. ♦

*Jerzy Lorych,
rzecznik prasowy UPP w latach 2011–2017*

Ryszard Słomski – profesor doktor habilitowany nauk medycznych, wykładowca akademicki Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, ukończył biologię na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Tytuły doktora nauk medycznych i doktora habilitowanego uzyskał w Akademii Medycznej w Poznaniu, a tytuł profesora zwyczajnego na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu, gdzie pełni funkcję kierownika Katedry Biochemii i Biotechnologii, a w Instytucie Genetyki Człowieka PAN w Poznaniu jest zastępcą dyrektora ds. naukowych. Jest także biegłym sądowym z zakresu genetyki człowieka oraz specjalistą w dziedzinie genetyki laboratoryjnej, założycielem pierw-

szego w Polsce prywatnego Laboratorium Genetyki Molekularnej, pracującego na potrzeby medycyno-sądowe. Aktywnie zaangażowany w wielu naukowych radach, organizacjach i towarzystwach związanych z genetyką człowieka, w których pełni odpowiedzialne funkcje.

Profesor Ryszard Słomski odbył wielokrotnie staże naukowe w Stanach Zjednoczonych i Niemczech, a zdobytą tam wiedzę i doświadczenie przetransponował na grunt nauki polskiej, co przyczynia się do postępu naukowego w medycynie. W ubiegłym roku Minister Zdrowia wręczył prof. Słomskiemu dyplom wybitnego specjalisty w dziedzinie laboratoryjnej genetyki sądowej. A wszystko zaczęło się w roku 1987, po katastrofie polskiego samolotu pasażerskiego. Podczas Zjazdu Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminalistyki w Poznaniu pokazano film o tym wydarzeniu. Wówczas prof. Ryszard Słomski po raz pierwszy wypowiedział się na forum o konieczności wykorzystania nowej technologii, czyli kodu DNA w medycynie sądowej i kryminalistyce. Wkrótce został konsultantem naukowym w tej dziedzinie. Dziś profesora można określić prekursorem, w miarę upływu lat bowiem pionierskie pomysły zyskały coraz większe uznanie i obecnie należą do rutynowych działań w identyfikacji ofiar podczas działań wojennych, katastrof, poszukiwań przestępców i określeń pokrewieństwa. Efekty badań prof. Ryszarda Słomskiego i jego zespołu są zaliczane do najbardziej rewolucyjnych i zarazem innowacyjnych dokonana naukowo-twórczych w polskiej biotechnologii medycznej.

Sukcesy naszych naukowców

Naukowiec z UPP w Radzie Młodych Naukowców

Doktor inż. Ewa Sell-Kubiak, adiunkt w Katedrze Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach UPP, została powołana do Rady Młodych Naukowców (RMN; szósta kadencja: 1 marca 2018–1 marca 2020). Doktor inż. Sell-Kubiak jest trzecią osobą w historii RMN reprezentującą naszą uczelnię. Poprzednio funkcję tę pełniły: dr hab. inż. Izabela Szczerbal z Katedry Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt WMWZ (RMN drugiej kadencji) i dr hab. inż. Agata Chmurzyńska z Katedry Higieny Żywności Człowieka WNZZ (RMN trzeciej kadencji).

Rada Młodych Naukowców jest organem doradczym Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Do jej najważniejszych zadań zalicza się wspomaganie rozwoju karier młodych naukowców dzięki identyfikacji i znoszeniu barier w rozwoju ich kariery naukowej, wspieranie kontaktów między naukowcami i przedsiębiorstwami, pozwalając na wdrażanie innowacji w nauce oraz rekomendacje dla organów wspierających naukowców. Rada została powołana w 2010 r. na mocy zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W jej skład wchodzi młodzi naukowcy poniżej 35 roku życia, o znaczących osiągnięciach naukowych i nieposzlakowanej opinii. Największe osiągnięcia RMN to m.in. zmiana definicji młodego naukowca, zwolnienie stypendiów Erasmus+ z podatku dochodowego, wprowadzenie zmian w wymogach habilita-

cyjnych oraz usprawnienia na etapie ubiegania się o granty NCN i ich realizacji. ♦

prof. dr hab. Dorota Cieślak i dr inż. Ewa Sell-Kubiak

Doktor inż. Ewa Sell-Kubiak

Fot. archiwum Ewy Sell-Kubiak

Sukcesy naszych studentów

Studentki UPP wśród wyróżnionych autorów najlepszych prac magisterskich

Dnia 19 kwietnia 2018 r. w Sali Białej Urzędu Miasta Poznania odbyła się uroczystość oficjalnego ogłoszenia wyników konkursu na najlepsze prace magisterskie i doktorskie, których tematyka jest związana z Poznaniem lub dotyczy rozwiązań możliwych do wdrożenia w naszym mieście. W kategorii prac magisterskich wyróżnienia otrzymały studentki Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu: Kamila Chaber za pracę „Koncepcja odnowy przestrzeni ulicznej w okolicach Rynku Jeżyckiego w świetle idei *shared space*” (promotorzy: dr Michał Beim i dr inż. Michał Fiedler) oraz Karolina Kuś za pracę „Parki kieszonkowe jako element zielonej infrastruktury Poznania” (promotor: dr hab. inż. arch. Elżbieta Raszeja).

Na XIV edycję konkursu wpłynęły 133 prace dyplomowe, w tym 43 rozprawy doktorskie i 90 prac magisterskich. Nagrody i wyróżnienia wręczyli Zastępca Prezydenta Miasta Po-

znania Mariusz Wiśniewski oraz Przewodniczący Rady Miasta Poznania Grzegorz Ganowicz. ♦

Iwona Cieślik

Laureaci konkursu na najlepsze prace doktorskie i magisterskie wraz z opiekunami naukowymi w Sali Białej Urzędu Miasta Poznania

Fot. archiwum www.poznan.pl

Wybrano „Studenta roku” Wydziału Leśnego UPP

Dnia 22 maja po raz dwunasty obradowała kapituła przyznająca nagrodę „Student roku im. prof. Józefa Rivolego” Wydziału Leśnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. W posiedzeniu uczestniczyli wszyscy jej członkowie: prodziekan ds. studenckich Wydziału Leśnego – dr hab. Cezary Beker, przewodniczący Zarządu Oddziału Wielkopolskiego Polskiego Towarzystwa Leśnego – mgr inż. Jerzy Flisykowski oraz sekretarz Oddziału – dr hab. Wojciech Kowalkowski, opiekun Koła Leśników – dr hab. Jarosław Szaban i redaktor naczelny „Przeglądu Leśniczego” – dr hab. Władysław Kusiak. Do wyróżnienia nominowano siedmioro studentów: Wojciecha Czupera, Patrycję Hernik, Weronikę Mysiak, Sonię Paż, Urszulę Stryczek, Karola Tomczaka i Bogumiłę Waśko. Po zapoznaniu się z sylwetkami naukowymi kandydatów odbyła się dyskusja, a następnie przeprowadzono głosowanie. Zaszczytne wyróżnienie „Studenta roku 2018” otrzymała Weronika Mysiak – studentka studiów leśnych drugiego stopnia. Za tym wyborem przemawiały jej bogate dokonania w Samorządzie Studenckim i Kole Leśników. Laureatka pełniła różne funkcje, m.in. była zastępcą przewodniczącego Samorządu Studentów Wydziału Leśnego, członkiem Rady Wydziału Leśnego i prezesem Koła Leśników. Ponadto legitymuje się wysoką średnią ocen ze studiów. Należy dodać, że w 2017 r. uzyskała tytuł inżyniera na podstawie pracy „Projekt ścieżki historyczno-przyrodniczej granicą państwa z 1939 r. na terenie Puszczy Noteckiej”, która tematyką doskonale wpisuje się w zbliżające się obchody stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości.

Dotychczas wyróżnienia „Student roku” otrzymali: Marek Skierka (2007), Hubert Jurczyszyn (2008), Leszek Simonowicz (2009), Aleksandra Kempa (2010), Jędrzej Ziółkowski (2011), Wojciech Borzyszkowski (2012), Adrian Kocoń (2013), Beata Kątna (2014), Adrian Talaśka (2015), Mateusz Modrzejewski (2016), Małgorzata Hoppe (2017) i Weronika Mysiak (2018). ♦

dr hab. Władysław Kusiak

Weronika Mysiak, laureatka nagrody „Student roku im. prof. Józefa Rivolego” 2018 [z boku]

Fot. archiwum „Przeglądu Leśniczego”

Północno-kazachski Uniwersytet im. M. Kozybajewa pragnie z nami nawiązać współpracę

W dniach od 2 do 7 kwietnia Północno-kazachski Uniwersytet im. M. Kozybajewa w Pietropawłowsku (północny Kazachstan) odwiedzili prof. Krzysztof Szoszkiewicz, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, oraz piszący te słowa. Celem wizyty było omówienie współpracy naukowo-dydaktycznej oraz podpisanie – po wspólnych uzgodnieniach – umowy bilateralnej. Wizyta była elementem strategii przyjętej przez kierownictwo naszej uczelni, która w najbliższych latach ma doprowadzić do rekrutacji na studia młodzieży z Kazachstanu oraz zainicjować wspólne badania naukowe w rolnictwie i leśnictwie. Według przyjętych założeń obejmie współpracę z pięcioma prowincjonalnymi uniwersytetami w Kazachstanie, w których prowadzi się kursy związane z naukami przyrodniczymi, a do których nie dotarli jeszcze przedstawiciele innych uczelni zagranicznych.

Nasz nowy partner z Kazachstanu – uniwersytet w Pietropawłowsku – powstał w roku 1937 i po licznych zmianach organizacyjnych kształci dziś około 5500 studentów (w tym blisko 800 na kierunkach przyrodniczych), jednak zaledwie 240 z nich na studiach drugiego stopnia i 25 na studiach trzeciego stopnia. Jak dotąd nie ma tam żadnych zajęć w języku angielskim, wszystkie odbywają się w języku rosyjskim.

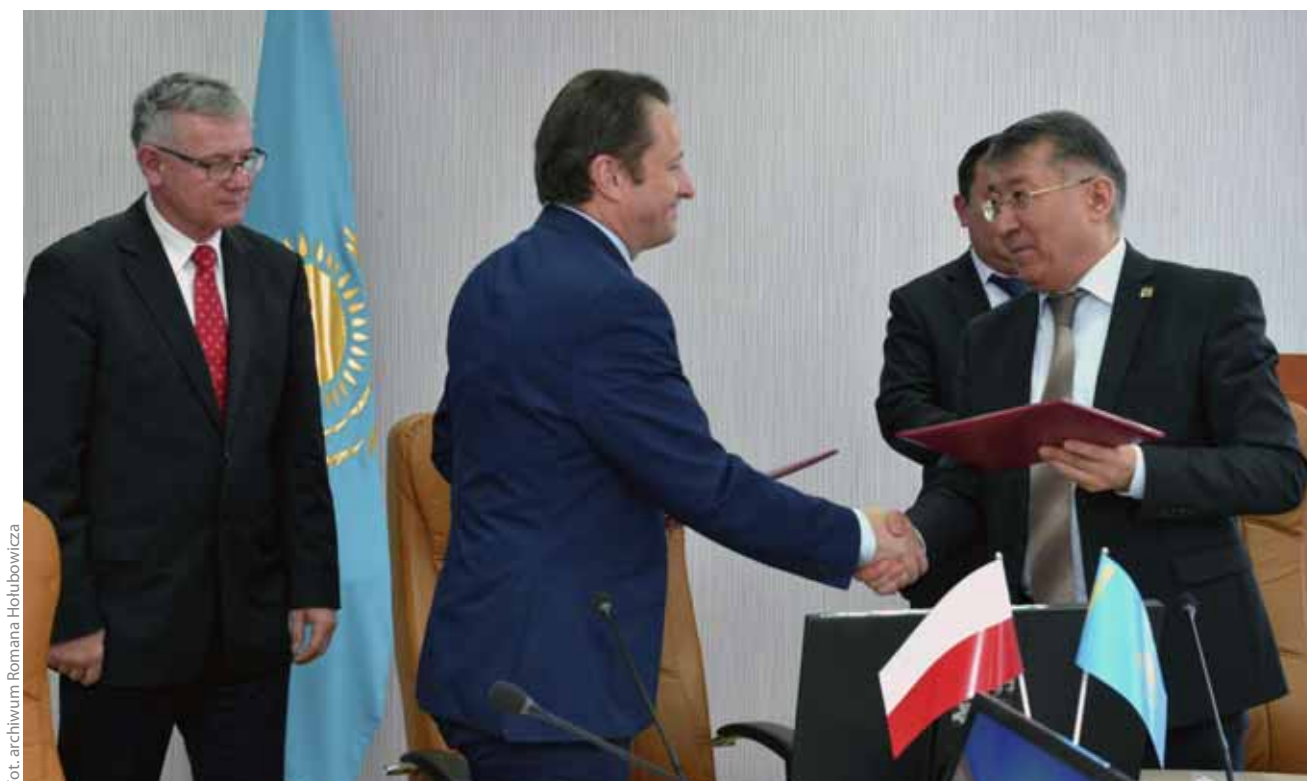
Na spotkaniu z dużą grupą nauczycieli akademickich, której przewodniczył Rektor prof. Serik Maulenowicz Omirbajew

oraz dwóch prorektorów, ich przedstawiciel, prof. Siergiej Władimirowicz Paszkow, dziekan Wydziału Nauk Przyrodniczych i Rolniczych, przedstawił programy nauczania oraz główne kierunki badawcze realizowane na Wydziale. W dużej części spełniają one nasze oczekiwania, a nawet odpowiadają częściowo podziałowi już według dyscyplin, a nie poszczególnych wydziałów. Podobnie jest z dydaktyką: na kazachskiej uczelni obowiązuje system boloński, a niektóre wydziały spełniają wymagania przyjęte także dla akredytacji placówek w Niemczech. Wizycie towarzyszyło zainteresowanie lokalnej telewizji i radia.

Z naszej strony pokazaliśmy film o UPP oraz obecną ofertę dydaktyczną w języku angielskim. W imieniu JM Rektora UPP prorektor Szoszkiewicz zaprosił delegację z uniwersyte- tu w Pietropawłowsku na naszą uczelnię.

Wizyta w Kazachstanie stała się dobrą okazją do udziału w międzynarodowych targach edukacyjnych w Ałmaty. Wzięli w niej udział przedstawiciele 15 polskich uczelni (w większości z Poznania). Dyżury na stoisku, rozmowy ze studentami i ich rodzicami lub dziadkami oraz wizyta na prywatnej uczelni ekonomicznej znacząco poszerzyły naszą wiedzę o systemie kształcenia w Kazachstanie. ♦

Roman Hołubowicz

Fot. archiwum Romana Hołubowicza

Zawarcie umowy bilateralnej

Wizyta delegacji z Angoli

Dnia 26 marca Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu gościł w swoich murach delegację z Angoli, w której składzie znajdowali się Jego Ekscelencja Domingos Culolo, Ambasador Republiki Angoli w Warszawie; przedstawiciele samorządu prowincji Huila z Gubernatorem João Marcelino Typingie na czele; Orlando da Mata, Rektor Uniwersytetu w Lubango; dyplomaci i biznesmeni. Podczas wizyty goście odwiedzili Wydział Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej, Pilotową Stację Biotechnologii, Wydział Technologii DREWNA oraz Biocentrum. Ideą spotkania było zaprezentowanie programów kształcenia i badań naukowych prowadzonych na UPP. Pobyt w Poznaniu został zorganizowany przez Biuro Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego. ♦

Iwona Cieślak

Fot. Iwona Cieślak

Na spotkaniu zaprezentowano programy kształcenia i badań naukowych prowadzonych na UPP

Konsorcjum „Współpraca z Peru”

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Politechnika Poznańska oraz Uniwersytet im. Adama Mickiewicza 7 marca podpisały list intencyjny tworzący Konsorcjum „Współpraca z Peru”. Celem działalności Konsorcjum jest przygotowanie wspólnej oferty dotyczącej współpracy naukowo-badawczej, dydaktycznej oraz gospodarczo-regionalnej z ośrodkami o charakterze akademickim, a także z instytucjami działającymi w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego, agencjami rządowymi i placówkami dyplomatycznymi Republiki Peru.

W ramach tego porozumienia już 28 maja w murach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu gościła delegacja z peruwiańskiego Universidad Católica Santa María w Arequipa. W ramach wizyty odbyło się spotkanie z przedstawicielami władz uczelni, goście odwiedzili także Katedrę Biochemii i Biotechnologii (Biocentrum) oraz Katedrę Biotechnologii i Mikrobiologii Żywności (Pilotowa Stacja Biotechnologii). ♦

Iwona Cieślak

Fot. Iwona Cieślak

Władze uczelni oraz goście z peruwiańskiego Universidad Católica Santa María w Arequipa spotkali się 28 maja w Sali Senatu Collegium Maximum

Katedra Meblarstwa WTD UPP na Milan Design Week

Katedra Meblarstwa Wydziału Technologii Drewna UPP przygotowała wystawę na najbardziej prestiżowych targach designu na świecie: projekt BaltSe@nioR został zaprezentowany w ramach Milan Design Week w dniach 17–22 kwietnia 2018 r.

Targi Salone del Mobile i towarzyszący im Milan Design Week co roku kształtują trendy i wiedzę o projektowaniu; spośród wszystkich imprez branży może się pochwalić największą ilością zwiedzających i wystawców. W ramach tegorocznej edycji, którą odwiedziła rekordowa, ponad pięćsettyśięcna publiczność, naukowcy z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu przedstawili wyniki prac poświęconych tematyce projektowania mebli dla osób starszych, zrealizowanych w ramach BaltSe@nioR – międzynarodowego projektu badawczo-wdrożeniowego, koordynowanego przez Wydział Technologii Drewna UPP, współfinansowanego ze środków UE (INTERREG Baltic Sea Region Programme). Jego celem jest zachęcenie projektantów oraz przedsiębiorstw do tworzenia i wdrażania do produkcji mebli podnoszących komfort i bezpieczeństwo życia osób starszych. W projekcie uczestniczą eksperci z dziewięciu państw regionu Morza Bałtyckiego: Polski, Danii, Litwy, Łotwy, Estonii, Niemiec, Szwecji,

Norwegii i Finlandii, reprezentujący kompetencje m.in. w dziedzinie technologii drewna, wzornictwa, technologii informacyjno-komunikacyjnych i robotyki.

Po ponad półtora roku wspólnych działań udało się już wypracować zarówno tryb współdzielenia się wiedzą, jak i konkretne narzędzia, takie jak np. ciągle udoskonalany symulator wieku, dzięki któremu młodzi projektanci mogą lepiej zrozumieć potrzeby starszych użytkowników. Za nami prezentacje projektu BaltSe@nioR na targach w Polsce i Szwecji. Możliwość pokazania projektu na Milan Design Week to kolejny ważny krok w budowaniu wiedzy o tym, jak przemysł meblarski może współpracować z otoczeniem społecznym, kulturowym i biznesowym, zasilając je autorskimi rozwiązaniami.

Główną częścią działań ekspozycyjnych w trakcie Milan Design Week była promocja flagowego produktu projektu BaltSe@nioR – Wirtualnej Biblioteki – będącej bazą wiedzy wspomagającej proces projektowania mebli dla osób starszych. Narzędzie to, zawierające duży zbiór wyników badań obejmujących zagadnienia designu dla seniorów, stanowić będzie cenne źródło informacji i inspiracji dla przedsiębiorstw oraz projektantów mebli.

Testowanie symulatora wieku wykonanego w technologii druku 3D

Fot. 3 x Jakub Wittchen

na arenie międzynarodowej

Wykorzystanie maty sensorycznej pozwalającej na obliczenie współczynnika komfortu leżyska

Jak często wymieniają meble seniorzy mieszkający w Szwecji? Czy sześćdziesięcioletni Łotysze mają w swoich gospodarstwach domowych osobny pokój przeznaczony do snu? Z jakimi problemami związanymi z użytkowaniem mebli borykają się mieszkańcy Finlandii, Niemiec czy Polski? Odpowiedzi na te i inne pytania uzyskamy, logując się do opracowywanej właśnie wirtualnej bazy wiedzy o starzejącym się społeczeństwie w regionie Morza Bałtyckiego, przygotowywanej z myślą o projektantach, producentach mebli oraz architektach wnętrz. Biblioteka już w tym roku będzie dostępna dla wszystkich zainteresowanych użytkowników.

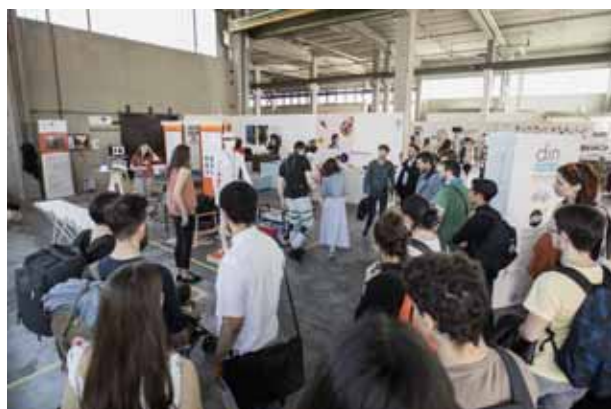
W ramach wystawy projektu BaltSe@nioR na Milan Design Week zaprezentowano również dotychczasowe efekty współ-

nych prac międzynarodowej grupy ekspertów, naukowców i praktyków reprezentujących wszystkie kraje regionu Morza Bałtyckiego. Zwiedzający mogli m.in. testować wydrukowaną w całości w technologii druku 3D symulator wieku ułatwiający młodym projektantom zrozumienie potrzeb i ograniczeń ruchowych seniorów. Publiczność zapoznała się również z prototypami inteligentnych mebli mających wspierać niezależne funkcjonowanie osoby starszej w gospodarstwie domowym oraz przykładami redesignu polskich foteli z lat sześćdziesiątych XX w., dostosowanych do potrzeb współczesnych seniorów.

Dzięki wystawie, którą odwiedziły setki zwiedzających, przedstawiciele przemysłu meblarskiego z całego świata mogli zobaczyć, jak Unia Europejska wspiera współpracę między krajami, dbając o podnoszenie konkurencyjności przemysłu meblarskiego w regionie, a także komfort jego starszych mieszkańców. Prezentacja na Milan Design Week była opowieścią o unikatowym spojrzeniu na projektowanie, które charakteryzuje się iteracyjnym podejściem i wykorzystuje wiedzę z wielu dziedzin. Co warto podkreślić, metody i narzędzia projektowe wypracowane w ramach projektu BaltSe@nioR zostaną nieodpłatnie udostępnione w Wirtualnej Bibliotece po to, by przedsiębiorcy i projektanci mebli mogli łatwiej tworzyć produkty dopasowane do potrzeb osób starszych.

Stoisko na Milan Design Week zostało zaprojektowane i wykonane przez pracowników Wydziału Technologii Drewna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. ♦

*dr Beata Fabisiak,
koordynator projektu*

Targi cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem zarówno ze strony wystawców, jak i zwiedzających

Sukcesy naszej uczelni

Studia z przyszłością

Certyfikat dla kierunku „inżyniera i gospodarka wodna”
w trzeciej edycji konkursu

zorganizowanego przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego

Dziewiątego kwietnia 2018 r. w Pałacu Polskiej Akademii Nauk w Jabłonie pod Warszawą dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej, dr hab. Jerzy Bykowski, prof. UPP, wraz z prodziekan ds. studiów, dr inż. Anną Szymczak-Graczyk i prodziekan ds. nauki, dr hab. Klaudią Borowiak, odebrali certyfikat „Studia z przyszłością”, nadany dla kierunku „inżyniera i gospodarka wodna” w trzeciej edycji konkursu zorganizowanego przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego. O przyznaniu wyróżnień decyduje komisja złożona z wybitnych naukowców specjalizujących się w problematyce jakości kształcenia i zarządzania szkolnictwem wyższym, pracujących m.in. na Uniwersytecie Jagiellońskim, Uniwersytecie Wrocławskim, Uniwersytecie Śląskim i Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. W komisji zasiadają również przedstawiciele środowiska gospodarczego.

Certyfikat akredytacyjny „Studia z przyszłością” jest przyznawany kierunkom studiów, które w toku oceny uzyskują łącznie co najmniej 85 punktów rankingowych (na 120 maksymalnie) i jest znakiem jakości, który potwierdza, że w opinii Komisji Ekspertkiej dany kierunek jest realizowany według nowoczesnego i innowacyjnego programu kształcenia, dobrze odpowiadającego na potrzeby rynku pracy. Znak jest świadectwem najwyższej jakości studiów, a akredytację przyznaje się na rok.

Zgodnie z regulaminem konkursu certyfikat akredytacyjny jest przyznawany kierunkowi studiów, który spełnia wszystkie bądź większość z poniższych kryteriów:

- wyróżnia się na rynku edukacyjnym nowoczesnością koncepcji kształcenia i wysoką jakością realizowanego programu studiów
- jest dostosowany do potrzeb rynku pracy i oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego uczelni
- jest prowadzony w taki sposób, by przekazywać studentom aktualną, nowoczesną wiedzę oraz kreować u nich umiejętności i kompetencje społeczne poszukiwane przez pracodawców
- w realizacji programu kształcenia wykorzystuje nowoczesne, innowacyjne metody dydaktyczne oraz unikatowe metody ewaluacji efektów kształcenia
- zapewnia studentom możliwość osiągnięcia innowacyjnych efektów kształcenia o wysokim poziomie użyteczności na rynku pracy
- wpisuje się w przyjętą przez uczelnię misję i strategię rozwoju.

Gali Finałowej Konkursu „Studia z przyszłością” towarzyszył recital Adrianny Kućmierz, krakowskiej aktorki śpiewającej, absolwentki Wydziału Dramatycznego PWST związanej z Teatrem Syrena w Warszawie, laureatki pierwszej nagrody na 51. Studenckim Festiwalu Piosenki.

W trzeciej edycji konkursu certyfikat otrzymało 110 kierunków (pełna lista laureatów jest dostępna na stronie: <http://www.studiazprzyszloscia.pl/strona-6#>). ♦

dr hab. Jerzy Bykowski, prof. nadzw.

Na zdjęciu: dziekan Wydziału Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej, dr hab. Jerzy Bykowski, prof. UPP, wraz z prodziekan ds. studiów, dr inż. Anną Szymczak-Graczyk (z lewej) i prodziekan ds. nauki, dr hab. Klaudią Borowiak

Fot. archiwum Jerzego Bykowskiego

Certyfikat „Najlepsze w Polsce” za naturalnie mętny 100% sok jabłkowy dla R-SGD Przybroda

W dniu 26 kwietnia 2018 r. w Sali im. Lubrańskiego Collegium Minus Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbyła się uroczystość wręczenia certyfikatów „Najlepsze w Polsce”. Po raz trzeci decyzją Kapituły Konsumentckiego Konkursu Jakości Produktów Rolniczo-Sadownicze Gospodarstwo Doświadczalne Przybroda zostało uhonorowane prestiżowym certyfikatem „Najlepsze w Polsce”. Wyróżniony został produkt „Naturalnie mętny 100% sok jabłkowy”. Certyfikat wraz z gratulacjami z rąk prezydenta Towarzystwa im. Hipolita Cegielskiego, dr Mariana Króla, oraz rektora Akademii Muzycznej w Poznaniu, prof. dr hab. Haliny Lorkowskiej, odebrał dyrektor R-SGD Przybroda, mgr inż. Filip Mazur. W związku z otrzymaniem kolejnego już certyfikatu przez nasze Gospodarstwo gratulacje przekazał również Starosta Poznański Jan Grabkowski. ♦

Lucyna Przybylska

Apel

Drodzy Absolwenci!

Drodzy Przyjaciele Uniwersytetu Przyrodniczego!

Stowarzyszenie Absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, którego początki sięgają lat sześćdziesiątych minionego wieku, jest kontynuatorem przedwojennych tradycji zrzeszania się absolwentów studiów rolniczo-leśnych Uniwersytetu Poznańskiego. Niebawem będziemy obchodzić stulecie studiów i pragniemy ten radosny jubileusz uczcić, dając naszej Uczelni, a przede wszystkim absolwentom, obiekt, który chcemy nazwać Domem Absolwenta.

W porozumieniu z władzami uczelni zaangażowaliśmy się w remont budynku przy ulicy Wojska Polskiego 69 w obrębie Kampusu Cieszkowskich, gdzie obecnie mieści się Katedra Hodowli Lasu. Celem remontu jest uzyskanie miejsca na Muzeum Uniwersytetu (przeniesienie go z Kolegium Rungego) oraz pomieszczenia klubowe na spotkania absolwentów i sympatyków uczelni. W związku z tym projektem zwracamy się do wszystkich absolwentów oraz innych osób, a także instytucji i organizacji, z prośbą o pomoc finansową (w dowolnej kwocie), gdyż koszty remontu znacznie przekraczają możliwości Stowarzyszenia, nawet przy większościowym udziale uczelni w ich pokryciu. Każda wpłata będzie wspianiałym darem serca oraz wyrazem dumy z naszej *Alma Mater* i wspierania jej rozwoju (począwszy od Uniwersytetu Poznańskiego, przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Wyższą Szkołę Rolniczą, Akademię Rolniczą im. Augusta Cieszkowskiego, aż po Uniwersytet Przyrodniczy). ♦

Konto do wpłat:

Stowarzyszenie Absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, ul. Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznań;
neoBANK: 12 9068 1013 0167 4707 4014 2382;
tytuł wpłaty: DOM ABSOLWENTA

Piotr Grygier, prezes,
Janusz Nowacki i Janusz Paul, wiceprezesi,
Krystyna Świąćicka, sekretarz,
Romuald Kamiński, skarbnik,
Stowarzyszenie Absolwentów UPP

Do niedawna budynek Katedry Hodowli Lasu, docelowo: siedziba Muzeum oraz Stowarzyszenia Absolwentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Uroczyste zakończenie inwestycji aparaturowej na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach

Uroczyste zakończenie inwestycji aparaturowej dotyczącej zakupu „zautomatyzowanego, kompleksowego stanowiska do analizy, archiwizacji i rekonstrukcji przestrzennej obiektów trójwymiarowych z możliwością pomiaru luminescencji oraz promieniowania gamma i beta” odbyło się 12 kwietnia 2018 r. na terenie Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach. Przeprowadzenie inwestycji było możliwe dzięki uzyskaniu (na drodze konkursowej) dotacji celowej w wysokości 3 572 000 PLN z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W uroczystości uczestniczyli m.in. prof. dr hab. Roman Gornowicz, prorektor ds. kadry i rozwoju Uczelni; prof. dr hab. Piotr Ślósarz, dziekan Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach; prof. dr hab. Dorota Cieślak, prodziekan ds. nauki; prof. dr hab. Małgorzata Szumacher, dziekan Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach poprzedniej kadencji, kiedy rozpoczęto starania o uzyskanie dotacji; prof. dr hab. Leszek Nogowski, kierownik Katedry Fizjologii i Biochemii; prof. dr hab. Marek Światoński, kierownik Katedry Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt; lek. wet. Maciej Gogulski, dyrektor Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Weterynaryjnej; mgr inż. Anna Meller,

kierownik Działu Aparatury Naukowo-Badawczej i Dydaktycznej oraz wielu innych znakomitych gości bezpośrednio związanych z realizacją inwestycji, w tym główny wykonawca: Michał Reimus, dyrektor Carl Zeiss Sp. z o.o. wraz z zespołem i podwykonawcami zlecenia, firmą Bio-Rad Polska Sp. z o.o. oraz Canberra Packard Sp. z o.o.

Inwestycja aparaturowa jest dobrym przykładem współdziałania władz uczelni, działów odpowiedzialnych za przeprowadzenie procedury przetargowej oraz władz i pracowników Wydziału. Szczególne podziękowania należą się prof. dr hab. Adamowi Cieślakowi, którego determinacja i zaangażowanie w przygotowanie oraz realizację wniosku były gwarancją sukcesu.

Mamy nadzieję, że zakupiona aparatura pozwoli na zrealizowanie wielu projektów badawczych i przyczyni się do sukcesów naukowych oraz wzmocnienia naukowej siły Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach, a tym samym Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. ♦

Dział Marketingu i Komunikacji

Prorektor ds. kadry i rozwoju Uczelni, prof. dr hab. Roman Gornowicz, podczas uroczystego przycinania wstęgi

Fot. archiwum DzMiK

Ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna

Nowy międzyuczelniany kierunek studiów drugiego stopnia

Dziewiętnastego marca Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, prof. dr hab. Jan Pikul, oraz Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, prof. UAM dr hab. Andrzej Lesicki, podpisali umowę o utworzeniu i wspólnym prowadzeniu studiów interdyscyplinarnych drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na kierunku ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna. Liderem w prowadzeniu spraw organizacyjnych związanych ze studiami jest Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu. W spotkaniu ze strony Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu uczestniczyli również: prof. dr hab. Cezary Mądrzak, prorektor ds. studiów; prof. dr hab. Piotr Łakomy, dziekan Wydziału Leśnego oraz dr hab. Cezary Beker, prodziekan ds. studiów stacjonarnych Wydziału Leśnego, a ze strony Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu: prof. dr hab. Przemysław Wojtaszek, dziekan Wydziału Biologii.

Uruchomienie międzyuczelnianych studiów zaplanowano na rok akademicki 2018/2019. Kierunek będzie prowadzony przez nauczycieli akademickich z Wydziału Leśnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz Wydziału Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Studia obejmą cztery semestry i będą prowadzone w formie stacjonarnej. Po ich ukończeniu absolwent uzyska tytuł zawodowy magistra ochrony przyrody, „będzie [też] posiadał wiedzę o różnorodności biologicznej, jej zagrożeniach i sposobach ochrony,

zwłaszcza w odniesieniu do ekosystemów leśnych – powiedział dziekan Wydziału Leśnego UPP, prof. dr hab. Piotr Łakomy. – Poszerzy swoją znajomość systemów i organizacji ochrony przyrody. Pozna specyfikę zarządzania i gospodarowania lasami, szczególnie w zakresie umożliwiającym przygotowanie i realizację planów zadań ochronnych. Nabędzie również umiejętności korzystania z różnego typu źródeł informacji o środowisku w zasobach gospodarowania leśnego.”

Absolwenta będą wyróżniały kompetencje pozwalające na podjęcie działań dotyczących edukacji przyrodniczo-leśnej, w tym umiejętności przygotowania skutecznych materiałów dydaktycznych i informacyjnych. Osoby, które ukończą ten kierunek, będą mogły podejmować pracę m.in. w instytucjach powołanych do zarządzania ochroną przyrody, jednostkach wykonujących działania ochronne, jednostkach administracyjnych lasów państwowych oraz stowarzyszeniach i organizacjach pozarządowych. Na studia mogą się rekrutować absolwenci jednolitych studiów magisterskich, drugiego stopnia i pierwszego stopnia (inżynierskich, licencjackich i pokrewnych). Limit rekrutacyjny sześćdziesięciu studentów na studiach stacjonarnych: 75% według rankingu z kierunków biologia, leśnictwo i ochrona środowiska, a 25% na podstawie egzaminu dla pozostałych kandydatów. ♦

Iwona Cieślak

Na zdjęciu od lewej: prof. dr hab. Cezary Mądrzak; prof. dr hab. Przemysław Wojtaszek; prof. dr hab. Jan Pikul; dr hab. Andrzej Lesicki, prof. UAM; prof. dr hab. Piotr Łakomy i dr hab. Cezary Beker

Fot. Iwona Cieślak

Sukcesy naszych doktorantów

Przyznano stypendia dla młodych badaczy

Kapituła Nagrody Naukowej Miasta Poznania pod przewodnictwem prof. dr. hab. Stanisława Lorenca decyzją z dnia 29 maja 2018 r. przyznała stypendia naukowe 2018. Wśród dwunastu stypendystów znalazło się dwóch naukowców z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu: mgr inż. Tomasz Cłapa (Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii – biochemia/biotechnologia) za badania dotyczące wpływu różnych materiałów na wybrane grupy bakterii i badania próbek środowiskowych

zasiedlanych przez bakterie oraz mgr Krzysztof Dudek (Instytut Zoologii – zoologia) za wybitne osiągnięcia w pracy naukowej i popularyzatorskiej, potwierdzone uzyskanymi grantami oraz licznymi publikacjami w uznanych czasopiśmie i autorstwem książki. Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów! ♦

Iwona Cieślak

Konferencja na Golecinie

W czwartek 24 maja 2018 r. w Technikum Inżynierii Środowiska i Agrobiznesu w Poznaniu odbyła się konferencja podsumowująca cztery praktyki zawodowe uczniów we Francji w latach 2016–2018. W sumie wyjechało 41 uczniów Technikum Weterynarii i 39 uczniów Technikum Mechanizacji Rolnictwa. Praktyki odbyły się w południowo-zachodniej Francji, naszą bazą była miejscowość Aire sur l'Adour, a młodzieży towarzyszyło pięciu opiekunów. Praktyki zostały sfinansowane z funduszy Europejskich – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój. Celem konferencji była odpowiedź na pytanie będące tematem naszego projektu: czy Europejskie Kontakty są rzeczywiście szansą na wprowadzenie innowacji zawodowych w rolnictwie?

Na konferencję przybyli: prorektor ds. studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, prof. dr hab. Cezary Mądrzak; Pełnomocnik Rektora ds. edukacji pozaakademickiej, prof. dr hab. Hubert Waligóra; Minister Rolnictwa i poseł na Sejm RP Stanisław Kalemba; poseł na Sejm RP Zbigniew Ajchler i Kurator Oświaty Zbigniew Talaga. Urząd Miasta Poznania reprezentowała Anita Kamińska, Polską Izbę Gospodarczą Maszyn i Urządzeń Rolniczych oraz firmę KUHN – Ireneusz Dobrowolski, firmę AgroMarket Jarzyski – Ewa i Jan Skrzypczakowie, firmę CLAAS Polska – dr Barbara Raba, Wielkopolską Izbę Rolniczą – Zbigniew Stajkowski i Kornel Pabiszczak, Instytut Inżynierii Biosystemów UPP – dr hab. Karol Durczak, a Rolniczo-Sadownicze Gospodarstwo Doświadczalne Przybroda – dyrektor Filip Mazur. Obecny był również konsultant Programu Erasmus Plus Waldemar Kryjewski.

Na konferencji referaty wygłosili: dyrektor Andrzej Kabaciński, Andrzej Karbowski, dr hab. Sławomir Nowicki, Zdzisław Grygiel, Katarzyna Szczepańska i Waldemar Kryjewski. Po przerwie kawowej swoimi refleksjami na temat praktyk we Francji podzielili się uczniowie: Katarzyna Węglewska, Oskar Filipowicz, Krzysztof Kaczmarek, Ola Rezulak, Ola Szczęsna, Julia Hawryluk, Natalia Ciecierska oraz Mateusz Łuczak. Całość podsumował koordynator projektu i organizator konferencji, wicedyrektor Jacek Michalski. W dyskusji głos zabrali: Zbigniew Ajchler, Zbigniew Stajkowski, Karol Durczak i prof. dr hab. Hubert Waligóra.

Na zakończenie dyrektor Andrzej Kabaciński wręczył uczestnikom praktyk Europassy i zaprosił wszystkich do wspólnego zdjęcia. Konferencja potwierdziła, że Europejskie Kontakty są na pewno szansą na wprowadzenie innowacji zawodowych w rolnictwie. Jedną z rzeczy po tych praktykach

jest pewna, nasi uczniowie zobaczyli i nauczyli się bardzo dużo, dzięki czemu zrobili krok do przodu w swoim rozwoju. Z zawodowego punktu widzenia najbardziej zapamiętali chów drobiu i świń na wolnym wybiegu oraz deszczownie przewożne. Nigdy nie zapomną pierwszego – dla zdecydowanej większości – lotu samolotem i wycieczek nad Ocean Atlantycki oraz do Sanktuarium w Lourdes w Pirenejach. Będzie to na pewno ich szansą w przyszłości. Nasza młodzież zostawiła we Francji bardzo dobre wrażenie, czego dowodem jest to, że Francuzi już teraz zaproponowali naszym uczniom konkretne miejsca pracy. ♦

Jacek Michalski,
wicedyrektor Technikum Inżynierii Środowiska
i Agrobiznesu w Poznaniu,
organizator i koordynator praktyk

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu reprezentował m.in. prorektor ds. studiów, prof. dr hab. Cezary Mądrzak (drugi od prawej)

Na zakończenie dyrektor Andrzej Kabaciński zaprosił wszystkich, młodzież i ich opiekunów, do wspólnego zdjęcia

Fot. z archiwum Jacka Michalskiego

„Rośliny oleiste – postępy w genetyce, hodowli, technologii i analityce lipidów”

XXXIV konferencja naukowa w Poznaniu

W dniach 10–11 kwietnia w Centrum Kongresowym Instytutu Ochrony Roślin w Poznaniu odbyła się XXXIV konferencja naukowa „Rośliny oleiste – postępy w genetyce, hodowli, technologii i analityce lipidów”, zorganizowana przez Zakład Chemii Żywności i Analizy Instrumentalnej Instytutu Technologii Żywności Pochodzenia Roślinnego Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy Oddział w Poznaniu.

Oficjalnego otwarcia konferencji dokonali: prof. dr hab. Iwona Bartkowiak-Broda, kierownik Oddziału IHAR – PIB w Poznaniu, prof. dr hab. Jan Pikul, Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz prof. dr hab. Henryk Bujak, dyrektor IHAR – PIB. Tegoroczna konferencja zgromadziła ponad 120 uczestników i była poświęcona zagadnieniom związanym z roślinami oleistymi w dziedzinie: hodowli, genetyki, biologii molekularnej, biotechnologii, fizjologii, biochemii, fitopatologii, technologii uprawy, organizacji produkcji i ekonomiki, technologii przerobu i przechowywania, analityce lipidów, wartości biologicznej otrzymywanych produktów oraz biopaliw.

W trakcie konferencji zaproszeni specjaliści z kraju i zagranicy wygłosili blisko 20 interesujących wykładów. ♦

Iwona Cieślak

2 x Iwona Cieślak

Za stołem prezydiąlnym zasiedli prof. dr hab. Jan Pikul, Rektor UPP (od lewej) oraz prof. dr hab. Henryk Bujak, dyrektor IHAR – PIB

Tegoroczna konferencja zgromadziła ponad 120 uczestników i była poświęcona zagadnieniom związanym z roślinami oleistymi

„Zdrowe racice i wymiona a efektywność produkcji”

XIV Forum Zootechniczno-Weterynaryjne
poświęcone pamięci prof. dr. hab. Edwarda Malinowskiego

Przewodniczący Poznańskiego Koła PTZ, prof. dr hab. Zbigniew Sobek, w czasie otwarcia XIV Forum

Co roku, zwyczajowo w kwietniu, w murach naszej uczelni odbywa się Forum Zootechniczno-Weterynaryjne, które organizują Poznańskie Koło Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego oraz Wielkopolski Oddział Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych. Tegoroczne, XIV już forum, zorganizowano w dniach 19–20 kwietnia przy dodatkowym wsparciu czterech katedr macierzystej uczelni: Katedry Nauk Przedklinicznych i Chorób Zakaźnych, Katedry Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt, Katedry Żywienia Zwierząt oraz Katedry Hodowli Zwierząt i Oceny Surowców. Patronat honorowy nad konferencją objęli: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Dyrektor Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Główny Lekarz Weterynarii, JM Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Prezydent Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka oraz Prezes Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, a patronat medialny: „Farmer”, „Hodowla i Chów Bydła”, „Hoduj z głową”, Megavet.eu oraz „Przegląd Hodowlany”. Głównym sponsorem XIV Forum Zootechniczno-Weterynaryjnego była firma Caussade Nasiona Polska Sp. z o.o. Od kilku lat konferencję sponsorują także firmy: Adi Feed, Alima Bis, Basko, Bioveta, Blattin, CDR, DeLaval, Dramiński, Ecolab, Etos, GEA, Intergen, Josera, Konrad, Lely, Linc, Lira, LNB, MSD, Nika, Samasz, Pionier, Provitim, Remedia Veterinaria, Sano, HR Smolice, OverVet, WCHiRZ, wFirma.pl. oraz HZZ Osowa Sień.

Tegoroczne forum o temacie przewodnim „Zdrowe racice i wymiona a efektywność produkcji” poświęcone zostało pamięci prof. dr. hab. Edwarda Malinowskiego – naukowca, lekarza weterynarii, praktyka, bujaty oraz dobrego, życzliwego i towarzyskiego człowieka.

Pierwszego dnia konferencji zorganizowano warsztaty terenowe. Uczestnicy mieli do wyboru trzy wyjazdy, podczas których prezentowano praktyczne zagadnienia związane ze zdrowotnością racic i wymion. Osoby, które wybrały trasę A, odwiedziły Gospodarstwo Paul-Pon Polska Sp. z o.o. w Jarosławcu, gdzie odbył się pokaz instalacji udojowej firmy Alima Bis. Następne wizyty obejmowały Gospodarstwo Rolno-Hodowlane Żydowo Sp. z o.o. oraz Sano Agrar Institut, gdzie zaprezentowano oborę na 1400 krów z nowoczesną halą udojową – karuzelą na 60 stanowisk – firmy DeLaval. Trasa B skierowana była do osób szczególnie zainteresowanych korekcją racic oraz wykorzystaniem w diagnostyce weterynaryjnej kamer termowizyjnych. Warsztaty odbyły się w Rolniczym

Pokaz korekcji racic w RGD Brody w ramach warsztatów

Fot. Ł. Chmielewski

Fot. Ł. Chmielewski

Fot. Zbigniew Sobek

Przemysław Racewicz, dr n. wet., omawia możliwości diagnostycznego zastosowania kamer termowizyjnych

Gospodarstwie Doświadczalnym w Brodach, gdzie w części wykładowej najpierw dyr. Edward Warych zaprezentował gospodarstwo, a następnie dr Katarzyna Rzewuska (CGen) wprowadziła uczestników w zagadnienie korekcji racic tematem „Rejestrowanie wyników korekcji racic podstawą współpracy hodowcy z korektorem”. Z kolei mgr inż. Jakub Sobek oraz dr n. wet. Przemysław Racewicz omówili zagadnienia dotyczące kamer termowizyjnych, prezentując ich zastosowanie przez lekarzy weterynarii i korektorów racic. Po części teoretycznej nastąpiła część praktyczna: przedstawiono rozwiązania organizacyjne w stadzie krów w RGD Brody, zaprezentowano wykorzystanie kamer termowizyjnych w zastosowaniu diagnostycznym na przykładzie racic i wymion oraz przeprowadzono pokazową korekcję racic. Trasa C obejmowała wizytę w Gospodarstwie Rolnym Iwony i Pawła Andrzejak w Sabinowie, w Gospodarstwie Baszków k. Krotoszyna oraz OHZ Osowa Sień, gdzie zaprezentowano m.in. automatyczne systemy doju firmy Lely i pierwszą w Polsce halę udojową typu Champion. Uczestnicy wszystkich warsztatów wrócili bardzo usatysfakcjonowani, bogatsi o nową wiedzę i praktyczne rozwiązania.

Drugi dzień XIV Forum Zootechniczno-Weterynaryjnego wypełniły wykłady, a obrady plenarne odbyły się w salach Biocentrum. Konferencję rozpoczął przewodniczący Poznańskiego Koła Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, prof. dr hab. Zbigniew Sobek, który po chwili przekazał głos prorektorowi ds. nauki i współpracy z zagranicą, prof. dr hab. Krzysztofowi Szoszkiewiczowi, który uroczystie otworzył Forum w imieniu JM Rektora UPP, prof. dr hab. Jana Pikula.

Na początku wspomnienie o prof. dr. hab. Edwardzie Malinowskim wygłosił jego wieloletni współpracownik, lek. n. wet. Grzegorz Nowak z Nika Health Products, który przedstawił nie tylko biografię i zawodowe osiągnięcia Profesora, ale także wspomnienia osobiste, związane z ponad 20-letnią z Nim znajomością. W dalszej części tej samej sesji wygłoszono inspirujące referaty plenarne: dr hab. Tomasz Strabel (UPP) omówił ocenę genomową w praktyce hodowlanej; Claus Laugdahl (Vicking Genetics) przedstawił duński program hodowlany uwzględniający cechy nóg i wymienia w ocenie; prof. dr hab. Włodzimierz Nowak (UPP) przed-

stał nowe tendencje żywienia krów w zaszuszeniu i okresie przejściowym, a mgr Krystian Jopek (Alima Bis) omówił zasady przygotowania właściwego TMR dla bydła mlecznego. W ostatnim wystąpieniu Dorota Wyrobek, właścicielka fermy krów, podzieliła się swoimi doświadczeniami w dziedzinie profilaktyki zdrowotnej racic i wymion, wykonywanymi przez właścicieli fermy na 300 krów.

Kolejna część obrad odbywała się w dwóch równoległych sekcjach: sekcji A: „zdrowe racice”, podczas której przedstawiono siedem referatów, oraz sekcji B: „zdrowe wymiona”, gdzie wygłoszono dziewięć referatów. W czasie przerwy uczestnicy XIV Forum mieli możliwość degustacji bogatej oferty wyrobów naszych sponsorów. Firma Viando przygotowała dla gości apetyczne patery z wędlinami, których wyśmienity smak podkreślany był przez wyjątkowe musztardy i sosy poznańskiego Pegaza. Goście mogli także degustować produkty mleczarskie z mleka krowiego i koziego: różnego rodzaju sery, jogurty, maślanki, kefir, mleko i mleczka do kawy oraz ptasie mleczko przekazane przez: OSM Jarocin, ŚSM Jana, OSM Koło, SM Gostyń, OSM Ostrów, Ceko, Lazur, Mlekovita i Danims. Napoje gorące pochodziły z Poznańskiej Palarni Kawy Astra. Dużą atrakcją forum były liczne potrawy z ryb wyhodowanych przez pracowników UPP z Zakładu Doświadczalnego Technologii Produkcji Pasz i Akwakultury w Muchocinie.

Podsumowując, można z całą pewnością stwierdzić, że tematyka XIV Forum Zootechniczno-Weterynaryjnego obejmowała interesujące i aktualne problemy związane ze zdrowotnością racic i wymion. Świadczy o tym liczny udział w warsztatach na trzech trasach wyjazdowych (ponad 160 osób – miejsca limitowane) oraz sesji wykładowej – ponad 240 osób. Po raz pierwszy przekroczyliśmy liczbę 400 osób w ciągu obu dni trwania Forum.

W tym miejscu składamy serdeczne podziękowania dla wszystkich patronów, sponsorów oraz gospodarstw współpracujących, dzięki którym można było zapewnić bogaty program oraz wysoki standard pobytu uczestników XIV Forum Zootechniczno-Weterynaryjnego. ♦

Jolanta Różańska-Zawieja, Zbigniew Sobek i Izabela Wenda

Konferencja „Zastosowanie technologii informacyjnych w rolnictwie”

Fot. Radosław Jan Kozłowski

Podczas wykładu „Rola systemów ICT w doradztwie rolniczym, analiza potrzeb i kierunków rozwoju”; na zdjęciu: prelegent Maciej Zacharczuk, kierownik Działu Zastosowań Teleinformatyki w WODR

W dniach 23–24 kwietnia w Kórniku pod Poznaniem odbyła się XXI Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Zastosowanie technologii informacyjnych w rolnictwie”. Celem wydarzenia była wymiana wiedzy naukowej i użytecznej między specjalistami informatyki stosowanej prowadzącymi badania i działalność dydaktyczną w rolnictwie, gospodarce leśnej i żywnościowej. Organizatorem bezpośrednim tej edycji konferencji był Instytut Inżynierii Biosystemów UPP. Podczas obrad wygłoszono łącznie osiem wykładów i zaprezentowano 19 referatów połączonych z dyskusją. Wśród uczestników konferencji znajdowali się reprezentanci ośmiu jednostek uniwersyteckich z całego kraju, pięciu firm branżowych oraz dwóch ośrodków badawczych. Uczestnikami byli także przedstawiciele ośrodków doradczych oraz władz samorządowych. Jednym z punktów konferencji było XXI Walne Zgromadzenie członków Polskiego Towarzystwa Zastosowań Informatyki w Rolnictwie, Gospodarce Leśnej i Żywnościowej – POLSITA.

Patronat nad konferencją objęli: Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, prof. dr hab. Jan Pikul, Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak oraz Prezes Wielkopolskiej Izby Rolniczej Piotr Walkowski. ♦

dr inż. Andrzej Przybylak

Szparagowe aktualności na konferencji prasowej

Szparagi są szczególnym warzywem nie tylko z tego powodu, że wiosną jako pierwsze są zbierane z pola, ale także z racji swoich walorów smakowych, dietetycznych i zdrowotnych, za które ceni je liczne grono smakoszy. To właśnie szparagom tradycyjnie na początku sezonu poświęca się specjalną konferencję prasową, mającą na celu przedstawienie szparagowych aktualności oraz promowanie ich spożycia. Organizatorami konferencji są: Polski Związek Producentów Szparaga, Katedra Warzywnictwa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz Hotel Rzymski w Poznaniu, w którym konferencje się odbywają. W tym roku do spotkania doszło 8 maja.

Fot. 3 x Anna Zaworska

Odczytanie listu intencyjnego dotyczącego utworzenia muzeum szparagowego

Wśród gości, którzy zaszczylicili konferencję swoją obecnością, były władze województwa wielkopolskiego z wicemarszałkiem Krzysztofem Grabowskim i wicedyrektorem Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Marcinem Nurkowskim na czele. Obecni byli także reprezentanci władz samorządowych, a wśród nich gościliśmy Ireneusza Kozackiego, starostę i Tomasza Kuczyńskiego, wicestarostę Nowego Tomysła; Dorotę Gorzelniak i Bartosza Derecha, wójtów gminy Przemęt i Rokietnica oraz Wiesławę Witaszak, wicedyrektor Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Z przyjemnością powitaliśmy władze Uniwersytetu Przyrodniczego z JM Rektorem, prof. dr hab. Janem Pikulem i prorektorami prof. dr hab. Romanem Gornowiczem i prof. dr hab. Cezarym Mądrzakiem oraz władze Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, reprezentowane przez dziekana, dr hab. Tomasza Kosiadę i prodziekana, dr hab. Barbarę Frąszczak. W tym roku mieliśmy przyjemność gościć także dr. Mirosława Sitarkę z Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach, kierownika programu badawczego, w którym Katedra Warzywnictwa UPP od wielu lat uczestniczy, realizując temat „Prowadzenie kolekcji polowej szparaga”. Kolekcja ta, nazywana bankiem genów szparaga, znajduje się w Marcelinie i liczy obecnie ponad sto odmian z 12 krajów świata. Bardzo liczną grupę zaproszonych stanowili przedstawiciele mediów – prasy, radia i telewizji, których rola w promowaniu tego warzywa jest ogromna.

Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego Krzysztof Grabowski uhonorowany statuetką „Srebrnych szparagów”

Wyjątkowo miłym akcentem tegorocznej konferencji było wręczenie statuetki „Srebrnych szparagów”. Polski Związek Producentów Szparaga przyznaje takie specjalne wyróżnienie osobom lub instytucjom, które mają swój znaczący udział w tym, że szparag staje się warzywem znanym i lubianym przez coraz szersze grono konsumentów w naszym kraju. W tym roku statuetką został uhonorowany Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego Krzysztof Grabowski za wieloletnie, zawsze życzliwe wspieranie działalności Związku, także poprzez współudział Urzędu Marszałkowskiego w organizacji szparagowych konferencji prasowych i szkoleniowych konferencji dla producentów szparaga oraz promowanie dziedzictwa kulinarnego Wielkopolski.

Szczególnym wydarzeniem konferencji, które odbiło się szerokim echem w mediach krajowych i lokalnych, było podpisanie listu intencyjnego, dotyczącego powstania z inicjatywy prof. dr. hab. Mikołaja Knaflewskiego pierwszego w Polsce muzeum szparagowego. Partnerami tego przedsięwzięcia są: Polski Związek Producentów Szparaga, Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie oraz Powiat Nowotomyski. List został odczytany przez profesora Knaflewskiego, po czym nastąpiło uroczyste złożenie podpisów przez przedstawicieli stron: prezesa Związku Mariana Jakobsze, dyrektora Muzeum w Szreniawie Jana Maćkowiaka, kierownika Muzeum Wikliniarstwa i Chmielarstwa w Nowym Tomyślu Andrzeja Chwalińskiego oraz przez starostę i wicestarostę nowotomyskiego: Ireneusza Kozackiego i Tomasza Kuczyńskiego. List intencyjny jest dowodem, że negocjacje w tej sprawie są w toku, a muzeum szparagowe ma znaleźć swoje miejsce w Nowym Tomyślu, który leży, jak to często się określa, w szparagowym zagłębiu.

Wprowadzenie do dyskusji na tematy szparagowe poprowadził tradycyjnie profesor Mikołaj Knaflewski. W tym roku w formie krótkiej prezentacji przedstawił najświeższe fakty dotyczące m.in. produkcji i spożycia szparaga. Wśród producentów tego warzywa na czołowym miejscu utrzymują się Chiny, dalej są Peru i Meksyk, a w Europie Niemcy i Hiszpania. Pod względem produkcji na jednego mieszkańca na pierwszej pozycji

Dorota Gorzelniak, wójt Gminy Przemęt, zaprasza na festyn szparagowy

uplasowało się Peru. W swoim wystąpieniu profesor poruszył także temat asparaginy, która w ostatnim czasie budzi wiele kontrowersji. Jak bowiem wynika z najnowszych badań opublikowanych na łamach czasopisma „Nature”, asparagina może być składnikiem odżywczym dla komórek raka piersi. Okazuje się jednak, że badania były prowadzone jedynie na myszach.

Asparagina jest kojarzona ze szparagami, ponieważ została wyizolowana po raz pierwszy z soku tego warzywa w roku 1806, stąd nazwa związku. Jest to aminokwas endogenny, czyli syntetyzowany w naszym organizmie. Ma duży wpływ na neurony, zwiększając napływ wapnia do mózgu, dzięki czemu ułatwia uczenie się i poprawia koncentrację. Ponadto wzmacnia wydzielanie hormonu wzrostu oraz insuliny i testosteronu. Stosuje się go bardzo często w leczeniu wyczerpania fizycznego oraz psychicznego. Jednak przy nadmiernym spożyciu, tak jak wiele innych produktów, może okazać się szkodliwy.

Profesor porównał wiele produktów zawierających asparaginę i okazuje się, że najwięcej tego związku znajduje się w żelatynie (ponad 5 tys mg/100g). Bogate w kwas asparaginowy są też: mięso, nabiał, ryby, a szparagi znajdują się dopiero na 36 miejscu tej listy (nieco powyżej 500 mg/100 g). Kwas asparaginowy wchodzi m.in. w skład aspartamu i stanowi 40% jego zawartości.

Swoje wystąpienie profesor zakończył słodką nutą, prezentując pyłek i pierwszy w Polsce miód szparagowy, którego można było również skosztować. Szczególnie panie zainteresowały się informacją, że miód ten wytwarzany jest przez pszczoły wyłącznie z kwiatów męskich. Przedstawiciele mediów mieli okazję do zadawania pytań i przeprowadzenia wielu wywiadów.

Niezwykle atrakcyjną, jak co roku, częścią spotkania była degustacja dań z udziałem szparaga, która stała się okazją do podziwiania mistrzostwa kulinarnego kucharzy Hotelu Rzymskiego i smakowania wielu ciekawych potraw. Były to zarówno dania na ciepło – zupy i dania główne, jak i sałatki oraz zakąski zimne. Ciekawą propozycją była zupa ze szparagów i ogórka małosolnego z dojrzwającą szynką czy ravioli ze szparagami i serem mascarpone, względnie sushi ze szparagami. Licznych amatorów znalazła szparagowa sakiewka z kurkami w śmietanie, którą można łatwo przygotować z ciasta naleśnikowego. Na deser serwowano ciasto francuskie ze szparagami i malinami z dodatkiem melisy.

Szparagowa konferencja prasowa była okazją do przekazania informacji o festynie szparagowym, który pod hasłem „Szparagi złoto z ziemi – smak naszego regionu” po raz drugi odbędzie się w gminie Przemęt, w tym roku 2 czerwca. Symbolem Gminy Przemęt obok konwalii jest bowiem także szparag, ponieważ pola szparagowe zajmują tam blisko 300 ha. Zaproszenie dla wszystkich chętnych przekazała osobiście wójt gminy Dorota Gorzelniak, absolwentka Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, oraz Maciej Ratajczak, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki w Przemęcie. W programie festynu oprócz konferencji naukowej, wystaw i prezentacji oraz festiwalu szparagowego smaku odbędą się dni otwarte w gospodarstwach zajmujących się produkcją szparagów. W wyznaczone soboty w maju i czerwcu można będzie zobaczyć, jak szparagi się zbiera oraz sortuje i takie świeże szparagi zakupić. Całość przedsięwzięcia jest dofinansowana ze środków UE. Jest to ciekawa propozycja dla osób dorosłych i dzieci, wpisując się w szeroką akcję promocji tego królewskiego warzywa, które warto spożywać jak najczęściej. Już starożytni Rzymianie uważali, że szparagi przywracają radość życia, dodają otuchy i usuwają depresję. Są one niskokaloryczne, a równocześnie bardzo bogate w związki korzystnie wpływające na nasze zdrowie i samopoczucie. ♦

mgr Anna Zaworska

Powstanie Muzeum Szparaga

Ósmego maja odbyło się uroczyste otwarcie sezonu szparagowego. Konferencja prasowa organizowana z tej okazji przez Katedrę Warzywnictwa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Polski Związek Producentów Szparaga i Hotel Rzymski ma na celu promocję produkcji i konsumpcji szparagów w naszym kraju. Podczas wydarzenia podpisano list intencyjny dotyczący utworzenia Muzeum Szparaga w Nowym Tomyślu. Pomysłodawcą tego przedsięwzięcia jest prof. dr hab. Mikołaj Knaflewski z Katedry Warzywnictwa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, uznany w świecie

specjalista w dziedzinie biologii i uprawy szparaga. Podpisy pod dokumentem złożyli: Ireneusz Kozecki, starosta nowotomyski; Tomasz Kuczyński, wicestarosta nowotomyski; Marian Jakobsze, prezes Polskiego Związku Producentów Szparaga; Jan Maćkowiak, dyrektor Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie oraz Andrzej Chwaliński, kierownik Muzeum Wikliniarstwa i Chmielarstwa w Nowym Tomyślu. ♦

Iwona Cieślak

„Leśne budownictwo drogowe – dobre praktyki”

Sprawozdanie z krajowej konferencji naukowo-technicznej

W dniu 10 maja odbyła się Krajowa Konferencja Naukowo-Techniczna „Leśne budownictwo drogowe – dobre praktyki”. Udział w niej wzięło 150 osób. Organizatorami były Lasy Państwowe, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu oraz Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa Oddział w Poznaniu. Komitet Organizacyjny tworzyli: prof. dr hab. inż. Andrzej Czerniak – przewodniczący, mgr inż. Piotr Młynarczyk oraz mgr inż. Adrian Kasztelan – sekretarz, a także dr inż. Małgorzata Korzak i dr inż. Sylwester Grajewski.

Na konferencji omówiono możliwości wprowadzania najnowszych technologii informatycznych, umożliwiających racjonalne kształtowanie leśnej sieci drogowej w zależności od warunków i miejscowych potrzeb. Drugi główny blok tematyczny obejmował zagadnienia dotyczące nowych materiałów drogowych, mogących zoptymalizować koszty utrzymania, remontów i budowy dróg leśnych. Konferencję prowadzili: mgr inż. Piotr Młynarczyk – Naczelnik Wydziału Infrastruktury Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych oraz prof. dr hab. inż. Andrzej Czerniak – kierownik Katedry Inżynierii Leśnej Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Dyskusja dotyczyła m.in. konieczności podnoszenia nośności dróg leśnych, a w szczególności dojazdów pożarowych oraz stosowania na newralgicznych odcinkach technologii zapewniających większą trwałość konstrukcji i bezpieczeństwo użytkowania. Przeanalizowano korzyści wynikające ze stosowania asfaltów, płyt betonowych i geosyntetyków, zwłaszcza płaskich georusztów. Omówiono także tematykę recyklingu nawierzchni i stabilizacji podbudów dzięki zastosowaniu samobieżnych mieszarek oraz najnowszej aparatury pomiarowej do odbiorów technicznych.

Tematyka wygłoszonych referatów obejmowała:

- Kierunki rozwoju infrastruktury drogowej w PGL Lasy Państwowe. Instrukcja wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa po nowemu – Piotr Młynarczyk, Naczelnik Wydziału Infrastruktury DGLP; Marek Komorowski, specjalista Wydziału Infrastruktury DGLP.
- Prognozowanie rozwoju zasobów drzewnych a projektowanie sieci drogowej w LP – Janusz Bańkowski, Radosław Sroga, Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Brzegu.

Wystąpienie Piotra Młynarczyka, Naczelnika Wydziału Infrastruktury w Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych na temat budownictwa drogowego w Lasach Państwowych

Fot. z x Adrian Kasztelan

W kongresie zorganizowanym przez Lasy Państwowe i Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu udział wzięło ponad 400 osób

- Docelowa sieć drogowa i plan budownictwa drogowego RDLP w Radomiu – Grzegorz Ożóg, Naczelnik Wydziału Infrastruktury Leśnej RDLP Radom.
- Wzmacnianie podłoża drogowego – Andrzej Czerniak, Katedra Inżynierii Leśnej, Wydział Leśny UPP.
- Wstępne wyniki badań odcinków doświadczalnych w Nadleśnictwie Gryfino – Andrzej Czerniak i Adrian Kasztelan, Katedra Inżynierii Leśnej, Wydział Leśny UPP.
- Grunty i kruszywa stosowane w leśnym budownictwie drogowym – Sylwester Grajewski, Katedra Inżynierii Leśnej, Wydział Leśny UPP.
- Wpływ klasyfikacji dróg publicznych na zagospodarowanie komunikacyjne obszarów leśnych – Grzegorz Trzciniński, Katedra Użytkowania Lasu, Wydział Leśny SGGW w Warszawie.
- Waloryzacja krajobrazu leśnego wzdłuż szlaków komunikacyjnych – Emilia Janeczko, Katedra Użytkowania Lasu, Wydział Leśny SGGW w Warszawie.
- Nowy moduł Infrastruktura – InfraWeb i jego wykorzystanie z operatem drogowym – prezentacja na bazie produkcyjnej Nadleśnictwa Wejherowo – Marek Reiter, sekretarz Nadleśnictwa Wejherowo.
- Utrzymanie i remonty dróg leśnych na przykładzie doświadczeń Zespołu Składnic Lasów Państwowych w Siedlcach – Mateusz Grutzmacher, dyrektor Zespołu Składnic Lasów Państwowych w Siedlcach.
- Budowy dróg leśnych – problemy z wykonawstwem – Zofia Węgrzyn, Naczelnik Wydziału Infrastruktury Leśnej RDLP Szczecin. ♦

mgr inż. Adrian Kasztelan

Fundacja Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Siedziba: ul. Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznań

NIP: 7811874400

Regon: 630287933

KRS: 0000020962

Konto bankowe:

PKO BP II Oddział w Poznaniu: 61 1020 4027 0000 1002 0973 5319

Tel. 061 846 67 52

e-mail: fundacja@up.poznan.pl

Prezes Zarządu: prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak

„Kierunki działań Lasów Państwowych w zakresie drogownictwa leśnego i przedsięwzięć wspólnych z samorządami”

Sprawozdanie z Leśnego Kongresu Drogowego

W dniu 9 maja w Sękocinie Starym odbył się kongres „Kierunki działań Lasów Państwowych w zakresie drogownictwa leśnego i przedsięwzięć wspólnych z samorządami”, w którym udział wzięło ponad 400 osób. Organizatorami wydarzenia były Lasy Państwowe i Uniwersy-

Uroczyste otwarcie konferencji; na zdjęciu zastępca Dyrektora Generalnego ds. Rozwoju i Organizacji, prof. dr hab. Tomasz Zawila-Niedźwiecki

tet Przyrodniczy w Poznaniu, a patronatem objął Minister Środowiska Henryk Kowalczyk. Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego i głównym pomysłodawcą był prof. dr hab. inż. Andrzej Czerniak, kierownik Katedry Inżynierii Leśnej UPP.

Kongres w imieniu Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych otworzył prof. dr hab. Tomasz Zawila-Niedźwiecki, zastępca Dyrektora Generalnego ds. Rozwoju i Organizacji. W imieniu Ministra Środowiska bardzo ciekawy referat przedstawiła Małgorzata Joanna Golińska, sekretarz stanu – Główny Konserwator Przyrody. W kongresie udział też wzię-

Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem, czego dowodem jest pełna sala – blisko 150 uczestników

li przedstawiciele Sejmu RP, władze samorządowe, dyrektorzy regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych, naukowcy, nadleśniczkowie i inni pracownicy sektora leśnego, publicznego i prywatnego zajmujący się infrastrukturą leśną.

Kongres wykazał, że Lasy Państwowe w ostatnich latach bardzo zintensyfikowały działania związane z udostępnianiem lasu i współtworzeniem lokalnej infrastruktury komunikacyjnej. Na podstawie wygłoszonych referatów można stwierdzić, że Lasy Państwowe w dalszym ciągu będą angażować, w miarę swoich możliwości, siły i środki do współtworzenia z samorządami odcinków drogowych ważnych dla obu stron.

Tematyka wygłoszonych referatów była następująca:

- Rola działań Lasów Państwowych na szczeblu samorządowym – Henryk Kowalczyk, Minister Środowiska.
- Działania rozwojowe Lasów Państwowych ze szczególnym uwzględnieniem wspólnych przedsięwzięć drogowych – społeczna odpowiedzialność prowadzenia gospodarki leśnej na terenach niezurbanizowanych – Andrzej Konieczny, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych.
- Podsumowanie dotychczasowych działań w zakresie budownictwa drogowego w Lasach Państwowych, uwarunkowania techniczne i prawne udziału we wspólnych przedsięwzięciach – Piotr Młynarczyk, Naczelnik Wydziału Infrastruktury Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.
- Poprawa warunków życia mieszkańców Gminy Kępice jako efekt wspólnych inwestycji Lasów Państwowych i jednostek samorządu terytorialnego – Magdalena Majewska, Burmistrz Gminy Kępice.
- Szanse i perspektywy finansowania przedsięwzięć drogowych realizowanych w ramach współpracy z samorządami – Bogusław Białowąs, Bank Ochrony Środowiska.
- Współczesne trendy w zarządzaniu infrastrukturą drogową – Tomasz Wojsz, Heller Consult Sp. z o.o.
- Tematy badawcze w zakresie drogownictwa leśnego oraz zarys najnowszych technologii w drogownictwie leśnym – Andrzej Czerniak, Katedra Inżynierii Leśnej, Wydział Leśny, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu.
- Kształcenie w zakresie inżynierii leśnej – Grzegorz Trzcinski, Wydział Leśny, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.
- Prefabrykaty betonowe do budowy stałych i tymczasowych dróg leśnych – Piotr Ulatowski, BETARD Wrocław.
- Innowacyjne technologie inżynierskie dla Lasów Państwowych – Jerzy Pietrucha, Pietrucha Sp. z o.o.
- Udostępnianie lasu – ścieżki i drogi rowerowe, operaty drogowe i turystyczne – Janusz Bańkowski i Bożydar Neroj, Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej.
- Rola sieci dróg leśnych w profilaktyce przeciwpożarowej obszarów leśnych – Jarosław Zarzycki, Szkoła Główna Służby Pożarniczej. ♦

mgr inż. Adrian Kasztelan

„Żywnie – Trening – Wspomaganie”

I Poznański Naukowy Kongres Dietetyki

W dniach 27–28 kwietnia Biocentrum Uniwersytetu Przyrodniczego gościło uczestników I Poznańskiego Naukowego Kongresu Dietetyki „Żywnie – Trening – Wspomaganie”. To jedyne tego typu wydarzenie w Polsce, którego organizacją przewodniczył dr Krzysztof Durkalec-Michalski z Instytutu Żywnienia Człowieka i Dietetyki Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Kongres został objęty patronatem honorowym JM Rektora UPP, prof. dr. hab. Jana Pikula, Prezydenta Miasta Poznania Jacka Jaśkowiaka oraz Marszałka Województwa Wielkopolskiego Marka Woźniaka, a patronatem merytorycznym zostali Komitet Nauki o Żywnieniu Człowieka Polskiej Akademii Nauk oraz Polskie Towarzystwo Nauk Żywnieniowych. Celem przyświecającym wydarzeniu była prezentacja najnowszych wyników badań naukowych prowadzonych w polskich ośrodkach, integracja środowiska naukowego z praktykami oraz stworzenie platformy wzajemnej współpracy i budowy interdyscyplinarnych zespołów badawczych. Bogata tematyka Kongresu obejmowała żywienie, suplementację, procedury treningowe oraz fizjoterapię i rehabilitację w różnych dyscyplinach sportu.

Choć Kongres zorganizowano po raz pierwszy, okazał się sukcesem. Należy podkreślić, że uczestniczyło w nim niemal 300 osób, które zainteresowaniem brały udział w dyskusjach i wymianie poglądów. Wygłoszono blisko 20 wystąpień ustnych oraz 20 w sesji posterowej, referujących wyniki prac własnych uczestników z dziedziny żywienia i sportu. Wśród zaproszonych gości swoją obecnością zaszczytili nas uznani

naukowcy i praktycy. Uczestnicy Kongresu mieli unikatową okazję wysłuchać ciekawych wykładów plenarnych oraz teoretyczno-praktycznych prowadzonych przez specjalistów. Wystąpienia oryginalne oraz postery zostały ocenione przez Komitet Naukowy, a najlepszym pracom przyznano wyróżnienia. Dzięki wsparciu sponsorów wśród uczestników rozlosowano także liczne nagrody.

Należy podkreślić, że I Poznański Naukowy Kongres Dietetyki nie mógłby się odbyć bez cennego wsparcia władz Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, którym w imieniu Komitetu Organizacyjnego i wszystkich uczestników pragniemy serdecznie podziękować. Osiągnięty sukces jest dla nas inspiracją do podjęcia dalszych działań i kontynuowania idei Kongresu. Mamy nadzieję, że to wydarzenie było udanym początkiem cyklu corocznych spotkań naukowych, które na stałe wpiszą się do kalendarza wydarzeń o charakterze naukowym w Polsce, zaowocują dalszą współpracą oraz umożliwią dodatkową promocję naszej uczelni. Z tego względu już dziś zapraszamy do śledzenia strony internetowej (www.pkdiet.pl) i aktywnego uczestnictwa w II Poznańskim Naukowym Kongresie Dietetyki. ♦

*Komitet Organizacyjny
I Poznańskiego Kongresu Dietetyki
pod przewodnictwem
dr n. zdr. inż. Krzysztofa Durkalca-Michalskiego*

Wszyscy uczestnicy I Poznańskiego Naukowego Kongresu Dietetyki „Żywnie – Trening – Wspomaganie” w holu Biocentrum UPP

Fot. Żaneta Michalak

„Zielony Poznań” z udziałem pracowników i studentów UPP

W dniach 12–13 maja w Parku Wilsona odbył się kiermasz „Zielony Poznań” inaugurujący XXV edycję konkursu o tej samej nazwie. Dla zwiedzających przygotowano wiele atrakcji, także przez pracowników i studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Koło Naukowe Dietetyków oferowało odwiedzającym analizę składu ciała, częstowało zdrowymi przekąskami „fit”, alternatywami dla klasycznych ciast czy produktów. Uczestnicy kiermaszu byli bardzo zaniepokojeni swoją masą mięśniową czy zawartością wody w organizmie. Dopytywali o przepisy oraz szczegóły różnych diet, w tym diety wegetariańskiej i dla osób chorujących na cukrzycę. Dla studentów dietetyki był

to czas nauki i praktyki w pracy z potencjalnymi pacjentami, natomiast uczestnicy mieli okazję się przekonać, że zdrowe życie może być smaczne.

Pracownicy Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu przygotowali dla mieszkańców Poznania m.in. warsztaty hortiterapeutyczne, wprowadzili w magiczny świat ziół i jadalnych kwiatów. Chętni mogli także wykazać się swoimi pasjami artystycznymi, wykonując obrazy malowane zawierającymi barwniki warzywami. ♦

Dział Marketingu i Komunikacji

Fot. 2 x Jolanta Lisiecka

Pracownicy Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu przygotowali dla mieszkańców Poznania m.in. warsztaty hortiterapeutyczne

Koło Naukowe Dietetyków oferowało odwiedzającym analizę składu ciała i częstowało zdrowymi przekąskami „fit”

Więści z Duszpasterstwa Pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

„Granice badań naukowych”

Sesja naukowa w Kolegium Rungego

Przedstawiciele różnych dyscyplin nauki spotkali się 21 maja w Kolegium Rungego UPP na sesji naukowej „Granice badań naukowych”. Spotkanie zorganizowało Duszpasterstwo Pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (ks. Bogdan Reformat, prof. dr hab. Stanisław Kozłowski, prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski i prof. dr hab. Zbigniew Broda), a poświęcono je etycznym i normatywnym problemom badań naukowych. Słowo wstępne wygłosił prof. dr hab. Jan Pikul, Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Następnie swoje wystąpienia mieli prof. dr hab. n. med. Michał Witt, dyrektor Instytutu Genetyki Człowieka Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu, który opowiedział o „Badaniach genetycznych człowieka: na jakie pytania mogą dać odpowiedź?” oraz ks. dr Adam Sikora z Wydziału Teologicznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu z wykładem „Etyczne granice badań – szacunek czy ograniczenie?”

W seminarium udział wzięli przedstawiciele władz uczelni: rektor, prof. dr hab. Jan Pikul oraz prorektorzy: prof. dr hab. Roman Gornowicz i prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz, a także kanclerz, mgr inż. Marek Klimecki.

Główną część programu zakończyła dyskusja, w której udział wzięli uczestnicy spotkania, w tym prof. dr hab. Zbigniew Broda (widoczny na zdjęciu), a po podsumowaniu całości zaproszeni prelegenci oraz goście mogli jeszcze porozmawiać w kuluarach. ♦

Iwona Cieślik i Ewa Strycka

Słowo wstępne wygłosił Rektor UPP, prof. dr hab. Jan Pikul

Fot. 2 x Iwona Cieślik

Seminarium poprowadził opiekun Duszpasterstwa Pracowników UPP, ks. Bogdan Reformat z parafii św. Jana Marii Vianneya w Poznaniu

Fot. Ewa Strycka

Prelegenci seminarium: siedzą od prawej prof. dr hab. n. med. Michał Witt, dyrektor Instytutu Genetyki Człowieka Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu i ks. dr Adam Sikora z Wydziału Teologicznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; za nimi stoi prof. dr hab. Zbigniew Broda (UPP)

Drzwi Otwarte na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach

Siądmego kwietnia odbyły się Drzwi Otwarte na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Gości przywitał wykładem w Uniwersyteckim Centrum Medycyny Weterynaryjnej prof. dr hab. Piotr Ślósarz, dziekan Wydziału. Następnie pracownicy i studenci z Katedry Fizjologii i Biochemii Zwierząt, Instytutu Zoologii, Katedry Turystyki Wiejskiej, Zakładu Histologii i Embriologii, Katedry Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt oraz pracownicy Centrum Medycyny Weterynaryjnej oprowadzili młodzież po najważniejszych obiektach. Zainteresowani poznawali ofertę Wydziału, uczestnicząc w wystawach zwierząt, pokazach laboratoryjnych oraz prezentacjach. Wśród tegorocznych gości byli uczniowie XIV Liceum Ogólnokształcącego w Poznaniu. Kandydaci na studia mieli okazję poczuć atmosferę panującą na Wydziale, przekonali się też, dlaczego warto tu studiować. ♦

Iwona Cieślak

Dla gości przygotowano liczne pokazy laboratoryjne i prezentacje

Młodzież zwiedziła najważniejsze budynki dydaktyczne WMWZ, w tym również Uniwersyteckie Centrum Medycyny Weterynaryjnej

Stulecie Uniwersytetu Poznańskiego – został już tylko rok!

Zegar nad Aulą Uniwersytecką wskazał już 365 dni¹. Za rok, 7 maja 2019 r. minie 100 lat od uroczystej inauguracji pierwszego roku akademickiego nowo powstałej Wszechnicy Piastowskiej, przemianowanej rok później na Uniwersytet Poznański. Od roku 1955 uczelnia ta nosi nazwę Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM). W latach 1950–1951 część jednostek organizacyjnych Uniwersytetu Poznańskiego przekształcono w samodzielne szkoły wyższe, które obecnie działają pod nazwami: Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu (UMP), Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu (UPP) i Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu (AWF). Dla uczczenia rocznicy, biorąc pod uwagę wspólny rodowód wymienionych uczelni, ich rektorzy powołali Międzyuczelniany Komitet Obchodów Stulecia Uniwersytetu Poznańskiego, który przygotowuje uroczystości i wydarzenia składające się na część główną programu obchodów. Ważnym jego uzupełnieniem będą programy zaproponowane przez wydziały i inne jednostki organizacyjne współpracujące ze sobą.

Siódmego maja 2018 r. podczas konferencji prasowej rektorzy czterech uczelni zaprezentowali wybrane wydarzenia. W spotkaniu prasowym wzięli udział: Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, prof. Andrzej Lesicki, Rektor Uniwersytetu Medycznego, prof. Andrzej Tykarski, Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego, prof. Jan Pikul oraz Rektor Akademii Wychowania Fizycznego, prof. Dariusz Wieliński.

„Obchody jubileuszu rozpoczną się 1 października 2018 r. o godz. 10.00 – będzie to wspólna inauguracja czterech uczelni” – powiedział Rektor UAM, prof. Andrzej Lesicki. Wykład inauguracyjny wygłosi prof. Jerzy Bralczyk. Rektor UAM zapowiedział też, że 7 maja 2019 r. przed budynkiem Collegium Minus UAM zostanie wmurowana „Kapsuła czasu” z listami, apelami oraz pytaniami do potomnych. Ma ona zostać otwarta w 2119 r. na dwusetną rocznicę powstania Uniwersytetu, zgodnie z ideą: „Patrząc w przyszłość, nie zapominamy o tradycji”. Także 7 maja 2019 r. odbędzie się uroczysty koncert jubileuszowy w Auli UAM. W programie m.in. utwory Ignacego Jana Paderewskiego, Krzysztofa Pendereckiego i Stefana Stuligrosza – doktorów *honoris causa* Uniwersytetu Poznańskiego i UAM. „Uniwersytet Poznański” to także nazwa nowej odmiany tulipana, który zostanie posadzony m.in. przed Collegium Minus.

Rektor UMP, prof. Andrzej Tykarski zaznaczył, że w rocznicę pierwszej inauguracji Uniwersytetu Poznańskiego odbędzie się msza św. w katedrze poznańskiej, po której nastąpi przemarsz senatów i rad wydziałów czterech uczelni do Auli UAM. Z kolei 11 maja na INEA Stadionie w Poznaniu odbędzie się „Koncert stulecia” w wykonaniu Andrei Boccelego. Artyści towarzyszyć będą m.in. chóry akademickie uczestniczące w XIV Międzynarodowym Festiwalu Universitas Cantat 2019.

Rektor UPP, prof. Jan Pikul, zaprosił na międzynarodową konferencję naukową „Uniwersytet XXI wieku: od Humboldta do uniwersytetu 4.0”. Zaznaczył, że jubileusz ma przypomnieć, iż święto Uniwersytetu, to także święto poznańców – z tej

okazji na Placu oraz w Parku Adama Mickiewicza zostaną zorganizowane pokazy, zabawy dla dzieci, warsztaty, prezentacje i koncerty. Wydarzenie nosi tytuł: „Uniwersytety dla miasta i mieszkańców”.

O wydarzeniach sportowych jubileuszu mówił Rektor AWF, prof. Dariusz Wieliński. W drugiej połowie kwietnia 2019 odbędzie się „Bieg stulecia” dedykowany twórcom Uniwersytetu Poznańskiego. Z kolei 8 maja 2019 r. uczelnie zapraszają na Dzień Sportu. Tym razem będzie to impreza w stylu retro, powrót do zapomnianych dyscyplin, które gościły na arenach sportowych na początku XX w. Zwieńczeniem Dnia Sportu będzie uroczysta gala, na której zostaną podsumowane największe sukcesy sportowe minionego stulecia uczelni biorących w nich udział.

W związku z jubileuszem przygotowywane są liczne publikacje. Pod redakcją prof. Zbigniewa Pilarczyka powstaje dziesięciotomowa publikacja naukowa *Uniwersytet Poznański i jego sukcesory w rozwoju nauki i kształceniu kadr*, ukaże się także album prezentujący dzieje Uniwersytetu Poznańskiego i uczelni, które w latach pięćdziesiątych XX w. z Uniwersytetu się wyodrębniły. Troje autorów powieści sensacyjnych: Joanna Jodełka, Piotr Bojarski i Ryszard Ćwirlej, przygotowują trzy kryminały, które będą związane z Uniwersytetem Poznańskim. Ponadto Poczta Polska wyda okolicznościowy znaczek pocztowy, na którym znajdzie się podobizna Heliodora Świećckiego, i kartkę pocztową. Do obiegu trafi moneta o nominale 5 PLN, która będzie związana ze stuleciem. Mennica wyda srebrną, kolekcjonerską monetę o nominale 10 PLN. Jej wartość będzie wynosiła około 80–100 PLN. Pod redakcją Andrzeja Niczyperowicza powstaje książka kucharska *Akademickie smaki. Podróż przez tradycje kulinarne Uniwersytetu Poznańskiego*, dzięki której czytelnicy poznają gastronomiczne pasje wykładowców uniwersyteckich z czterech uczelni oraz ich zainteresowania i hobby, niekoniecznie związane z nauką².

Wszystkie informacje dotyczące jubileuszu można znaleźć na stronie internetowej (100lat.amu.edu.pl). ♦

Iwona Cieślak

² Po zakończeniu obchodów stulecia życia uniwersyteckiego w Poznaniu ukaże się także specjalny numer „Więści Akademickich”, podsumowujący całość wydarzeń (przyp. red.).

Fot. archiwum UAM

Rektorzy czterech poznańskich uczelni na balkonie Collegium Minus Uniwersytetu Poznańskiego

¹ Tekst był pisany 7 maja 2018 r. (przyp. red.).

XXI Poznański Festiwal Nauki i Sztuki za nami

Poznański Festiwal Nauki i Sztuki to pięciodniowe akademickie święto popularyzujące naukę i sztukę wśród społeczności Poznania i okolic. W tym roku Festiwal rozpoczął się 22 kwietnia, podobnie jak w ubiegłym roku, od otwartej dla wszystkich imprezy na Wolnym Dziedzińcu Urzędu Miasta Poznania. Uczelnie przygotowały je wspólnie z miastem. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu na stoisku reprezentowali studenci z Koła Naukowego Dietetyków Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu pod kierunkiem dr hab. Magdaleny Człapki-Matyasik oraz studenci z Sekcji Biometrycznej Koła Leśników Wydziału Leśnego pod kierunkiem mgr. inż. Wojciecha Borzyszkowskiego.

Dietetyczki odkryły tajniki praktycznego i zdrowego odżywiania na co dzień dla całej rodziny. Po kształcie i zapachu, ale z zamkniętymi oczami, dzieci rozpoznawały „zagranicznych kuzynów” jabłka i cebuli. Rodzice i dziadkowie poznali praktyczne sposoby na przygotowanie zdrowych posiłków, dowiedzieli się, jak wprowadzić zdrowe nawyki żywieniowe do codziennego menu. Dietetyczki wykonywały analizy składu ciała. Uczestnicy Festiwalu byli bardzo zaciekawieni swoją masą mięśniową czy zawartością wody w organizmie.

Leśnicy przedstawili gatunki oraz rolę drzew liściastych i iglastych w środowisku przyrodniczym. Przybliżyli ich funkcjonowanie i budowę. Najmłodszych zwiedzających nauczyli rozpoznawania wybranych gatunków drzew i zwierząt dzięki zabawie różnymi grammi przyrodniczymi. Oprawę artystyczną wydarzenia wzbogacił występ Zespołu Pieśni i Tańca „Łaniki” pod kierunkiem Joanny Bonickiej, prezentując „Tańce i przyśpiewki z regionu Śląska oraz Lublina”.

Tegoroczna inauguracja odbyła się pod hasłem „Lewitujących piłeczek”. W eksperymencie, wzorem ubiegłego roku, udział wzięli rektorzy szkół wyższych. Naszą uczelnię reprezentował prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz.

Na terenie Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu Festiwal odbył się 24 kwietnia. W ramach tegorocznej edycji ponad dwustu naukowców (z ośmiu wydziałów reprezentowanych przez 23 jednostki naukowo-dydaktyczne) oraz około stu studentów z kół naukowych przygotowało 117 imprez dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, podczas których można było wziąć udział w 59 wykładach i prezentacjach, 53 warsztatach i pokazach, 10 zajęciach terenowych oraz siedmiu stoiskach interaktywnych. Zajęcia odbywały się w 13 obiektach naszego uniwersytetu oraz w Leśnym Ośrodku Szkoleniowym w Łysym Młynie koło Biedruska.

Festiwal w Biocentrum otworzył prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz, a wykład inauguracyjny zatytułowany „Puszcza Amazońska z bliska i z daleka w świetle presji człowieka” wygłosił dr hab. Piotr Lewandowski, który opowiedział o Puszczy – „zielonych płucach świata”.

W tegorocznej imprezie wzięło udział około pięciu tysięcy młodych ludzi, którzy nie tylko zgłębiali tajniki nauki, ale również zapoznali się z ofertą edukacyjną naszego uniwersytetu oraz z wykładowcami. Otrzymaliśmy mnóstwo miłych słów i podziękowań ze strony szkół, które wzięły udział w zajęciach. Wyraziły one chęć uczestniczenia w warsztatach i wykładach w przyszłym roku. Jest to efekt bardzo dobrej promocji naszej uczelni w ponad 2600 placówkach edukacyjnych województwa wielkopolskiego oraz na portalach społecznościowych.

W imieniu organizatorów i władz uniwersytetu składam wyrazy podziękowania wszystkim pracownikom i studentom za ich zaangażowanie i czynne uczestnictwo w realizacji wszystkich imprez na terenie naszej uczelni i Dziedzińcu Urzędu Miasta Poznania.

Podziękowania kierujemy w stronę wszystkich, którzy czynnie wzięli udział w Festiwalu, a byli to:

- Pracownicy Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii z:
 - Instytutu Inżynierii Biosystemów
 - Katedry Agronomii
 - Katedry Mikrobiologii Ogólnej i Środowiskowej
 - Katedry Gleboznawstwa i Ochrony Gruntów
 - Katedry Genetyki i Hodowli Roślin.
 - Pracownicy i studenci Wydziału Leśnego z:
 - Katedry Fitopatologii Leśnej
 - Katedry Łowiectwa i Ochrony Lasu
 - Katedry Entomologii Leśnej
 - Sekcji Biometrycznej Koła Leśników Wydziału Leśnego.
 - Pracownicy i studenci Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach z:
 - Instytutu Zoologii
 - Katedry Turystyki Wiejskiej
 - Koła Naukowego Zootechników i Biologów, Sekcja Żywności Zwierząt Monogastrycznych i Amatorskich.
 - Pracownicy Wydziału Technologii Drewna z:
 - Katedry Chemii.
 - Pracownicy Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu z:
 - Katedry Botaniki
 - Katedry Fizjologii Roślin
 - Katedry Entomologii i Ochrony Środowiska oraz Nadleśnictwa Łopuchówko
 - Katedry Warzywnictwa.
 - Pracownicy i studenci Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu z:
 - Instytutu Żywności Człowieka i Dietetyki
 - Koła Naukowego Dietetyków.
 - Pracownicy Wydziału Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej z:
 - Instytutu Budownictwa i Geoinżynierii
 - Instytutu Melioracji, Kształtowania Środowiska i Geodezji
 - Katedry Meteorologii
 - Katedry Ekologii i Ochrony Środowiska.
 - Pracownicy Wydziału Ekonomiczno-Społecznego z:
 - Katedry Ekonomii
 - Katedry Ekonomii i Polityki Gospodarczej w Agrobiznesie
 - Katedry Finansów i Rachunkowości.
- Ponadto dziękujemy pracownikom:
- Studium Języków Obcych – mgr Zofii Łapińskiej wraz z zespołem oraz studentom, którzy przygotowali aż 32 prezentacje multimedialne w językach: angielskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim.
 - Biura Karier – mgr Kindze Kaczmarczyk, mgr Dorocie Wiatr i mgr Sandrze Witczak.

Nie możemy zapomnieć również o naszych uzdolnionych studentach z Koła Naukowego Biotechnologii „OPERON” Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii oraz Koła Naukowego Leśników, Sekcja Entomologiczna Wydziału Leśnego pod kierunkiem dr. hab. Andrzeja Mazura, którzy przygotowali i obsługiwali siedem stoisk interaktywnych obleganych podczas trwania Festiwalu.

Dziękujemy kanclerzowi, mgr. inż. Markowi Klimeckiemu oraz Wiesławowi Janusowi, kierownikowi Działu Gospodarczego i Zaopatrzenia wraz z zespołem, za wzorowe zaangażowanie w realizację Festiwalu na naszej uczelni.

Szczególnie podziękowania należą się pracownikom Działu Marketingu i Komunikacji.

Dziękujemy wszystkim i zapraszamy do dalszej współpracy. ♦

*dr inż. Urszula Mojsiej,
koordynator XXI PFNiSz na UPP*

XXI Poznański Festiwal Nauki i Sztuki za nami

Fot. 12 x DzMIK

XXI Poznański Festiwal

Nauki i Sztuki za nami

Stoisko promocyjne UPP na XXII Poznańskich Targach Edukacyjnych (23–25 marca 2018 r.)

Fot. 12 x DZMIK

Stoisko promocyjne UPP na XXII Poznańskich Targach Edukacyjnych (23–25 marca 2018 r.)

Targi „Edukacja – Praca – Kariera”, Słubice, 15 listopada 2017 r.

Targi Edukacyjne „Akademia”, Gdańsk, 19–20 marca 2018 r.

Targi Edukacyjne „Edu Day”, Stargard, 10 kwietnia 2018 r.

Targi Edukacyjne „Edu Day” Szczecin, 11 kwietnia 2018 r.

Promocja oferty edukacyjnej 2018/2019

Targi edukacyjne to doskonała forma komunikacji uczelni z potencjalnymi kandydatami na studia. Dzięki bezpośredniemu spotkaniu młodzi ludzie mogą rozwiązać swoje wątpliwości odnośnie do studiów, dowiedzieć się, jaką wiedzę i kompetencje mogą nabyć w czasie edukacji oraz jakie możliwości i szanse będą mieli na rynku pracy po ich ukończeniu.

Dział Marketingu i Komunikacji UPP systematycznie bierze udział w imprezach targowych, selekcionując je według wielu istotnych kryteriów, m.in. terytorialnego, profilu szkół ponadgimnazjalnych czy kierunków studiów oferowanych przez inne uczelnie. Promocję oferty edukacyjnej 2018/2019 zainaugurowaliśmy udziałem w „Poznańskim Salonie Maturzystów Perspektywy” we wrześniu 2017 r. W ubiegłym roku odwiedziliśmy także targi edukacyjne w Bydgoszczy „Akademia Wiedzy” oraz w Stubicach „Edukacja – Praca – Kariera” (przy dużym wsparciu Działu Studiów i Spraw Studenckich). Mogliśmy swoją ofertę zaprezentować w pięćdziesięciu różnych szkołach ponadgimnazjalnych w województwie wielkopolskim w ramach akcji „Poznań przyciąga”.

W lutym 2018 r. gościliśmy w Gorzowie Wielkopolskim na spotkaniach edukacyjnych dla licealistów. Systematycznie od początku lutego do połowy kwietnia nasza oferta edukacyjna była promowana w trzynastu liceach w województwach: dolnośląskim, mazowieckim oraz łódzkim w ramach Akademickich Inicjatyw Edukacyjnych oraz w dwudziestu liceach ogólnokształcących w Poznaniu w ramach wydarzenia „Studencki Poznań”. Pierwszego marca uczestniczyliśmy w Powiatowych Targach Edukacyjnych „Academos” w Chojnicach, a 2 marca w Powiatowych Targach Edukacji i Pracy w Sulechowie. W dniach 19–20 marca odbyły się najbardziej znaczące na Pomorzu Targi Edukacyjne „Akademia” w Gdańsku, a trzy dni później, w dniach 23–25 marca na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich, zorganizowano największe wydarzenie skierowane do potencjalnych kandydatów na studia – „Targi Edukacyjne 2018”.

W tym roku przygotowaliśmy stoisko, na którym nasi dzielni studenci, reprezentanci wszystkich wydziałów oraz pracownicy akademicki rozmawiali o nurtujących młodych ludzi problemach związanych z podjęciem studiów na UPP, przekazując rzetelną wiedzę merytoryczną oraz zachęcając do wstąpienia w szeregi najlepszej uczelni rolniczej w kra-

ju. Kandydaci na studia oprócz informacji dotyczącej oferty mogli także wziąć udział w konkursie i sięgnąć po atrakcyjne nagrody lub skorzystać z profesjonalnego doradztwa zawodowego i coachingu kariery, gdzie pracownicy z Działu Marketingu i Komunikacji podpowiadały, jakie studia podjąć, aby w pełni wykorzystać swoje kompetencje i zainteresowania oraz zaplanować własną ścieżkę kariery.

W tym roku przygotowaliśmy dodatkową atrakcję w postaci warsztatów i gier, które odbywały się w przestrzeni hali targowej. Pierwszy z nich pt. „Tikk, taaak – zegar tyka, a kariera... czeka!” dotyczył planowania kariery. Warsztat pokazywał stopień ważności wyborów edukacyjno-zawodowych na dalsze życie młodych ludzi. Z warsztatu uczestnicy dowiedzieli się, jakie znaczenie ma zarządzanie sobą w czasie w dziedzinie nauki, pracy i zabawy. Kolejny warsztat pt. „Jak się odżywiać, żeby czuć się dobrze” pokazywał, że wybory żywieniowe i aktywność fizyczna są bardzo ważnymi elementem stylu życia i wpływają na dobrostan organizmu. Trzeci warsztat pt. „Ekonomiczno-przyrodnicze *fair play*” był rodzajem gry zespołowej, gdzie liczy się wiedza na temat podstawowych zjawisk przyrodniczych czy procesów społeczno-gospodarczych, dobra organizacja pracy, logiczne myślenie, współpraca i refleks. W kwietniu (10–11 kwietnia 2018 r.) gościliśmy na prestiżowej imprezie edukacyjnej „Edu Day” w Stargardzie i Szczecinie, gdzie nasze stoisko było chętnie odwiedzane przez potencjalnych studentów, zainteresowanych ciekawymi i przyszłościowymi kierunkami studiów.

W podsumowaniu należy zauważyć, że zainteresowania współczesnego „pokolenia Z” koncentrują się wokół kierunków studiów dających im wykształcenie perspektywiczne, interdyscyplinarne, zgodne z ich zainteresowaniami i pasjami przyrodniczymi, badawczymi, zapewniające dobry start w przyszłość. Nie bez znaczenia w ostatecznych wyborach młodych ludzi mają także walory praktyczne studiów, możliwość wyjazdów zagranicznych, ciekawe praktyki i staże. Sezon targów edukacyjnych można uznać za intensywny i udany z nadzieją, że nasze starania i aktywność przełożą się na satysfakcjonujące wyniki rekrutacji. ♦

Grażyna Adamczyk,
Dział Marketingu i Komunikacji UPP

„Keep Calm and Save Exotic Pets”

Pierwsza studencka konferencja zorganizowana przez International Veterinary Students' Association Poznań

Dziesiątego marca 2018 r. odbyła się pierwsza studencka konferencja zorganizowana przez International Veterinary Students' Association – IVSA Poznań „Keep calm and save exotic pets”. W jej trakcie odbyło się sześć prelekcji prowadzonych przez uznanych w kraju specjalistów zajmujących się zwierzętami egzotycznymi. Przedstawiono najczęstsze problemy, z którymi może się spotkać lekarz weterynarii w swojej praktyce, a także podzielono się bogatym doświadczeniem zawodowym. W wydarzeniu wzięło udział aż 300 osób – studentów uczelni weterynaryjnych z całego kraju, techników i lekarzy weterynarii. Po udanych obradach można się było

spotkać z wykładowcami na wieczornym *afterparty* i porozmawiać na tematy nie tylko fachowe.

Konferencję wsparły firmy Vetexpert i Edra Urban & Partner, a także Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu. Była to doskonała okazja, aby poszerzyć swoją wiedzę na temat medycyny zwierząt egzotycznych. Wydarzenie było wielkim sukcesem i mamy nadzieję, że będzie się odbywać cyklicznie. ♦

Martyna Stępniewicz,
studentka piątego roku weterynarii

Promocja UPP

Tłumy uczniów na „Wagarach z przyrodą”

Dnia 21 marca na Wydziale Rolnictwa i Bioinżynierii UPP odbyła się kolejna już edycja „Wagarów z przyrodą”. W wydarzeniu, które ma służyć przybliżeniu społeczności miasta i regionu realizowanych przez Wydział tematów i zagadnień badawczych oraz prowadzonych kierunków studiów, wzięło udział ponad 600 uczniów z 19 szkół średnich z Poznania i regionu. W programie były pokazy, doświadczenia, eksperymenty, warsztaty oraz wykłady. Na kolejne „Wagary z przyrodą” zapraszamy już za rok!

Iwona Cieślik

Fot. Agnieszka Domaszewicz

W programie „Wagarów” były pokazy, doświadczenia, eksperymenty, warsztaty oraz wykłady

Więści z życia studenckiego

Integracja od kuchni

Dwunastego kwietnia odbyła się impreza integracyjna dla studentów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu „Cuisines of the world”. Wydarzenie, zorganizowane we współpracy z klubem „9 stóp”, miało stworzyć okazję do wspólnego spędzenia czasu w przyjaznej atmosferze i poznania kultur innych krajów dzięki degustacji tradycyjnych potraw przygotowanych przez studentów z zagranicy. Można było skosztować dań regionalnych z całego świata: Ban-

gladeszu, Brazylii, Chin, Indii, Indonezji, Meksyku czy Rwandy (Niestety, zdjęcia robione w pogrążonej w półmroku sali nie nadają się do druku – a szkoda, bo potrawy tam serwowane wyglądały naprawdę apetycznie [przyp. red.]). Spotkanie cieszyło się dużym zainteresowaniem i dlatego w przyszłości planowana jest kontynuacja tego typu imprez. ♦

Iwona Cieślik

Lekcja polskiego

W Studium Języków Obcych UPP, gdzie na co dzień odbywają się zajęcia z języka angielskiego i niemieckiego, 9 kwietnia 2018 r. studenci próbowali opanować podstawy języka... polskiego. Nie chodzi oczywiście o naszych rodzimych studentów. Tego dnia już po raz trzeci w SJO UPP gościliśmy studentów z Międzynarodowego Zrzeszenia Studentów Weterynarii (International Veterinary Students' Association – IVSA), tym razem z Lyonu we Francji. Podczas lekcji goście przyswajali podstawowe polskie zwroty przydatne w codziennych rozmowach, jak również to, co dla przyszłych lekarzy weterynarii najbardziej interesujące: nazwy zwierząt. Tłumaczenie na język angielski popularnych w Polsce powiedzeń, np. „zrobić kogoś w konia”, wywoływało, oprócz salw śmiechu, lawinę przykładów zabawnych zwrotów używanych w rodzimym języku gości. Lekcję zakończył wspólny śpiew znanej w wielu krajach piosenki *Ogniska już dogasa blask...*

Z dobrze poinformowanych źródeł wiemy, że studenci do końca pobytu dzielnie starali się w praktyce wykorzystywać poznane zwroty i próbowali mówić po polsku. ♦

Karolina Kowalska

Fot. Zuzanna Graczyk

Jak na język angielski przetłumaczyć polski zwrot „zrobić kogoś w konia”?

Wybrane zagadnienia dokumentowania i ochrony zabytków hydrotechniki

W ostatnim czasie dotarła do moich rąk monografia *Wybrane zagadnienia dokumentowania i ochrony zabytków hydrotechniki* pod redakcją Tomasza Kałuży i Bogdana Wosiewicza, którą chciałbym polecić nie tylko specjalistom, ale czytelnikom o różnokierunkowych zainteresowaniach – ze względu na ciekawą tematykę i szeroki zakres prezentowanych zagadnień. Poniżej wymienię zatem grupy potencjalnych czytelników, którzy powinni zwrócić uwagę na tę publikację.

Pierwsza grupa to osoby interesujące się zmianami historycznymi układów hydrograficznych rzek na obszarze wybranych miast (Poznań, Wrocławia i Kalisza), a także przeznaczeniem i konstrukcją dawnych budowli hydrotechnicznych o charakterze cywilnym i wojskowym (aspekt militarny został przedstawiony na przykładzie twierdz zbudowanych przez pruskich zaborców w Poznaniu i we Wrocławiu). Monografia jest skierowana ponadto do czytelników zainteresowanych dokumentacją powodzi, a w szczególności sposobami utrwalania dla potomnych stanów wysokiej wody zanotowanych podczas powodzi na Wiśle (na całej długości) i Warcie w Poznaniu oraz dokumentacją fotograficzną wezbrań powodziowych.

Następną grupą odbiorców tej publikacji powinny zostać osoby zainteresowane wykorzystaniem zbiorów dawnych pocztówek do pozyskiwania informacji o zabytkowych obiektach hydrotechnicznych, co zostało zademonstrowane na przykładzie poznańskiego węzła wodnego (PWW).

Kolejną grupę potencjalnych czytelników widzę wśród osób interesujących się historią rozwoju (i regresu) żeglugi rzecznej w pierwszej połowie dwudziestego stulecia, znajdującej swoje odzwierciedlenie w przekształceniach bazy przeładunkowej w granicach PWW (w tym losami portu rzecznego na tym obszarze) oraz (w niewielkim stopniu) przeobrażeniach taboru pływającego. Wydaje się, że monografia powinna być szczególnie interesująca dla mieszkańców Poznania, bo aż trzy artykuły w niej zamieszczone dotyczą ich rodzinnego miasta, a wśród nich na uwagę zasługuje publikacja Bogdana Wosiewicza (rozdział 8), której zakres znacząco wykracza poza ramy określone w tytule. Nie ogranicza się do przeglądu ciekawych skądinąd dawnych pocztówek, lecz jest wnikliwym studium dokumentującym przeobrażenia układu PWW oraz jego infrastruktury hydrotechnicznej. Szczególnie cenne poznawczo są komentarze i objaśnienia do prezentowanego w formie starych pocztówek materiału ikonograficznego, które wyjaśniają genezę powstania istniejącego dziś PWW i zawierają ocenę perspektyw jego modernizacji.

Publikacja Stanisława Zaborowskiego wraz z zespołem (rozdział 6) jest poświęcona odtworzeniu (w większości niestety już nieistniejących) budowli hydrotechnicznych twierdzy Poznań zbudowanych w XIX w. pod zaborem pruskim. Na uznanie zasługują rysunki przedstawiające wizualizacje nieistniejących wybranych obiektów twierdzy oraz próba odtworzenia – drogą symulacji – zalewu na przedpolach twierdzy, utworzonego w wyniku piętrzenia cieków otaczających twierdzę przez stworzone do tego celu budowle

hydrotechniczne. Rezultaty symulacji budzą jednak pewne wątpliwości ze względu na brak informacji o przyjętych założeniach modelowych (np. wielkości przepływów w Warcie i jej dopływach).

Głównym celem trzeciej z serii „poznańskich” publikacji Tomasza Kałuży i Bogdana Wosiewicza (rozdział 7) jest popularyzacja historii konkursu na projekt znaku wód wielkich w Poznaniu, obejmująca przypomnienie jego celów, założeń, przebiegu i rezultatów. Niejako przy okazji przedstawiono historię obserwacji wodowskazowych na obszarze Poznania i podano bardzo istotne z praktycznego punktu widzenia relacje wysokościowe między stanami wody mierzonymi względem różnych układów odniesienia (NN i w Kronsztadzie). W artykule znalazła się też obszerne, bardzo ciekawa dla miłośników historii Poznania charakterystyka utrwalonych na terenie miasta świadectw powodzi historycznych, zawierająca w pełni zasadną sugestię ich podziału na wysokościowe znaki powodziowe, określające rzędne zwierciadła wody, i tablice powodziowe upamiętniające te nadzwyczajne wydarzenia.

Jeżeli chodzi o uwagi krytyczne dotyczące monografii, to są one marginalne i nie wpływają na jej w pełni pozytywną ocenę. Jedyne bardziej istotne uwagi odnoszą się do zakresu tematycznego treści niektórych artykułów. Otóż moje wątpliwości budzi zamieszczenie w omawianej monografii artykułu dotyczącego suszy (rozdział 10) jako niezwiązanego tematycznie z tytułem monografii. Podobne zastrzeżenie odnosi się do skądinąd ciekawej publikacji dotyczącej wieży wodnej (lepiej znanej pod nazwą wieży ciśnień) przy pałacu w Prokocimiu (rozdział 4), nie wydaje się bowiem uzasadnione utożsamianie obiektów struktury wodnej z obiektami hydrotechnicznymi (co znalazło się we wstępie – rozdział 1). ♦

Marek Sowiński,
emerytowany profesor Politechniki Poznańskiej

Publikacje naszych pracowników

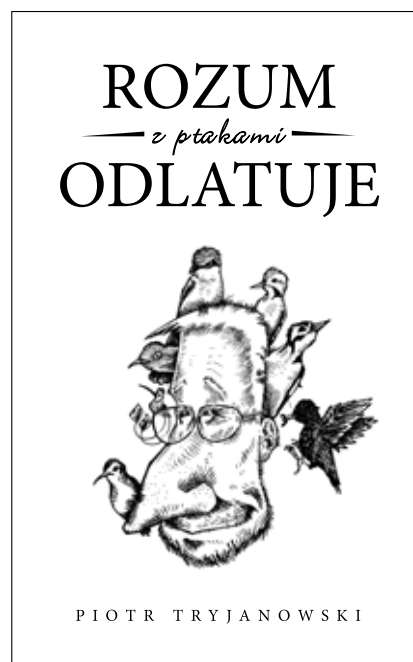
Rozum z ptakami odlatuje

Czy pisanie i wydawanie tradycyjnych książek ma dzisiaj sens? Przecież wiedzę i informacje większość z nas czerpie bezpośrednio z Internetu. Okazuje się, że może mieć – i jest to zaskoczenie nawet dla autora. We współczesnym systemie przekazywania i ewaluacji publikacji pisanie książek czysto naukowych nie ma większego sensu. Raczej ważne są większe monografie i podręczniki. Jednak istnieje olbrzymi sektor popularnonaukowy; grupa odbiorców, którzy chcą czytać w języku ojczystym (nie po angielsku, jak zwykle się obecnie pisać dobre publikacje naukowe). Jak do niej trafić? Oto jest pytanie.

W popularyzacji wiedzy o ptakach mamy do czynienia z prawdziwym „wysypem” książek o tej tematyce. Od bardzo popularnych atlasów przez opowieści poświęcone poszczególnym grupom ptaków aż po zebrane w całość ciekawostki próbujące podsumować wiedzę o ptasim świecie. Jednak wizyta w księgarni może doprowadzić do pewnych konstatacji: (1) większość tych książek to tłumaczenia dzieł anglosaskich; (2) pozycje te pokazują gotowe rezultaty badań – z detalami opisują stan aktualny. Mnie się zaś wydaje, że bardzo ciekawy jest proces dochodzenia do wyników pracy naukowej, aspekt socjologiczny, interakcje z obiektem badań i chęć pokazania, że porządne badania naukowe, i to takie, które są w stanie zainteresować badaczy amerykańskich, można wykonywać także w Polsce. Trzeba troszkę szczęścia, pomysłów i determinacji. To pomysł na przyszłą książkę. Ta, którą niniejszym prezentujemy – *Rozum z ptakami odlatuje* – została uznana za kontrowersyjną. Dotyka bowiem spraw niebezpiecznych tak dla ludzi, jak i dla ptaków. Momentami także tych chwil (mam nadzieję marginalnych), kiedy zaciera się cienka linia między pasją a obsesją...

Książka jest dostępna w Internecie oraz w naszej uczelnianej księgarni mieszczącej się na parterze Collegium Maximum przy ul. Wojska Polskiego 28. ♦

Na podstawie materiałów dostarczonych przez Piotra Tryjanowskiego opracowała Ewa Strycka

Więści z Biblioteki Głównej i Centrum Informacji Naukowej UPP

(Do)wolność czytania

W maju tego roku Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich zorganizowało kolejną już edycję „Tygodnia bibliotek – program promocji czytelnictwa i bibliotek”. Tym razem wydarzenie odbyło się pod hasłem „(Do)wolność czytania”. W jego ramach Biblioteka Główna i Centrum Informacji Naukowej UPP 9 maja zorganizowała spotkanie z Piotrem Tryjanowskim, autorem kontrowersyjnej (jak to określono) książki *Rozum z ptakami odlatuje* (Poznań 2018). Czy jest to publikacja rzeczywiście kontrowersyjna? Chyba tak, a świadczyć o tym może krótka anegdotyczna opowieść jej autora, którą zaprezentował na spotkaniu w Bibliotece UPP. Otóż Piotr Tryjanowski w swojej najnowszej książce „zaczepia” (bardzo subtelnie zresztą) pewne środowisko naukowe pewnej polskiej uczelni (nie podaję konkretów i celowo dwukrotnie użyłam enigmatycznego słowa „pewne”). Więść o tym roze-

Fot. 5 x Ewa Strycka

Piotr Tryjanowski 9 maja na spotkaniu autorskim w budynku Biblioteki Głównej UPP

Więści z Biblioteki Głównej i Centrum Informacji Naukowej UPP

Głos w dyskusji zajęli: prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz...

sza się bardzo szybko w światku „ptasiarzy” i „ornitologów” (bo o nich głównie pisze autor). Zainteresowani pracownicy wspomnianego uniwersytetu bardzo chcieli się zapoznać z treścią książki, w której mieli nadzieję poczytać coś na swój temat, ale jednocześnie – obrażeni – nie chcieli, aby wydawca i autor na ich ciekawości zarobili, dlatego zrzucili się na zakup **jednego** egzemplarza, po czym go... wielokrotnie skserowali (na własne potrzeby, oczywiście).

Myślę, że jest to dobry komentarz do publikacji, której lekturę polecam – szczególnie „ptasiarzom”... A kim są owi „ptasiarze”? O tym na kartach książki *Rozum z ptakami odlatuje* Piotra Tryjanowskiego. ♦

Ewa Strycka

Piotr Tryjanowski – profesor doktor habilitowany; obecnie pracownik naukowy Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, dyrektor Instytutu Zoologii. Więcej na temat jego dokonań naukowych można przeczytać w dwóch rozmowach, których zapis opublikowaliśmy ostatnio na łamach „Więści Akademickich”: *Profesor Tryjanowski najczęściej cytowanym badaczem UPP w 2017 r.* (Jerzy Lorych, rzecznik prasowy UPP w latach 2011–2017) oraz *Na ratunek wróblom* (Alicja Wesołowska z Biura Prasowego Urzędu Miasta Poznania). Wywiady opublikowaliśmy odpowiednio w tegorocznych numerach 1–2 (232–233) oraz 3–4 (234–235) naszego czasopisma (es).

... dyrektor Biblioteki Głównej i Centrum Informacji Naukowej, mgr Mariusz Polarczyk...

... kierownik Oddziału Udostępniania BGiCIN, kustosz Elżbieta Zeyland...

... oraz młodszy bibliotekarz Oddziału Udostępniania BGiCIN Krzysztof Gmerek

Czterdzieści pięć lat od zakończenia studiów

To nie do wiary, ale jednak...

Minęło 45 lat od ukończenia studiów na Wydziale Leśnym Wyższej Szkoły Rolniczej przez nasz rocznik. A nawet 50 lat, odkąd spotkaliśmy się po raz pierwszy jako studenci pierwszego roku w 1968. Taką rocznicę trzeba było uczcić spotkaniem w Zielonce, gdzie odbyliśmy tyle praktyk studenckich i przeżyliśmy tak różne chwile naszego studenckiego życia. Zjechaliśmy się więc tam w czterdzieści osób w sobotę 19 maja, a potem w dwóch grupach wyruszyliśmy na całe popołudnie – jedni do Wierzenicy, do naszego Patrona, a drudzy do lasów zielonkowskich, zwiedzać plantacje doświadczałne egzotycznych gatunków drzew, zwane powierzchniami prof. Schwappacha.

Mszę św. w kościele św. Mikołaja w Wierzenicy specjalnie dla naszego roku o godz. 16:00 odprawił ksiądz proboszcz Przemysław Kompf. Po mszy zeszliśmy do krypty, gdzie spoczywają Cieszkowscy i złożyliśmy wiązkę kwiatów na trumnie hrabiego Augusta. Dla przybliżenia nam historii Wierzenicy, kościoła oraz dworu i samej rodziny Cieszkowskich poświęcił wielkodusznie swój czas Włodzimierz Buczyński, regionalista zamyłowany w tej okolicy i przyjaciel naszego uniwersytetu. Powędrowaliśmy z nim do dworu Cieszkowskich i na Wzgórze Krasińskiego, które stanowi teraz uroczy

zakątek przecięty Aleją Filozofów, tą samą, po której Hrabia August spacerował ze swym przyjacielem, Poetą. Jest stamtąd piękny widok na dolinę rzeczki Głównej i dwór, a nowi przybysze mogą się wiele dowiedzieć z tablic informujących o mieszkańcach i gościach.

Po powrocie do Zielonki i wspólnym zdjęciu na schodach niedysyjskiej Bursy Studenckiej zasiedliśmy do uroczystej kolacji, przeplatanej atrakcjami zapewnionymi przez „naszych ludzi”. Obejrzelśmy fotografie z czasów studenckich i frapujący montaż zdjęć naszego kolegi Leszka Szurkowskiego (dziś światowej sławy fotografa) z jego niedawnej podróży do egzotycznych zakątków Australii, Nowej Zelandii i Kanady. Posłuchaliśmy piosenek poetyckich w wykonaniu barda leśnego Jerzego Michała Stachurskiego, męża naszej koleżanki, Mirki. I tak nam czas spłynął, nie do białego rana wprawdzie, ale do późnej nocy.

A po śniadaniu w niedzielę pożegnaliśmy się i pośpieszyliśmy do różnych spraw – jedni na wakacje nad morze, drudzy – dość liczni – na pierwsze komunie św. swoich wnuków, a inni spowrotem do domowych obowiązków. ♦

Małgorzata Mańka

Część naszego grona wybrała się na wycieczkę do Wierzenicy; tu: we wnętrzu drewnianego kościoła

Fot. Włodzimierz Buczyński

Fot. Małgorzata Mianka

Specjalną mszę św. – tylko dla nas – odprawił ks. Przemysław Kompf, proboszcz parafii św. Mikołaja w Wierzenicy

Fot. Małgorzata Mianka

Z Alei Filozofów jest piękny widok na dolinę rzeki Głównej i dawny Dwór Cieszkowskich

Fot. Małgorzata Mianka

Nasz przewodnik – Włodzimierz Buczyński, zapalony regionalista z Wierzonki

Fot. archiwum Małgorzaty Mianki

Uczestnicy zjazdu na pamiątkowym zdjęciu wykonanym w ośrodku naukowym w Zielonce

Profesor Kazimierz Urbański (1919–2018) – naukowiec, nauczyciel, przyjaciel

Fot. archiwum WL UPP

Prof. Kazimierz Urbański (1919–2018)

Jak co roku 25 stycznia świętowaliśmy kolejne, tym razem 99 urodziny profesora Kazimierza Urbańskiego. W znakomitej atmosferze, w zacnym gronie snuliśmy z Profesorem plany na kolejne szczególne urodziny. Mimo swojego wieku Profesor z optymizmem patrzył w przyszłość i z niecierpliwością oczekiwał realizacji kolejnych zaplanowanych przedsięwzięć. Niestety, nie będzie Mu dane z nich się cieszyć, a nam będzie Go brakowało. Był zawsze człowiekiem skromnym, zrównoważonym oraz łagodzącym wszelkie spory i napięcia. Po swoim długim życiu zostawił wiele cennych i ważnych „śladów”, z których korzystają kolejne pokolenia.

Urodził się 25 stycznia 1919 r. w Kuźnicy Trzcinińskiej pod Kępem. Egzamin dojrzałości zdał w 1937 r. w gimnazjum w Rogoźnie Wielkopolskim. Studia leśne odbył na Wydziale Rolniczo-Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego w latach 1937–1939 i 1945–1946. Brał udział w wojnie obronnej 1939 r. W okresie okupacji pracował w tartaku, a później w zarządzie Ordynacji Ks. Radolinów w Jarocinie. Na pierwszym powojennym zebraniu Koła Leśników, które odbyło się 26 września 1945 r., został wybrany w skład komisji rewizyjnej. W latach 1945–1951 był zatrudniony w Okręgu Lasów Państwowych w Poznaniu jako kierownik drużyny urządzania lasu.

W 1951 r. rozpoczął pracę na Uniwersytecie Poznańskim, w Katedrze Urządzania Lasu, a w 1953 r. przeszedł do Kate-

dry Szczegółowej Hodowli Lasu, gdzie poza stanowiskiem adiunkta powierzono mu funkcję kierownika Stacji Doświadczalnej Hodowli Lasu na terenie Leśnego Zakładu Doświadczalnego w Siemianicach. Stopień doktora nauk rolno-leśnych nadała mu Rada Wydziału Leśnego Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu w 1962 r.

W 1965 r. wrócił do Poznania. W 1967 r. uzyskał stopień naukowy docenta nauk leśnych. W latach 1969–1970 był kierownikiem Katedry Szczegółowej Hodowli Lasu, a od 1970 do 1981 r. wicedyrektorem Instytutu Przyrodniczych Podstaw Leśnictwa. W 1975 r. Rada Państwa nadała mu tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1989 r. tytuł profesora zwyczajnego.

Jest autorem 61 publikacji i 23 opracowań niepublikowanych oraz współautorem podręcznika *Szkołkarstwo leśne*. Wspomniane publikacje powstawały w ramach kilku głównych kierunków działalności naukowo-badawczej, do których należą:

- **Badania nad wdrażaniem zasad genetyki i selekcji drzew do praktyki gospodarstwa leśnego.**

Są to prace wykonane na podstawie materiałów ze stałych powierzchni doświadczalnych (których inicjatorem i założycielem był Profesor), dotyczą one dziedziczenia różnych cech sosny przez potomstwo generatywne, stymulowania kwitnienia i obradzania nasion w plantacjach nasiennych oraz badania proveniencyjne i prace, które z tymi zagadnieniami się łączą, jak intensywność obradzania i wartość użytkowa nasion sosny zwyczajnej, kryteria wyboru drzew doborowych, przechowywanie zrazów przed szczepieniem i badania nad metodami szczepienia sosny zwyczajnej. Profesor Urbański założył pierwszą w Polsce (istniejącą do dziś) demonstracyjną plantację klonową sosny zwyczajnej. Są to także wyniki badań proveniencyjnych nad świerkiem rodzimego pochodzenia oraz nad świerkiem i sosną z Norwegii. W latach 1992–1994 w ramach projektu badawczego Komitetu Badań Naukowych przeprowadzono badania nad restytucją populacji sosny zwyczajnej sprzed gradacji strzygonii choinówki w Puszczy Noteckiej, poprzedzone pracami badawczymi lat 1980–1990 zleconymi przez Regionalną Dyрекcyję Lasów Państwowych w Pile. Celem tych badań było stworzenie bazy nasiennej dla obszaru całej Puszczy, przy wykorzystaniu pozostałych jeszcze resztek drzewostanów, grup lub pojedynczych drzew, które ocalały. W latach 1980–1990 doprowadzono do uznania 12 drzew jako drzew doborowych. Dzięki energicznie podjętym pracom na terenie całej Puszczy w 1992 r. nastąpiło uznanie dalszych 45 drzew doborowych. W wyniku ścisłej współpracy z RDLP w Poznaniu w 1993 r. w Nadleśnictwie Pniewy założono plantację nasienną i archiwum klonów. W 1994 r. z 21 klonów założono archiwum w szkółce przy Katedrze Hodowli Lasu w Poznaniu. Z nasion wszystkich 57 drzew doborowych w Nadleśnictwie Oborniki w 1996 r. powstała rodowa plantacja nasienne i uprawy rodowe w Nadleśnictwach Sieraków i Oborniki.

Fot. 3 x archiwum rodzinne

Dyplom Uniwersytetu Poznańskiego z potwierdzeniem uzyskania tytułu inżyniera leśnictwa oraz magistra nauk agrotechnicznych (Poznań 1950)

- **Zagadnienie produkcji materiału sadzeniowego wysoko wartościowego pod względem użytkowym.**

W badaniach szczególną uwagę zwracano na gęstość siewu i sposób rozmieszczenia siewek oraz wskazano na najkorzystniejsze normy siewu. Uzyskane wyniki wykorzystano przy opracowaniu norm siewu pełnego, które zostały umieszczone w znowelizowanych „Zasadach hodowli lasu”.

- **Badania struktury lasów górskich.**

Badania te prowadzono we współpracy z Wyższą Szkołą Leśnictwa i Drzewnictwa w Zvoleniu i w zadaniu międzyresortowym koordynowanym przez Akademię Rolniczą w Krakowie.

- **Doskonalenie metod określania stopnia zagrożenia spowodowanego przez szkody przemysłowe na podstawie zmian w aparacie asymilacyjnym i pokroju drzew.**

Materiały badawcze zbierano w rejonie Konina, w lasach znajdujących się w zasięgu wpływu fluoru emitowanego przez Hutę Aluminium Konin oraz w Górnośląskim i Katowickim Okręgu Przemysłowym.

- **Plantacyjna uprawa drzew szybko rosnących.**

Założono kilka powierzchni porównawczych z gatunkami mającymi przynosić korzyści gospodarcze w krótkim cyklu produkcyjnym.

W latach 1971–1985 prof. Urbański był głównym autorem pięciu zadań koordynowanych przez Instytut Badawczy Leśnictwa w Warszawie, Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie i Akademię Rolniczą w Krakowie. Są to trzy zadania problemu węzłowego (badania proveniencyjne nad świerkiem i jodłą olbrzymią oraz stymulowanie kwitnienia w plantacjach nasiennych), jedno zadanie problemu resortowo-branzowego (badania nad najkorzystniejszą więźbą upraw plantacyjnych drzew leśnych) i jedno zadanie problemu międzyresortowego (badania wartości hodowlanej drzewostanów sudeckich). Poza tym prowadził kilka długofalowych tematów badań własnych z dziedziny genetyki i selekcji drzew leśnych na stałych powierzchniach doświadczalnych założonych przez siebie w Leśnych Zakładach Doświadczalnych w Murowanej Goślinie i Siemianicach.

Profesor aktywnie działał w kształceniu kadr naukowych, opiekując się 94 magistrantami i będąc promotorem pięciu zakończonych przewodów doktorskich. Opracował

Młodzi małżonkowie: Kazimierz Urbański i Aniela z domu Liebert (około 1951 r.)

16 recenzji rozpraw doktorskich (w tym jedną z Wydziału Leśnego w Tharandcie – Uniwersytet Techniczny Drezno) i jedną opinię o pracy doktorskiej dla Instytutu Techniczno-Leśnego w Sofii, osiem recenzji habilitacyjnych (w tym dla Wydziału Leśnego Wyższej Szkoły Leśnictwa i Drzewnictwa w Zvoleniu) oraz cztery oceny dorobku naukowego do wniosków o nadanie tytułu profesora. Sporządził dwie opinie o dorobku naukowym w związku z wnioskiem o powołanie na stanowisko samodzielnego pracownika naukowo-badawczego i jedną opinię o powołanie na stanowisko docenta oraz dwie opinie w związku z zatwierdzeniem stopnia naukowego doktora habilitowanego. Brał też udział w pracach Komisji Wydziało-

Studenckie życie... Kazimierz Urbański drugi od prawej

Wspomnienia

wych najczęściej do spraw przewodów doktorskich, pełniąc kilka razy funkcję przewodniczącego.

W ramach działalności popularyzatorskiej wygłaszał referaty podczas konferencji naukowych w kraju i za granicą. Nie zaniedbywał działalności organizacyjnej, pełnił wiele funkcji na uczelni oraz brał udział w pracy licznych rad, komitetów i towarzystw naukowych. Przez trzy kadencje był członkiem Senatu i przewodniczącym Senackich Komisji ds. Nauczania oraz ds. Rolniczych i Leśnych Zakładów Doświadczalnych, członkiem Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Komitetu Nauk Leśnych PAN, Rady Naukowej Instytutu Badawczego Leśnictwa w Warszawie, Rady Naukowej Wielkopolskiego Parku Narodowego oraz dwóch zespołów roboczych IUFRO (S1.05.03 Treatment of Young Forest Stands).

Za działalność zawodową i społeczną został wyróżniony m.in. nagrodami indywidualnymi ministra trzeciego i pierwszego stopnia oraz odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Medalem

Komisji Edukacji Narodowej oraz licznymi odznakami i medalami regionalnymi. Szczególnie cenił sobie, a wręcz był dumny z Odznaki Honorowej Koła Leśników i przede wszystkim godności Członka Honorowego Polskiego Towarzystwa Leśnego.

Profesor dr hab. Kazimierz Urbański przeszedł na emeryturę 1 października 1989 r.

Aktywność badawczą i publikacyjną realizował wiele lat po przejściu na emeryturę. Zawsze służył radą i pomocą. Żywo interesował się działaniami macierzystej Katedry. Rankiem 16 marca dotarła do nas smutna i przygnębiająca wiadomość o śmierci Profesora. Będzie nam brakowało radosnych spotkań urodzinowych, imiennowych i świątecznych. Pozostanie na zawsze w naszej pamięci jako wspaniały nauczyciel, a przede wszystkim jako emanujący optymizmem, pełen dobroci i ciepła człowiek. ♦

Wojciech Kowalkowski i Władysław Barzdajn

Profesor dr hab. Jan Jeszka (1950–2018)

Profesor dr hab. Jan Jeszka ukończył studia na Wydziale Technologii Rolno-Spożywczej i przez cały okres kariery naukowej związany był z Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu (wcześniej Akademią Rolniczą im. A. Cieszkowskiego w Poznaniu). Tu był zatrudniony od 1973 r. W macierzystej uczelni przeszedł wszystkie szczeble kariery naukowej: doktorat (1980), habilitację (1992) i tytuł naukowy profesora (2005). W 2004 prof. Jeszka objął stanowisko kierownika Zakładu Dietetyki, a w latach 2006–2017 kierował Katedrą Higieny Żywności Człowieka.

Od samego początku swojej kariery naukowej prof. Jeszka zajmował się nauką o żywieniu człowieka. Pracował pod kierunkiem poważanych nauczycieli akademickich, m.in. doc. Mieczysława Urbanowicza, prof. dr. hab. Zdzisława Pazoły i prof. dr. hab. Jana Gawęckiego. W latach 1973–1980 pracował w Katedrze Technologii i Higieny Żywności Człowieka, zajmując się metabolizmem energii, termogenezą, w tym zjawiskiem ciepłotwórczego działania pokarmu. Drugi okres pracy badawczej (lata od 1980 do 1992) prof. Jeszka rozpoczął od długoterminowego stażu naukowego w Institute for Nutrition Research, Uniwersytetu w Oslo w Norwegii, w którym wielokrotnie odbył staże. Pracował tam nad wpływem ośrodka sytości na funkcjonowanie białej tkanki tłuszczowej. Z tym zagadnieniem związane były eksperymenty, których wyniki stanowiły podstawę przygotowania rozprawy habilitacyjnej. Od uzyskania stopnia doktora habilitowanego trzon zainteresowań prof. Jeszki ogniskował się wokół metabolizmu energii i bilansu energetycznego. Wtedy też w Katedrze Higieny Żywności Człowieka stworzył zespół, którego prace badawcze dotyczyły analizy sposobu żywienia i stanu odżywienia ludzi oraz etiologii otyłości z uwzględnieniem określania indywidualnego zapotrzebowania energetycznego, bilansu energetycznego i analizy składu ciała. Podstawowym nurtem badawczym prof. Jeszki po 2005 r. były dietetyka i nauka o żywieniu człowieka, z ukierunkowaniem na trzy obszary: dietoterapia wybranych chorób cywilizacyjnych, żywienie w sporcie i żywność bioaktywna.

Profesor dr hab. Jan Jeszka (1950–2018)

Ważnym elementem pracy zawodowej prof. Jeszki, jako specjalisty w dziedzinie żywienia człowieka, była działalność popularyzatorska. Prowadził ją w różnej formie, poczynając od prelekcji i wykładów otwartych, np. w ramach Uniwersytetu Trzeciego Wieku, kończąc na opracowywaniu konspektów dla nauczycieli szkół podstawowych dotyczących lekcji zasad prawidłowego odżywiania się. Był też zaangażowany w re-

Fot. archiwum KHZC WRB UPP

alizację kolejnych edycji Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Żywieniu oraz brał udział w Poznańskim Festiwalu Nauki i Sztuki.

Profesor był współautorem pierwszego ogólnopolskiego skryptu do ćwiczeń z żywienia człowieka, za który otrzymał nagrodę trzeciego stopnia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, oraz współautorem podręcznika akademickiego z żywienia człowieka (praca zbiorowa pod red. prof. dr hab. Jana Gawęckiego, wydana przez PWN). Warto podkreślić, że w 2001 r. prof. Jeszka podjął szerokie działania zmierzające do stworzenia specjalności dietetyka na Wydziale Technologii Żywności. Działania te doprowadziły także do utworzenia nowego kierunku dietetyka, który cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem wśród kandydatów na studia.

Działalność organizacyjna prof. Jeszki polegała przede wszystkim na aktywnym udziale w pracach instytucji i towarzystw naukowych. Był członkiem Komisji Żywienia Dzieci i Młodzieży PAN oraz Komisji Dietetyki PAN. W latach 1992–1996 był skarbnikiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Nauk Żywnościowych. Od 2000 r. był członkiem kapituły Konkursu Polski Producent Żywności, organizowanego corocznie przez Stowarzyszenie im. E. Kwiatkowskiego. W 2001 r. został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, a w 2004 Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Profesor Jan Jeszka zmarł w Poznaniu 25 kwietnia 2018 r. ♦

dr hab. Agata Chmurzyńska

Eleonora Rucińska (1927–2018)

Fot. archiwum Elizbiety Zeyland

Starsza kustosz dyplomowana mgr Eleonora Rucińska (1927–2018)

Śmierć nie jest kresem naszego istnienia
żyjemy w naszych dzieciach i następnych pokoleniach.
Albowiem oni to dalej my,
a nasze ciała to tylko zwiędłe liście na drzewie życia.
Albert Einstein

Starsza kustosz dyplomowana mgr Eleonora Rucińska z domu Noszczyńska urodziła się 8 lipca 1927 r. w Krotoszynie. Tam też skończyła szkołę podstawową i średnią. W 1951 r. uzyskała tytuł magistra filologii angielskiej na Uniwersytecie Poznańskim. Brak pracy dla anglistów spowodował, że szukała zatrudnienia w tworzącej się Wyższej Szkole Rolniczej. Została skierowana do pracy w bibliotece Katedry Technologii Rolnej jako pomoc biblioteczna. Katedra miała w większości czasopisma i dzieła naukowe w języku angielskim, znajomość

tego języka dawała jej duże możliwości wykazania się w nowej pracy. Wspomagała studentów tłumaczeniami artykułów o tematyce potrzebnej do prac magisterskich. Tam też poznała przyszłego dyrektora biblioteki uczelnianej, doc. Mariana Wachowskiego. Mimo zadowolenia, jakie jej dawała praca, 1 stycznia 1952 r. przeszła do Działu Gromadzenia Zbiorów Biblioteki Raczyńskich. Ta placówka dawała jej większe możliwości rozwoju – stały etat, pensję, awans. Pracowała tam jednak tylko dwa miesiące. Docent Wachowski zaproponował jej powrót do WSR, do tworzącej się na razie bez etatów, ale w perspektywie Biblioteki Głównej. Zdecydowała się na przyjęcie tej pracy, mimo wielkiej niewiadomej. Dobre stosunki w Katedrze i sentyment do Sołacza wzięły górę nad rozsądkiem, zdawała też sobie sprawę, że to, co się tworzy od podstaw, daje wielkie możliwości ukształtowania według swoich wyobrażeń.

Początek to brak lokalu, brak etatów, tylko umowa na 3,50 zł na godzinę. Norma pracy siedem godzin dziennie. Praca polegała na chodzeniu po Katedrach i katalogowaniu tam książek i czasopism, tworząc katalogi alfabetyczne i tematyczne.

Świetnie zaczęła się odnajdować w zawodzie bibliotekarza, ta praca ją fascynowała. W grudniu 1952 r. wyjechała do Warszawy na trzytygodniowy kurs dokształcający dla bibliotekarzy. Kurs odbywał się w mającej wieloletnią tradycję Bibliotece SGGW. Po powrocie okazało się, że nasza Biblioteka otrzymała pomieszczenia w Katedrze Chemii Rolnej. Radość była wielka. Drugą osobą zatrudnioną była Krystyna Grynia. Obie zajęły się sprzątnięciem, myciem regałów i wstawianiem do nich zbiorów z Katedr i innych instytucji, które zdecydowały się je przekazać do biblioteki.

Wreszcie nastąpił przełom, 1 stycznia 1953 r. Biblioteka formalnie zaczęła istnieć, ale oficjalnego otwarcia nie było. Nadal nie było etatów i nie płacono nawet za godzinę. Mimo tego praca trwała. Powstał pierwszy katalog i inwentarz przybytków.

Kolejny trzytygodniowy kurs dokształcający w Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie zakończył się egzaminem przed Komisją Państwową. Chęć dokształcania była tak duża, że Eleonora Rucińska rozpoczęła roczny zaoczny kurs bibliotekarski w Warszawie, zakończony egzaminem przed Państwową Komisją Egzaminacyjną w Poznaniu 10 marca

Wspomnienia

1954 r. Kursy te w 1982 r. umożliwiły jej awans na kustosa dyplomowanego.

Wreszcie 1 marca 1953 r. Biblioteka otrzymała etaty, co umożliwiło zorganizowanie właściwej pracy w rozwijającej się Bibliotece. Wielkim zaskoczeniem była zmiana dyrektora biblioteki w sierpniu 1953 r. To wprowadziło niepokój w myślach pani Rucińskiej, nie mogła zrozumieć, jak można było wymienić człowieka, który tworzył tę bibliotekę, poświęcił dla niej tyle czasu i serca. Czas nie stoi w miejscu, nowy dyrektor, nowe porządki, praca liczyła się dla niej najbardziej. Nowe koleżanki, zwłaszcza Łucja Danielewska, poetka, z którą przyjaźniła się do jej śmierci w 2002 r.

W roku 1957 Elżbieta Rucińska została osobą odpowiedzialną za udostępnianie zbiorów i kontakt z czytelnikiem, formalnie stanowisko kierownika Oddziału Udostępniania zatwierdzono w 1965 r. W tym także roku Biblioteka otrzymała pomieszczenia w budynku po Katedrze Hodowli Zwierząt, w których zostaje utworzona czytelnia i magazyn czasopism. Do tego budynku w 1974 r. zostanie przeniesiona wypożyczalnia i magazyn książek. Będąc kierownikiem Oddziału Udostępniania, Eleonora Rucińska prowadziła również Wypożyczalnię Międzybiblioteczną krajową i zagraniczną. Znajomość *perfect* angielskiego była bardzo przydatna w latach PRL-u, kiedy do Polski docierało mało czasopism zagranicznych, zwłaszcza z Zachodu. Sprowadzała z krajów kapitalistycznych odbitki różnych ważnych artykułów o nowoczesnych osiągnięciach w tych krajach dla potrzeb pracowników, doktoratów i studentów. Kierując Oddziałem Udostępniania, znała zainteresowania studentów biblioteką i jej zasobami. W roku 1972 na podstawie ankiet wypełnionych przez studentów przygotowała pracę pt. „Przydatność podręczników i innych pomocy naukowych w studiowaniu w świetle wypowiedzi studentów Wydziału Rolniczego w Poznaniu”. Praca została wydana przez międzyuczelniany ośrodek metodyczny WSR przy SGGW w Warszawie w rocznikach „Studia Materiały Informacje” w Warszawie w 1972 r. na stronach 102–113. W roku 1982 zostało wprowadzone obowiązkowe przysposobienie biblioteczne dla studentów pierwszego roku z zaliczeniem do indeksu. Pani Rucińska zarządzała całą biblioteczną dydaktyką.

W czasie swojej pracy wielokrotnie była wysyłana na delegacje do innych bibliotek, aby tam zapoznać się z ich pracą i osiągnięciami. Wygłaszała referaty na temat czytelnictwa i wypożyczeń międzybibliotecznych. Od 1981 r. do Biblioteki

zaczęły wchodzić nowe technologie informacyjne, zaczęła się jej komputeryzacja.

Przez cały okres jej pracy działało tu pięciu dyrektorów, a ona wiernie trwała na stanowisku. W roku 1987 skończyła 60 lat i powinna przejść na emeryturę, ale udało się przedłużyć czas pracy o jeden rok. Potem kilka lat trwała na ½ etatu, tak kochała swoją pracę, że trudno było się jej rozstać z Biblioteką.

Przez lata nie otrzymała żadnych orderów ani odznaczeń, ale prawie co roku dostawała nagrody i pisma gratulacyjne od rektorów za ofiarną i wydajną pracę dla dobra Biblioteki – i to było dla niej największą nagrodą, satysfakcją. Dopiero w 2016 r., w 60-lecie istnienia Biblioteki Głównej, została uhonorowana medalem „Zasłużony dla Uniwersytetu Przyrodniczego”, radość jej była niesamowita, niezapomniana.

Magister Eleonora Rucińska zmarła 25 maja 2018 r. Została pochowana na cmentarzu junikowskim 1 czerwca 2018 r. (pole: 4, kwatera: 1, rząd: 1 miejsce: 22). ♦

Elżbieta Zeyland

PS

Moja przyjaźń z Inką trwała 50 lat. Okazało się, że pochodzimy z tych samych stron i do tego mamy dalekie koligacje rodzinne. Zwykły przypadek, czy tak miało być? Była moją szefową, mentorką, a przede wszystkim przyjaciółką. Cechowała ją wysoka kultura osobista. Nie cierpiała fałszu, kłamstwa i obłudy. Zawsze mocno i emocjonalnie angażowała się po stronie prawdy. Nigdy nie przechodziła obojętnie wobec krzywdy, zawsze pierwsza biegła z pomocą. Żyła bardzo prawdziwie: jak się śmiała – to szczerze, jak cieszyła – to z całego serca, gdy się oburzała – to głęboko. Każda sekunda jej życia była prawdziwa, nieudawana. W Dziale mówiono o niej: nasza Pani Inka.

Uwielbiała podróżować: morze, góry, zobaczyła Lwów, Londyn, Paryż, pojechała do Sanktuarium Matki Bożej w Lourdes. Najszczęśliwsza jednak była na swoim ukochanym Sołaczku, gdzie mieszkała i chodziła do parku. Siadała na ławeczce w pełnym słońcu, a w niedziele uczestniczyła w odbywających się tam koncertach.

Obdarowano ją długim życiem, jednak odejście zawsze wydaje się za wcześnie i pełne smutku. Będzie mi brakowało jej optymizmu, serdeczności, naszych spotkań i ploteczek.

Dziękuję Ci, Inko, za dar Twojej obecności.

Magister Jerzy Krawczyk (1944–2018)

Dnia 29 marca 2018 r. zmarł mgr Jerzy Krawczyk, wieloletni pracownik Katedry Chemii, nasz dobry Kolega i Przyjaciel. Pogrzeb odbył się w Wielką Sobotę 31 marca na cmentarzu w Pniewach.

Magister Jerzy Krawczyk urodził się 7 lutego 1944 r. w Rawiczu, w rodzinie chłopskiej. Swoją edukację rozpoczął w Szkole Podstawowej w Rawiczu, a następnie w Liceum Ogólnokształcącym w tym mieście. Po ukończeniu szkoły średniej w 1963 r. i zdaniu egzaminów wstępnych rozpoczął studia chemiczne na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Od początku był członkiem Związku Studentów Polskich i Naukowego Koła Chemików. W październiku 1969 r. został pracownikiem Instytutu Ma-

tematyki, Fizyki i Chemii naszej uczelni, ówczesnej Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu, na stanowisku asystenta. Do Jego obowiązków, jako pracownika naukowo-dydaktycznego, należało prowadzenie ćwiczeń z chemii analitycznej jakościowej oraz ilościowej, z chemii nieorganicznej ogólnej, a także organicznej dla studentów Wydziałów Rolniczego, Leśnego, Technologii Drewna oraz Technologii Rolno-Spożywczej. Był jednym z pracowników prowadzących pogładowe pokazy reakcji oraz zjawisk chemicznych przedstawianych na wykładach z chemii dla studentów Wydziałów Mechanizacji Rolnictwa i Leśnego. Zajęcia ze spektakularnych, praktycznych podstaw chemii prowadził szczególnie interesująco i profesjonalnie, jako że już w niedługim czasie został jedy-

Fot. archiwum KCh WRB UPP

Magister Jerzy Krawczyk (1944–2018)

nym prowadzącym te pokazy, bo – jak się okazało – nie miał sobie równych w widowiskowym przekazie wiedzy chemicznej. W ostatnich kilkunastu latach pracy, przed przejściem na emeryturę, związał się nieformalny Duet, w którym Jego porwijące i spektakularne pokazy doświadczał wiazała aranżacją oraz słowem wstępnym i wyjaśniającym Piotr Goliński. Potwierdzeniem talentu Jerzego, oprócz planowanych zajęć, były liczne zaproszenia, w tym również płynące spoza uczelni, z których najwyższe rangą były zaskakujące nawet ekspertów zestawy doświadczeń w konferencji „Substancje chemiczne w bioterroryzmie”. Anegdotyczny, do dziś często wspomniany wymiar miał jednak udział (na zaproszenie firmy Buhck Recycling) w dniach Polsko-Niemieckich w 2004 r., które odbywały się nad jeziorem Malta. Pokazy widowiskowej chemii z pogranicza nauki i przemysłu zostały zaplanowane na estradzie centralnej. Tuż przed rozpoczęciem i wejściem na scenę obu panom mocno zrzędyły miny, bo tuż obok rozpoczęły się pokazy „stalowych rumaków” firmy Yamaha, a obok koszykarki KS „Olimpia Poznań” pokazywały efektowne „wsady” do kosza... Ale nie z „Jurasem” takie numery, bo... słupy ognistych fajerwerków, kłęby dymu, chemicznie generowane efekty dźwiękowe i zapachowe sprawiły, że widownia była niemal całkowicie przy chemii. Pokaz został nagrodzony rzęsyistymi oklaskami.

Magister Jerzy Krawczyk był świetnym dydaktykiem. Swoją pracę wykonywał bardzo sumiennie i w wymiarze znacznie przekraczającym obowiązujące pensum, a dobre przygotowanie merytoryczne i metodyczne oraz zamiłowanie do pracy dydaktyczno-wychowawczej wyrażał w prowadzeniu zajęć w sposób interesujący i równocześnie przystępny dla młodzieży. Od wielu też lat Jerzy Krawczyk uczestniczył w prowadzeniu kursów wyrównawczych z chemii dla nowo przyjętych studentów Wydziału Rolniczego i Ogrodniczego naszej

uczelni, odnosząc tu niemałe sukcesy, które wyrażały się m.in. bardzo pozytywnymi opiniami anonimowo ankietowanych uczestników kursu. W 1972 r. za tę właśnie działalność został wyróżniony nagrodą trzeciego stopnia Ministra Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

W ramach działalności badawczej na szczególną uwagę zasługują Jego wybitne kwalifikacje zawodowe wykorzystywane od wielu lat w badaniach nad możliwością poprawy i oceny stanu higienicznego tworzyw sztucznych. Magister Krawczyk realizował badania nad opracowaniem metody oznaczania mikrogramowych ilości wanadu metodą impregnacyjną na bibule. Ponadto od początku swojej pracy, czyli od asystentury, aż do emerytury był opiekunem magazynu odczynników. Ta dodatkowa funkcja zajmowała Mu wiele czasu, był bowiem odpowiedzialny za wykonywanie zamówień potrzebnych odczynników i ich realizację, prowadzenie kartoteki aktualnego stanu chemikaliów, odpowiadał także za utrzymanie czystości i porządku w tych pomieszczeniach. Bez wahania można powiedzieć, że dzięki mądrej polityce Jerzego Krawczyka, doskonałemu skatalogowaniu wszystkich materiałów, rozległym kontaktom z różnymi firmami chemicznymi i przemysłem nawet w najtrudniejszych czasach braku dewiz na zakupy odczynników w Katedrze Chemii praca nigdy nie stanęła z powodu braku chemikaliów. Wzorowy porządek w magazynie sprawił, że właśnie tutaj, w Katedrze Chemii naszej uczelni powstał Centralny Magazyn Odczynników Chemicznych i Substancji Niebezpiecznych, a gdy ekipa remontowa spowodowała brzemienne w skutkach rozbicie ampułki z alkoholem allilowym, prokuratura uznała to zdarzenie za wypadek i zaliczyła je do przypadkowego zbiegu okoliczności w doskonale zorganizowanym magazynie. To bez wątpienia była zasługą Jerzego Krawczyka.

W roku 1997 mgr Jerzy Krawczyk przeszedł na etat wykładowcy, by po czterech latach zostać zatrudnionym na etacie starszego wykładowcy, które to stanowisko zajmował do momentu przejścia na emeryturę.

Z różnych i złożonych powodów mgr Jerzy Krawczyk nie obronił doktoratu, ale bez wątpienia posiadał rozległą wiedzę, emanował nią i w każdej sytuacji: od „mazideł” przeciw zaparowywaniu szyb i okularów po skuteczne mikstury rozpuszczające kamienie nerkowe, wszystkim nam chętnie pomagał.

Odpoczywaj w pokoju! ♦

koleżanki i koledzy z Katedry Chemii UPP

Niedaleko pada jabłko od jabłoni

Gawęccy

Z profesorem Janem Gawęckim spotykamy się w szczególnym miejscu: w Kolegium im. Kazimierza Gawęckiego. Wchodząc do głównego budynku poznańskiej nowej zootechniki wita napis:

„PAMIĘCI
PROF. KAZIMIERZA GAWĘCKIEGO dr. h.c.
WYBITNEGO UCZONEGO
TWÓRCY POLSKIEJ SZKOŁY
ŻYWIENIA ZWIERZĄT [...]”

Codziennie przechodzą tutaj rzesze studentów Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach. Jest to również miejsce pracy wielu uczniów Profesora. Kolegium to nie tylko infrastruktura materialna, lecz przede wszystkim spuścizna intelektualna. Profesor dr hab. dr h.c. Kazimierz Gawęcki kierował w tym budynku Zakładem, a następnie Katedrą i Instytutem Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej przez ponad 30 lat, będąc twórcą uznanej szkoły naukowej. Był dziekanem Wydziału, a następnie przez dwie kadencje, w trudnych latach (1954–1959) rektorem. Pełnił też wiele innych ważnych funkcji w gremiach ogólnopolskich, m.in. był jednym z organizatorów Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN i przewodniczącym Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Działalność tę traktował jako służbę, bez koniunkturalnych kontekstów, co jednoznacznie zweryfikował czas. Najstarszy syn Profesora – prof. dr hab. dr h.c. Jan Gawęcki – wspomina: „Ojciec szczególnie wysoko cenił niezależność myślenia i zgodnie z tym starał się postępować”.

Piastując różne stanowiska, potrafił doskonale odnaleźć się w pracy naukowo-dydaktycznej. „Na każdym kroku, we wszystkich działaniach, które podejmował w dydaktyce czy badaniach naukowych, podkreślał służebność nauki. Studentom i młodym naukowcom często zadawał pytania: jaki chcesz osiągnąć cel w podjętych badaniach, co nowego chcesz odkryć, jakie będą z tego praktyczne korzyści? Aplikacyjne podejście do nauki było cechą, która go wyróżniała. Dziś, w dobie pogoni za punktami, ten aspekt działalności naukowej wydaje się być niedoceniany” – konstatuje prof. Jan Gawęcki.

Owo „odnajdywanie się” we współpracy nauki z praktyką miało swój początek, gdy późniejszy profesor Kazimierz Gawęcki zmuszony był przerwać rozpoczęte w 1933 r. studia na Wydziale Rolniczo-Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego i przez rok pracować fizycznie w majątku Turzynów. Po ich wznowieniu, przygotowując pracę inżynierską z chemii rolnej pod kierunkiem prof. Feliksa Terlikowskiego, podejmował sezonowe zajęcia w Wielkopolskiej Izbie Rolniczej i angażował się w działalność studenckiego ruchu naukowego, będąc wiceprezesa Koła Rolników.

Jako jeden z „naukowego pokolenia Kolumbów” doświadczył okupacyjnej traumy: walczył w 7 Pułku Artylerii Ciężkiej, po rocznym pobycie w obozach jenieckich został zwolniony jako inwalida wojenny i podjął pracę jako powiatowy inspektor hodowli bydła. Podczas wojennej tułaczki spotkał wielkich luminary zootechniki: prof. Romana Prawocheńskiego, prof. Valentina Horna oraz prof. Zygmunta Moczarskiego. Już w lutym 1945 r. otrzymał stanowisko starszego asystenta na Wydziale Rolniczo-Leśnym poznańskiego uniwersytetu z misją zorganizowania działu żywienia zwierząt. Z czasem ta

jednostka naukowa stanie się wiodąca w Polsce, a wyniki prowadzonych w niej badań będą się spotykały z dużym uznaniem środowiska naukowego w kraju i za granicą. Świadczy o tym chociażby list skierowany do Profesora w 1968 r. przez Departament Rolnictwa USA.

Profesor Kazimierz Gawęcki wypromował 14 doktorantów i był opiekunem ośmiu habilitantów. Po latach tak mówił o nim jeden z jego uczniów, dr Jerzy Torgowski*: „Profesora pamiętać będziemy przede wszystkim jako człowieka mądrego, który harmonizował pierwiastki dysharmonijne, aby pozwolić przejawić się prawdziwym wartościom życia [...], który [...] nie czcił możnych i nie lekceważył maluczkich”.

Pasją profesora seniora było łowiectwo, którym zaraził także swego najstarszego syna. Z pewnością na początku było to pozazawodowe hobby, łączące zamiłowania myśliwskie z odkrywaniem piękna przyrody i jej ochroną. Z czasem zrodziło inicjatywę podjęcia szeroko pojętych badań z dziedziny łowiectwa, a RZD Gorzyń stał się nie tylko miejscem polowań, ale i badań naukowych. (Profesor Kazimierz Gawęcki był inicjatorem powołania do życia w Gorzynie Stacji Doświadczalnej Katedry Żywienia Zwierząt, w której prowadzono badania m.in. dotyczące żywienia dzikich kaczek i bażantów w chowie wolierowym.) Gorzyń był wówczas dla współpracowników i rodziny Profesora przede wszystkim swoistym kantorem wymiany myśli. Jak wspomina córka Profesora – Hanna Kęszycka: „Szczególną atrakcją pobytów w Gorzynie były wieczorne rozmowy z Tatą, kiedy obserwując z balkonu gorzyńskiego pałacu rozgwieżdżone niebo, dyskutowaliśmy o problemach współczesnego świata, o wartościach, których należy strzec i zadaniach czekających w najbliższym czasie każdego z nas”.

Ważnym miejscem dla obu Profesorów Gawęckich był również Dom Pracy Twórczej „Ustronie”. Jan Gawęcki relacjonuje: „Kilka razy zdarzało się, że do »Ustronia« zawitały cztery pokolenia Gawęckich; oprócz Ojca i mnie byli też mój syn Piotr lub synowa Joanna oraz ich córka Weronika”. Bywali tu także inni członkowie rodziny, przede wszystkim małżonka Profesora – Danuta z domu Grochmalicka, notabene córka zoologa, prof. Jana Gabriela Grochmalickiego, rektora Uniwersytetu Poznańskiego w latach 1926–1928. „Mama, która była osobą bardzo ciepłą i miłą przyrodę, nie pracowała zawodowo, lecz dbała o stworzenie nam prawdziwie rodzinnego domu” – wspomina Jan. Kontynuując, z lekkim uśmiechem, dodaje: „Miała też swój udział w dorobku piśmienniczym Ojca, któremu pisanie sprawiało często sporo trudności. Nasza Mama, która przepisywała prace Ojca na maszynie, była więc ich pierwszym recenzentem i korektorem”.

Rodzice Jana, Danuta i Kazimierz, poznali się w czasie studiów. Pobrali się w Krakowie w 1943 r. Wychowali czworo dzieci. Dwóch starszych synów całe swoje życie zawodowe związało z sołacką uczelnią: Jan (profesor doktor habilitowany) z Wydziałem Technologii Żywności i Żywienia Człowieka, a Tomasz (doktor inżynier) z Wydziałem Technologii Drewna. Z młodszych dzieci: Witold (doktor inżynier, zootechnik) pracował naukowo w Centralnym Ośrodku Badawczo-Rozwo-

* Profesor Kazimierz Gawęcki (1915–2003). *Naukowiec, Nauczyciel, Wychowawca*, Poznań 2005.

Fot. archiwum rodzinne

Na zdjęciu cztery pokolenia Gawęckich: nestor rodu Kazimierz (drugi od prawej), jego syn Jan, wnuk Piotr i prawnuczka Weronika

jowym Drobniarstwa w Poznaniu, a Hanna (magister inżynier zootechniki) najpierw w Zakładzie Patologii Doświadczalnej PAN, a potem w Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Poznaniu. Ta „naukowa jabłoń” wydaje kolejne owoce. Syn Witolda – Wojciech – jest doktorem nauk medycznych, zatrudnionym w Klinice Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, a dwie córki Tomasza – Monika (profesor doktor genetyki rozrodu) i Joanna (doktor biologii komórkowej i molekularnej) kontynuują karierę naukową za granicą – na Uniwersytecie Hawajskim i w Kalifornijskim Instytucie BIO-RAD.

Chociaż wszystkie dzieci Kazimierza i Danuty są absolwentami poznańskiej Akademii Rolniczej, ich droga życiowa nie zawsze była oczywistym wyborem. Profesor Jan Gawęcki wspomina: „Już w szkole podstawowej i później w liceum, w popularnym »Marcinku«, miałem bardzo dobrych nauczycieli (z mojej klasy wywodzi się ośmiu profesorów). Miałem też szczęście do wyjątkowych polonistów, którzy potrafili rozbudzić miłość do języka polskiego. Podejmowane pod ich wpływem próby literackie zachęcały mnie do pójścia na studia humanistyczne, z myślą, że będę żył z pisania. Jednakże ojciec mi to odradził, sugerując wybór bardziej konkretnego zawodu. Odwołał się przy tym do przykładu Boya-Żeleńskiego, który będąc lekarzem, świetnie władał piórem. Idąc za radą Ojca, wybrałem studia przyrodnicze, a pociąg do pisania zaowocował w moim dalszym życiu autorstwem blisko trzydziestu podręczników, monografii i pozycji książkowych popularyzujących naukę”.

Profesor Jan Gawęcki w pewnym sensie przejął od Ojca pałeczkę w naukach żywieniowych i dziś legitymuje się wy-

bitnymi osiągnięciami naukowymi, dydaktycznymi i organizacyjnymi w tej dziedzinie. Jest twórcą szkoły naukowej z dziedziny higieny żywienia człowieka i prekursorem nowego kierunku badawczego – nutrisensoryki. Opracował m.in. programy autorskie wielu przedmiotów specjalistycznych, wypromował 10 doktorów i ponad 300 dyplomantów. Mówiąc o swojej pracy na uczelni, podkreśla: „Moim ulubionym zajęciem jest nauczanie młodych ludzi na wszystkich poziomach kształcenia. Uważam bowiem, że jeśli uprawia się taką dyscyplinę naukową, jaką jest żywienie człowieka, w tym właśnie przejawia się jej aspekt aplikacyjny. W dorobku z tego zakresu szczególnie cenię cykliczne Krajowe Warsztaty Żywieniowe dla młodej kadry żywieniowców oraz Ogólnopolską Olimpiadę Wiedzy o Żywieniu i Żywności, która od 1995 r. odbywa się corocznie pod kuratelą Ministerstwa Edukacji”. Profesorowi Janowi Gawęckiemu powierzano, w drodze wyborów bądź nominacji, tak zaszczytne i odpowiedzialne funkcje, jak członkostwo Rady Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Rady Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej, Komitetu Badań Naukowych, Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych oraz wielu innych gremiów.

O pozycjach naukowych profesorów Kazimierza i Jana Gawęckich dobitnie świadczy fakt przyznania każdemu z nich dwukrotnie najwyższej godności akademickiej – doktoratu *honoris causa*. ◆

*Jerzy Lorych (rzecznik prasowy UPP w latach 2011–2017)
i prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski*

Dolina Cybiny w obrębie Poznania na dawnych pocztówkach

Kontynuujemy opowieść o Cybinie, największym prawym dopływie Warty w granicach Poznania. Prezentowany tekst jest wprost kontynuacją zamieszczonego w poprzednim numerze „Wieści”¹, warto zatem do niego wrócić, nim czytelnik zanurzy się w bieżące rozważania.

Cybina po opuszczeniu Jeziora Swarzędzkiego wpływa na teren Poznania i przepływa przez cztery podpiętrzone stawy o nazwach własnych: Antoninek, Młyński, Browarny i Olszak. Wiemy już, że na odcinku dolnym Cybiny powstało zaporowe Jezioro Maltańskie, które podobnie jak Rusałka ma równie mroczną historię okupacyjną. Prace nad budową zbiornika rozpoczęto bowiem w czasie drugiej wojny światowej, wykorzystując niewolniczą pracę jeńców wojennych i ludności żydowskiej. Roboty po wojnie były kontynuowane, uformowano czaszę zbiornika, zbudowano jaz piętrzący i w efekcie utworzono sztuczne jezioro. Oddano je „z pompą” do użytku w 1952 r. Pocztówek dotyczących tego jeziora nie warto póki co pokazywać, są zbyt młode i w dodatku w większości zdecydowanie marne, o czym wiemy już z wcześniejszego tekstu.

Poniżej jazu piętrzącego tego sztucznego miejskiego zbiornika wodnego Cybina przepływa pod ul. Jana Pawła II, wykorzystując dziewiętnastowieczny przepust Śluzy Cybińskiej i uchodzi do obecnego prawego ramienia Warty, opływającego Ostrów Tumski, zwanego Cybińskim Kanałem Ulgi. Warto jednak wspomnieć, że woda z jeziora jest okresowo spuszczana, a jego dno podlega starannemu oczyszczaniu, aby sprostać wymogom gwarantującym organizację międzynarodowych zawodów wiosłarskich.

Zanim jednak powstało Jezioro Maltańskie wody Cybiny miały być wykorzystane do stworzenia zalewu przedpola w dolinie Cybiny podczas ewentualnej obrony poligonal-

nej Twierdzy Poznań (jakim stało się miasto pod rządami zaborcy)². W obrębie czaszy obecnego zbiornika, na lewym brzegu Cybiny, istniało wówczas ciekawe dzieło fortyfikacyjne nazywane Lunetą Aster (wzniesione w połowie XIX w.). Warto też przypomnieć, że ok. 1873 r. zmieniono ujście Drugiego Kanału Ulgowego (Cybińskiego) do Warty na obszarze Szeląga i takim *de facto* pozostaje do dziś.

Wróćmy do pocztówek. W zbiorach Miejskiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu znajdują się zdjęcia dokumentujące powstanie Jeziora Maltańskiego. Wśród nich obrazy Romana S. Ulatowskiego, znanego fotografika poznańskiego, pochodzące z 1927 r.³, zatem z okresu, nim rozpoczęły się prace nad zbiornikiem. Widać na nich Cybinę jako niewielką rzeczkę płynącą (chyba dość leniwie) wśród drzew. Okazuje się, że można było zidentyfikować obszar, gdzie te fotografie powstały. Na rycinie 1 mamy bardzo podobne ujęcie tegoż fotografika, upowszechnione w postaci pocztówki właśnie. Obraz z lewej strony wśród drzew na wzgórzu za Cybiną przedstawia najprawdopodobniej cmentarz na Białej Górze, założony w latach trzydziestych XX w. z przeznaczeniem dla mieszkańców Główniej, Zawad i Śródki, który mieścił się w rejonie ulicy Krańcowej. Te jaśniejsze regularne obiekty, widoczne poniżej koron drzew, to w istocie nagrobki tego cmentarza. Nekropolia została zlikwidowana w okresie okupacji (prawie ćwierć wieku po wykonaniu zdjęcia). Przedstawiana kartka jest interesująca także dlatego, że została wydana dopiero w 1951 r. Na szczęście autorstwo obrazu przypisano tu właściwemu fotografikowi, natomiast o tworzonemu jeziorze nie wspomniano, choć do jego przekazania był ledwie rok, prace zaawansowane, a teren z pewnością wyglądał już inaczej.

W trakcie budowy zbiornika wydobyto w sumie ok. pół miliona metrów sześciennych urobku, a na wybranych częściach brzegów usypano piaszczyste plaże. Napelnianiu jeziora towarzyszyły tłumy ciekawskich. Do eksploatacji przekazano je 5 października 1952 r., a urzędową nazwę „Jezioro Maltańskie” nadano formalnie dopiero w 1974 r. Nazwa pochodzi od kawalerów maltańskich, rycerzy Zakonu Jezuitów, który na tym terenie miał swoją siedzibę, kościół i hospicjum. Jezioro zostało przeznaczone na najdłuższy wówczas w Europie tor regatowy o długości 2 km oraz na kąpielisko. Akwen niestety bardzo szybko został poważnie zdewastowany i zarośnięty. Naprawdę nie istnieją wartościowe pocztówki dotyczące tego miejsca z opisywanego okresu, co zresztą już szczegółowo uzasadniłem. I nie sądzę, abym swoje zdanie szybko zmienił.

² Opis systemu wodnego twierdzy zob. w: Jacek Biesiadka, Andrzej Gawlak, Szymon Kucharski i Marcin Wojciechowski, *Twierdza Poznań. O fortyfikacjach miasta Poznania w XIX i XX wieku*, Poznań 2006, s. 96–100.

³ http://poznan.wyborcza.pl/poznan/56,36001,14677483,90_lat_temu_byla_tu_laka_Zobacz_jak_budowali_Malte.html [dostęp: 5.06.2018].

Fot. w zbiorach autora, wyd. Spółdzielczy Instytut Wydawniczy „KRAJ” w Warszawie (1951); b.o.p.

Ryc. 1. Nad Cybiną, według jednego ze zdjęć Romana S. Ulatowskiego (1927)

profesora Bogdana J. Wosiewicza

Fot. w zbiorach autora, wyd. Albert Schiek, Posen; o.p. 10.01.16

Ryc. 2. Jeden z ogrodów rozrywkowych na Malcie w Poznaniu (właściciel: J. Zawitalski) w Dolinie Cybiny (Dolinie św. Jana) i związane z nim gospodarstwo rolne udostępniane do zwiedzania

Następna pocztówka (rycina 2) cofa nas do początków XX w. W okresie rozbiorów obszar nazywany Maltą był najpopularniejszym miejscem wycieczkowym mieszkańców Poznania⁴. Na prawym brzegu Warty znajdowało się wiele pamiątek świadczących o polskości tych obszarów, jak choćby Ostrów Tumski z katedrą i grobami pierwszych władców Polski. Tereny wokół Cybiny wyróżniały się urozmaiconym krajobrazem, kwitnącymi łąkami, wzgórzami, lasami, stawami oraz ogródkami podmiejskimi. W tej Dolinie Świętojańskiej istniały posiadłości polskie będące celem wielu wycieczek (nie tylko szkolnych). Właściciele podejmowali nauczycieli gościńą, a młodzieży pozwalali bawić się w laskach, ogrodach i na okolicznych błoniach. Prezentowana pocztówka przedstawia jeden z takich ogródków rozrywkowych (właściciel: J. Zawitalski). Tereny nad Cybiną wykorzystywało powstałe w 1886 r. Stowarzyszenie Gimnastyczne „Sokół”, którego celem był rozwój wychowania fizycznego, lecz także urządzenie imprez rozrywkowych, kulturalnych i oświatowych. Poznaniacy chętnie zażywali tam wypoczynku, szukali rozrywki, urządzali majówki, witali wiosnę, a w 1909 r. celebrowali np. setną rocznicę urodzin Juliusza Słowackiego.

Na szczęście najgorsze czasy Jezioro Maltańskie ma już (myślę) za sobą. W latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia Poznań podjął się organizacji mistrzostw świata w kajakarstwie. Trzeba było przygotować tor regatowy spełniający ówczesne wymagania i zbudować obiekty towarzyszące. Te drugie zaprojektował Klemens Mikuła. Wykonano gigantycz-

ne prace budowlane, w tym przemieszczono ok. miliona metrów sześciennych mas ziemnych. Mistrzostwa otwierał już prezydent Aleksander Kwaśniewski, który wspomógł projekt, przekazując ok. 13 miliardów ówczesnych złotych na spłatę zadłużenia. Ufam, że pojawi się wreszcie także pocztówka, o której powiem po prostu „piękna”. Kupię ją i wyślę. Pocztówka bowiem powinna przejść obieg pocztowy!

A teraz, na koniec, czas na rozwiązanie zagadki. Pokazany na rycinie 1 w poprzednim numerze „Wieści” fragment fotograficznej pocztówki przedstawia „Tor regatowy – Poznań – Wito-bel”. Taki dokładnie napis naniesiono w dolnej części kartki na tafli rynnowego Jeziora Witobelskiego, usytuowanego między Stęszewem a Łodzią, przez które przepływa Samica Stęszewska, mała rzeczka będąca dopływem Kanału Mosińskiego, lewego dopływu Warty. W jakimś sensie rzeczka i także ta kartka łączą kolekcję pocztówek warciańskich z pocztówkami mojego rodzinnego Stęszewa. Istnieją przynajmniej dwie dotyczące tego toru, w zbiorach autora tylko jedna niestety, obie zaś w Muzeum Regionalnym w Stęszewie. ♦

Bogdan J. Wosiewicz

Zamieszczone w obu tekstach o Cybinie pocztówki pochodzą wyłącznie ze zbiorów autora. W podpisach wskazano prezentowane miejsce czy obiekt, rok datowania obrazu i/lub wytworzenia pocztówki, choćby przybliżony, także dostępne informacje o wydawcy, miejscu wydania i ewentualnym obiegu pocztowym. W opisie stosowano skróty: wyd. = wydawca, o.p. = obieg pocztowy, b.o.p. = bez obiegu, dat. kor. = data korespondencji, sygn. = sygnatura kartki.

⁴ <http://malta.poznan.pl/o-malcie/historia-malty/> [dostęp: 5.06.2018].

Szósty spacer z Augustem – pod opieką świętych patronów

August Cieszkowski, choć wiódł życie świątobliwe – do grona świętych nie należy. Zdążył się jednak stać patronem dla wielu instytucji, organizacji, uczelni i ulic. Od pewnego czasu również patronuje czytelniczym spacerom na łamach „Ziarna” i „Wieści Akademickich”. A spacerować lubił August szczególnie. Wydaje się niemożliwe, by podczas pobytu w Surhowie nie odwiedził cudownego miejsca w pobliskiej Łukaszówce. Zresztą przez całe swoje długie życie wędrował...

Święty Łukasz Ewangelista przypisany jest do Surhowa w sposób szczególny, choć najpierw był związany z owym cudownym miejscem w Łukaszówce. A właściwie odwrotnie – to cudowne miejsce związane było ze św. Łukaszem, bo w końcu od jego imienia wzięło swoją nazwę. Początki kultu datuje się na koniec XVI w., gdyż to wówczas pobudowano z kamienia i cegły leśną kapliczkę, przy której zamieszkali pustelnicy. Stanęła ona w miejscu, gdzie – jak głosi tradycja – objawiła się Matka Boża i św. Łukasz, i w którym biło cudowne źródło. A ponieważ św. Łukasz nie tylko zasłynął jako autor Ewangelii, ale i pośrednik łask, kaplicę zaczęli odwiedzać pątnicy wznoszący prośby o uzdrowienie. Z czasem nieznanemu fundatorowi zamówił u nieznanego autora obraz

Matki Bożej z Dzieciątkiem i św. Łukaszem Ewangelistą. Czas powstania dzieła również pozostaje tajemnicą, po raz pierwszy wspomina się o nim w 1672 r. Kult się rozwijał. W końcu gdy cudownie uzdrowiona została Krystyna z Lubomirskich Potocka, wówczas wraz z mężem Feliksem Potockim (starostą krasnostawskim) ufundowała drewniany kościół na wzniesieniu zwanym wzgórzem św. Łukasza. Choć kościół dziś już nie istnieje, to szczególną pamiątką po świątyni jest odnaleziona w tym miejscu metalowa tabliczka z łacińskim tekstem: „Świątemu Łukaszowi Ewangelistie na chwałę i cześć [...] tego miejsca stróżowi i prawdziwemu jego opiekunowi ze wszech miar wyjątkowemu, kościół ten od fundamentów na koszt własny wzniesli [...] w roku od zbawienia ludzkości 1677 w dniu 9 miesiąca czerwca”¹. W tym właśnie dniu miejsce to odwiedził biskup diecezji chełmskiej Stanisław Święcicki i wraz z fundatorami położono kamień węgielny pod świątynię. Przez kolejne lata Krystyna Potocka pielgrzymowała tu z Wojsławic, zawsze w dzień św. Łukasza, aby modlić się przed cudownym obrazem. To barokowe dzieło namalowano

¹ Ks. Wiesław Józef Szewczuk, *Sanktuarium Matki Bożej i św. Łukasza Ewangelisty w Surhowie, Surhów 2007*, s. 12.

Kapliczka w Łukaszówce – stan w 2010 r.

Fot. © x Monika Nagowska

Ołtarz główny w kościele w Surhowie

farbami olejnymi na płótnie. Głównymi postaciami przedstawionymi na szarym tle przez nieznanego artystę są Matka Boska z Dzieciątkiem i św. Łukasz w ciemnoniebieskiej szacie i czerwonym płaszczu². Wokół Maryi widać w obłokach główki aniołków, przy czym jeden rozparł się wygodnie na samej górze po prawej stronie – ma przez ramię przerzucony czerwony płaszcz, co stanowi przeciwwagę dla szaty św. Łukasza. W prawym dolnym rogu widoczne są cztery większe postacie, przy samym brzegu obrazu piąta umieszczona w cieniu, a tuż przy niej – jakby w dalszej perspektywie – wychylająca się mała twarz szóstej postaci, odkryta w wyniku przeprowadzonej konserwacji, a wcześniej niewidoczna. Na obrazie znalazła się też zwierzęca głowa. Prawdopodobnie z malowidła spogląda w stronę wejścia do kościoła... cielę, gdyż wół, byk i cielętko to przyjęte w ikonografii atrybuty św. Łukasza. I oprócz małego Jezusa, który unosi rękę w geście błogosławieństwa, jest to jedyna postać patrząca z obrazu w oczy wiernym.

² Św. Łukasz jest uznawany za patrona służby zdrowia i artystów malarzy. W Ewangelii św. Łukasza, spisanej między 70 a 80 r., odnaleźć można kilkadziesiąt terminów medycznych – stąd przypuszczenie, że był medykiem. W Liście do Kolosan św. Paweł nazywa go wprost „umiłowanym lekarzem”. To św. Łukaszowi zawdzięczamy bardzo plastycznie oddany wizerunek Najświętszej Marii Panny i barwne opisy wydarzeń w Ewangelii. Według legendy on jako pierwszy namalował Madonnę z Dzieciątkiem i praca ta stała się pierwowzorem wszystkich późniejszych obrazów. Sam św. Łukasz w ikonografii jest przedstawiany przez artystów podczas malowania portretu Madonny lub pisania Ewangelii i Dziejów Apostolskich. Spisał je dla chrześcijan nawróconych z pogaństwa, a zapewne poznał ich wielu, gdyż towarzyszył św. Pawłowi w jego podróżach misyjnych.

Jak św. Łukasz peregrynował przed wiekami ze św. Pawłem, tak w 1764 r. jego wizerunek na znacznie mniejszą odległość zawędrował z Łukaszkówki do drewnianego kościoła w Surhowie. W 1780 r. zaopatrzone go w srebrne koszulki i korony, które do dziś ozdabiają postać Maryi i Jezusa (częściowo pozłoczone)³, a także srebrną aureolę i pas dla św. Łukasza oraz srebrny półksiężyc umieszczony pod stopami Matki Boskiej. Po kolejnych dziesięcioleciach – 18 października 1821 r. – obraz znowu zmienił miejsce, bo ze świątyni drewnianej przeniesiono go tuż obok, do murowanej, czyli do kościoła wybudowanego z fundacji Zofii i Pawła Cieszkowskich (rodziców Augusta). Zofia nie doczekała tej chwili, zmarła w 1818 r., a obraz do dziś zajmuje miejsce w ołtarzu głównym, znajduje się przy tym w doborowym towarzystwie innych świętych.

Można powiedzieć, że świętego Łukasza fundatorzy nowego kościoła zastali już w Surhowie, jednak w kolejnych dziesięcioleciach wizerunków świętych patronów przybywało⁴. Prawdopodobnie jako pierwszy powstał ufundowany przez Pawła Cieszkowskiego obraz *Nawrócenie św. Pawła* pędzla Mikołaja Montiego⁵. Scena uchwycona przez Montiego jest często malowana przez artystów. To moment, w którym Paweł, podążając wraz z wojskiem do Damaszku (w celu uwięzienia znajdujących się tam chrześcijan), nagle widzi światło, spada z konia i słyszy głos Jezusa: „Szawle, Szawle, czemu Mnie prześladujesz?” Traci wzrok i od tego wydarzenia dokonuje się jego nawrócenie. Obraz obecnie znajduje się na prawej bocznej ścianie kościoła. Scena jest bardzo dynamiczna. Przyszły święty leży na ziemi bez hełmu, z nieobecny wzrokiem i lewą ręką wyciągniętą ku górze. Ubrany jest w tradycyjny strój rzymskiego żołnierza i czerwony płaszcz, z krótkim mieczem przypasanym do boku. Podtrzymuje go towarzysz, który wymownie wskazuje na własne oczy, chcąc dać do zrozumienia, co się stało z Pawłem. Pozostałe osoby zdają się nie zauważać tego wydarzenia, widać nogi innego przechodzącego żołnierza i końskie kopyta, a w oddali całe zastępy wojska. Obraz Montiego wymieniono w inwentarzu parafii w 1829 r., podobnie jak inny obraz, którego już dziś nie ma w Surhowie – *Św. Zofia z córkami*. Oba umieszczone były w ołtarzach bocznych, pierwotnie znajdujących się w głębi kościoła, a po remoncie świątyni w 1876 r. przesuniętych bliżej prezbiterium. Neobarokowe ołtarze wykonano z drewna sosnowego i lipowego, są one polichromowane i złocone⁶. Ołtarz główny ozdabiają cztery kolumny i zwieńczenie z sylwetką gołębicę otoczonej promieniami, czyli symbolem Ducha Świętego, a także postaci dwóch aniołków (pierwotnie czterech). Po obu stronach cudownego obrazu znajdują się rzeźbione figury Apostołów św. Piotra i św. Pawła z połowy XIX w. Warto wspomnieć, że ołtarz główny w kościele w Jeruzalu, gdzie

³ Koszulka – inaczej sukienka lub okład, czyli ozdoba osłona na pewne partie obrazu wykonana ze szlachetnych metali.

⁴ Wizerunek św. Łukasza i Matki Bożej w ołtarzu głównym na dzień zasłonięty jest obrazem Przemienienia Pańskiego, przesuwany za pomocą urządzenia elektrycznego, jakie zostało zamontowane po konserwacji w 1993 r.

⁵ Jak ustalili Ewa J. i Włodzimierz Buczyńscy, *Nawrócenie św. Pawła* zostało wystawione w Warszawie już w maju 1819 r., o czym donosiła „Gazeta Korrespondenta Warszawskiego i Zagranicznego” (z 1 maja 1819 r., nr 35).

⁶ Polichromowany – od gr. ‘polychromos’ – wielobarwny; polichromia to wielobarwna dekoracja malarska rzeźby i wyrobów rzeźbiarskich artystycznych oraz ścian.

Wieści o naszym patronie

Święty Piotr...

ślub brali August i Helena, również jest ozdobiony figurami tych dwóch świętych⁷.

Obecnie w ołtarzu bocznym po lewej stronie znajduje się krucyfiks, rzeźbiony w drewnie i polichromowany, umieszczony na czerwonym suknie, wymieniany w parafialnych inwentarzach od 1884 r., po prawej stronie zaś znacznie późniejszy obraz Matki Bożej Różańcowej z 1932 r. W surhowskim ko-

⁷ Imiona te w szczególny sposób przywołano w całkiem współczesnej historii Jeruzala, gdyż właśnie ta miejscowość i charakterystyczny drewniany kościół „zagrały” Wilkowyje w serialu „Ranczo”. Dwie najważniejsze osoby w Wilkowyjach – wójt i ksiądz proboszcz – noszą właśnie imiona Piotr i Paweł.

Epitafium Zofii z Kickich Cieszkowskiej w surhowskim kościele

... i św. Paweł – figury z ołtarza głównego w kościele w Surhowie

ściele na lewej bocznej ścianie można też dostrzec malarskie przedstawienia: *Nawiedzenie NMP* i *Św. Mikołaj* – oba z XIX w. Pierwszy z nich przedstawia scenę Nawiedzenia, gdy Maria Panna przybywa do św. Elżbiety i św. Zachariasza. Osoby te namalowano na tle fragmentu rzymskiej budowli i krajobrazu z błękitnym niebem oraz drzewami. Trzem głównym postaciom towarzyszy jeszcze sześć osób, w tym dwie kobiety w barwnych, przyciągających wzrok szatach. Twarz Marii promieniuje spokojem, uwagę zwracają jej bardzo jasne włosy. Natomiast św. Mikołaj został namalowany na neutralnym tle (z tyłu można dostrzec niewyraźny zarys wzgórz) w brązowym połyskliwym płaszczu z ciemnoszarym podbicciem i jasnej sutannie przepasanej w pasie oraz jasnych pantoflach. W prawej dłoni trzyma księgę, a w lewej pastorał oparty o ziemię. Nosi złotą biskupią mitrę na głowie, zwieńczoną małym krzyżem, spogląda ku niebu⁸. Przez artystę uchwycony został prawdopodobnie w drodze, bo przecież to patron podróżników. Święty ten związany jest też z innym kościołem bliskim sercu Augusta. Po opuszczeniu ziemi krasnostawskiej i osiedleniu się w podpoznańskiej Wierzenicy August Cieszkowski chodził do pięknego drewnianego kościoła św. Mikołaja. Patron ten do dziś spogląda na wiernych z ołtarza głównego, znajduje się tam bowiem jego rzeźbiona postać z pastorałem w dłoni i otwartą księgą, na której leżą trzy złote kule⁹.

⁸ Mitra – inaczej infuła, czyli w Kościele rzymsko-katolickim uroczyste nakrycie głowy biskupów.

⁹ Trzy kule są związane z jedną z legend o św. Mikołaju i symbolizują posag, który ofiarował trzem ubogim dziewczętom, aby mogły wyjść za mąż. Św. Mikołaj patronuje w Wierzenicy wielu ciekawym przedsięwzięciom. Doczekał się nawet własnej statuetki, którą wręcza się osobom szczególnie zasłużonym dla społeczności i obdarza tytułem „Przyjaciela Wierzenicy”.

Monti, *Nawrócenie św. Pawła*

Obecnie świątynia jest odrestaurowana, podobnie jak znajdująca się w niej krypta Cieszkowskich, gdzie pochowany został August, jego żona Helena, ojciec Paweł, a także synowie – August junior i Krzysztof. W tym gronie najbliższych brakuje Zofii z Kickich Cieszkowskiej (została pochowana we Florencji) oraz małej siostrzyczki Augusta – Gabrieli – która zmarła w dzieciństwie w 1820 r. Przypuszcza się, że spoczęła na przykościelnym cmentarzu w Surhowie, usuniętym w 1876 r. podczas rozbudowy świątyni. Jeśli był tam grób Gabrieli, to nie pozostał po nim żaden ślad.

Jest za to obecna tu jej matka Zofia. Wzorem dziewiętnastowiecznych zwyczajów w symboliczny sposób wróciła z ziemi włoskiej do Polski i w kościele znalazło się jej serce. Zostało zamurowane za epitafium z czarnego marmuru po prawej stronie prezbiterium¹⁰. Mijają stulecia, a kościół w Surhowie nadal wznosi się nad doliną rzeki Wojsławki i wszystko jest tak, jak być powinno. Wszak świątynia stawia się na opoce, by trwała. Za to przeznaczeniem zwykłych ludzi i świętych patronów jest wędrówka. Najwyraźniej August Cieszkowski dobrze o tym wiedział, bo nie dość, że podróżował po całej Europie, to z upodobaniem spacerował każdego dnia. Również po surhowskich włościach. ♦

*Monika Nagowska,
nauczyciel i bibliotekarz z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia
Rolniczego im. Augusta Cieszkowskiego w Siennicy Różanej*

Redakcja „Ziarna” składa serdeczne podziękowania ks. Edwardowi Janowi Łatce i organiście panu Szczepanowi Peździe za pomoc w przygotowaniu dokumentacji fotograficznej do tekstów na temat kościoła w Surhowie.

Pierwotruk artykułu ukazał się w 2017 r. w 2 (45) numerze czasopisma społeczno-kulturalnego „Ziarno” wydawanego przez Centrum Kultury w Siennicy Różanej (przyp. red.).

Bibliografia

Ewa J. i Włodzimierz Buczyńscy, *Słów kilka o Gabryeli Cieszkowskiej – siostrze Augusta*, „Więści Akademickie” 2015 nr 11–12.
Anna Charnas, *Obraz Matki Boskiej z Dzieciątkiem i św. Łukaszem jako Pośrednikiem Łask w Kościele Parafialnym w Surhowie*, w: *Zapiski*

¹⁰ Epitafium – ozdobna tablica ku czci zmarłego wmurowana w ściany lub filary kościołów lub klasztorów.

Krasnostawskie, t. 3. pod red. M. Nowosadzkiego, W. Fedorowicza i P. Kardeli, Lublin 1996.

Słownik terminów artystycznych i architektonicznych, pod red. K. Kubalskiej-Sulkiewicz, Warszawa 2011.

ks. Wiesław Józef Szewczuk, *Sanktuarium Matki Bożej i św. Łukasza Ewangelisty w Surhowie*, Surhów 2007.

Wiesław Tarnas, *Kraśniczyn – dzieje gminy i okolic*. Lublin 2006 (s. 507–514: *Kościół parafialny rzymsko-katolicki w Surhowie pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny i św. Łukasza Ewangelisty*).

Św. Mikołaj

Przyjaciel Wierzenicy 2018

Fot. 2 x Włodzimierz Buczyński

Nowy „Przyjaciel Wierzenicy” – burmistrz Miasta i Gminy Swarzędz Marian Szkudlarek (z prawej) odbiera statuetkę z rąk Jacka Wojciechowskiego, „Przyjaciela Wierzenicy” AD 2008

Uroczyste przecięcie wstęgi: Plac Augusta Cieszkowskiego w Wierzenicy został oficjalnie otwarty

Od 2007 r. redakcja pisma „Wierzeniczenia”, od kilku lat wraz z zarządem Stowarzyszenia Pomocy Rodzinie im. Augusta Cieszkowskiego w Wierzonce, przyznają tytuł „Przyjaciela Wierzenicy”. Jest on podziękowaniem dla osób spoza ziemi wierzenickiej za pomoc i życzliwość okazywaną jej społeczności. Przez wiele lat to właśnie ona podejmowała liczne inicjatywy służące odnowieniu wnętrza kościoła, renowacji krypty grobowej rodu Cieszkowskich (w niektórych z tych działań swój udział miał także pamiętający o swoim patronie Uniwersytet Przyrodniczy). W 2015 r. mieszkańcy całej gminy wsparli swoimi głosami wysiłki sołectwa – projekt przebudowy wzgórza przed kościołem w ramach zadania Budżetu Obywatelskiego. Nie zwyciężył, ale burmistrz Miasta i Gminy Swarzędz Marian Szkudlarek dostrzegł niesamowity wysiłek lokalnej społeczności i obiecał, że zadanie to zostanie zrealizowane z innych środków budżetu gminy. Dzięki jego zaangażowaniu zostało ono zaakceptowane przez Radę Miejską w Swarzędzu. Wierzenica otrzymała bezprecedensową w dotychczasowej historii miejscowości inwestycję. Przebudowa zamieniła wzgórze w miejsce dobrze służące ludziom przybywającym do kościoła i wsi. Dzięki temu Plac Augusta Cieszkowskiego wraz z piękną XVI-wieczną drewnianą świątynią stały się wizytówką Wierzenicy. Za to działanie na rzecz obchodzącej jubileusz 865-lecia Wierzenicy 3 maja 2018 r. burmistrz Marian Szkudlarek został dwunastym „Przyjacielem Wierzenicy”.

Przed rozpoczęciem mszy w wierzenickiej świątyni laudację odczytała Ewa J. Buczyńska, a statuetkę św. Mikołaja wręczyli Maciej Dominikowski – redaktor prowadzący pisma „Wierzeniczenia”, a zarazem sołtys Wierzenicy, wraz z Jackiem Wojciechowskim – „Przyjacielem Wierzenicy” AD 2008. Dodatkowym wyróżnieniem była tabliczka z nazwiskiem na ławce. Dziękując, laureat nawiązał do słów o tym, że zakochał się w Wierzenicy, a to miejsce i ta część gminy zasługują na tak gorące uczucie. Tabliczką na ławce oraz albumem *Hr. August Cieszkowski* wręczonym przez Stanisława Witeckiego, „Przyjaciela Wierzenicy” AD 2007, został uhonorowany Jakub Kozaczyk, właściciel firmy Iveston z Obornik – wykonawca prac. Po mszy koncelebrujący ją ksiądz: Jerzy Stachowiak i Przemysław Kompf, poświęcili Plac Augusta Cieszkowskiego. Następnie laureat wraz z Przewodniczącą Rady Miejskiej Barbarą Czachurą, zmagającą się z ciężką chorobą małą Nicol Wala, Maciejem Dominikowskim oraz ks. Przemysławem Kompfem dokonali jego oficjalnego otwarcia. Asystowali pozostali obecni „Przyjaciele Wierzenicy”: Marek Krygier, rodzina Kazimierza Okupnika, Magdalena i Jacek Gorczyca, prof. Zbigniew Kundzewicz, Andrzej Lajborek i Piotr Woliński. Na zakończenie była agapa dla parafian i gości. Wśród nich byli poseł Bożena Szydłowska (w 2014 r. pilotowała podjęcie przez Sejm uchwały w sprawie obchodów dwusetnej rocznicy urodzin Augusta Cieszkowskiego), współpracownicy laureata (m.in. Grzegorz Taterka, Tomasz Zwoliński i Agata Kubacka) oraz radni RM: Ryszard Wiczyński, Rafał Słupiński i Wojciech Kmiecik. ♦

Ewa J. i Włodzimierz Buczyńscy z Wierzonki, regionaliści, pasjonaci i wielbicieli postaci Augusta Cieszkowskiego

Dokonania naszych sportowców

Złoto dla naszej doktorantki

Nasza doktorantka Natalia Leciejewska wywalczyła złoty medal i tytuł Mistrzyni Polski w kategorii 48 kg na Mistrzostwach Polski Muaythai IFMA 2018 odbywających się w dniach 21–22 kwietnia w Kaliszu. W zawodach wzięło

Nasza doktorantka Natalia Leciejewska zdobyła złoty medal i tytuł Mistrzyni Polski w kategorii 48 kg na Mistrzostwach Polski Muaythai IFMA 2018

udział przeszło 150 zawodników. Muaythai to tajski sport walki, kładący nacisk na walkę w kłinczu z wykorzystaniem uderzeń oprócz pięści również stóp, łokci i kolan. Walki są rozgrywane na ringu w poszczególnych kategoriach wagowych zawodników i zawodniczek. To już kolejny sukces Natalii w tej dyscyplinie. Gratulujemy!

Iwona Cieślak

Sukces pływaczek

Dwudziestego drugiego kwietnia zakończyły się zorganizowane przez AZS Poznań Akademickie Mistrzostwa Polski w pływaniu. W imprezie, która odbyła się na nowoczesnej pływalni na Termach Maltańskich w Poznaniu, udział wzięło ponad 800 zawodników. W klasyfikacji kobiet z uczelni społeczno-przyrodniczych Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu zajęły drugie miejsce. Mistrzostwa w pływaniu są – po lekkoatletyce – drugimi pod względem liczności zawodników akademickimi mistrzostwami Polski. Naszym zawodniczkom gratulujemy!

Iwona Cieślak

W kategorii uczelni społeczno-przyrodniczych drużyna kobiet UPP zajęła drugie miejsce drużynowo

Akademickie Mistrzostwa Wielkopolski we wspinaczce sportowej – drugi rzut

Dziewiętnastego maja odbył się drugi rzut Akademickich Mistrzostw Wielkopolski we wspinaczce sportowej. UPP reprezentowała drużyna w składzie: Antonina Karczewska, Jan

AMW we wspinaczce sportowej: Antonina Karczewska UPP, drugie miejsce wśród kobiet

Garbacz i Maciej Bosacki. Drużynowo ekipa spisала się wspólnie, zajmując czwarte miejsce. W klasyfikacji zawodów open Antonina Karczewska zajęła szóstą lokatę, Jan Garbacz ósmą, a Maciej Bosacki dwudziestą czwartą. W rankingu kobiet Tosia stanęła na podium, zajmując drugie miejsce, z kolei w rankingu mężczyzn Jan był na szóstym miejscu, a Maciej na szesnastym. Gratulujemy wyników!

Karolina Dopierała

Koszykarski hat trick zawodniczek UPP

W dniach 25–27 maja 2018 r. plac przed centrum handlowym Avenida stał się miejscem rozgrywek koszykarskich 3 × 3. Podczas weekendu odbyły się trzy turnieje: Akademicki Puchar Polski Zarządu Głównego AZS, Akademickie Mistrzostwa Wielkopolski w streetbaskiecie oraz Grand Prix Wielkopolski w streetballu. Wszystkie były przeznaczone dla drużyn żeńskich i męskich, a do ostatniego jeszcze dołączyli najmłodszy zawodnicy. Wspaniałe sportowe widowisko, odby-

Więści z Centrum Kultury Fizycznej

W środku między organizatorami w białych strojach zwycięska drużyna UPP niedzielnego Grand Prix Wielkopolski w streetballu; od lewej: Magdalena Szczyt, Anna Kowalczyk, Agata Krawczyk i Karolina Dopierała

wające się w tak uczęszczanym miejscu, oraz piękna pogoda przyciągnęły wielu kibiców. Choć słońce świeciło z maksymalną mocą, to zawodniczki i zawodnicy nie zwalniali tempa gry. Streetball jest bardzo wymagający, nie ma czasu na odpoczynek i nie można się zdekoncentrować, bo przeciwnik wykorzystza to w jednym momencie. Podczas rozgrywek w ramach Akademickich Mistrzostw Wielkopolski w streetbasce UPP reprezentowały dwie drużyny żeńskie UPP 1: Agata Krawczyk, Karolina Dopierała, Aleksandra Hadrian i Aleksandra Pieszak oraz UPP 2: Anna Kowalczyk, Magdalena Szczyt i Julia Olejniczak. UPP 1 zajęły w turnieju pierwsze miejsce, a UPP 2 – czwarte, co w efekcie dało UPP pierwsze miejsce, czyli wygraną w Akademickich Mistrzostwach Polski w streetbasce. UPP 1 oraz UPP 2 zagrały również w Pucharze AZS Zarządu Głównego, który po raz pierwszy został zorganizowany przez Organizację Środowiskową AZS w Poznaniu. UPP 1 zajęło pierwsze miejsce, natomiast UPP 2 uplasowało się na czwartym. W sobotę rozpoczęły się rozgrywki Grand Prix Wielkopolski w streetballu open mężczyzn i open kobiet, by w niedzielę najlepsze zespoły mogły rozegrać finały. Do tego turnieju przystąpiła drużyna UPP w składzie: Agata Krawczyk, Karolina Dopierała, Magdalena Szczyt i Anna Kowalczyk. Zespół wygrał i zajął pierwsze miejsce w Grand Prix Wielkopolski w streetballu open kobiet. Wspaniały sportowy koszykarski weekend, dużo rozegranych spotkań, niezawodni kibice (stała ekipa, która towarzyszy nam podczas wszystkich spotkań), doskonały trening, nowe doświadczenia i oczywiście wielka radość z wyników!!! Gratulacje dla dziewczyn (trenerem sekcji UPP koszykówki kobiet jest Karolina Dopierała).

Karolina Dopierała

Trójboiści z sukcesami podczas Akademickich Mistrzostw Polski i Wielkopolski

Zawodnicy trójboju siłowego od jakiegoś czasu dzięki systematycznym treningom odnoszą sukcesy i godnie reprezentują uczelnię w zawodach akademickich. Podczas Akademickich Mistrzostw Polski w trójboju siłowym w Katowicach w skład drużyny UPP wchodził: Igor Ożadowicz, Marcin Wieczyński, Wojciech Białczak, Karol Nowak, Magdalena

Trójboiści na Akademickich Mistrzostwach Polski w Katowicach; od lewej: Karol Nowak, Wojciech Białczak i Magdalena Musiał

Musiał, Justyna Legumina i Natalia Leciejewska. Zawodnicy odnotowali bardzo dobry występ, poprawiając swoje rekordy życiowe i zdobywając bardzo ważne doświadczenia startowe. Magdalena Musiał stanęła na podium, zdobywając srebrny medal. Zawodnicy tuż po powrocie z AMP stanęli do rywalizacji w drugim rzucie Akademickich Mistrzostw Wielkopolski w trójboju siłowym, gdzie również odnieśli wiele indywidualnych sukcesów. Magdalena Musiał po raz kolejny stanęła na drugim stopniu podium, a pozostali zawodnicy w składzie: Justyna Legumina, Wojciech Białczak, Igor Ożadowicz i Karol Nowak, walczyli o jak najlepsze lokaty i rekordy. Gratulujemy zawodnikom i życzymy dalszych sukcesów.

Karolina Dopierała

Kolarstwo górskie – sukcesy podczas Akademickich Mistrzostw Polski

Sekcja kolarstwa górskiego kobiet i mężczyzn od lat utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie. Zawodnicy startują nie tylko podczas Akademickich Mistrzostw Polski czy Wielkopolski, ale również w wyścigach na terenie całego kraju i za granicą. Podobnie jest w sezonie 2018, gdzie odnieśli już wiele sukcesów indywidualnych i drużynowych. Przygotowaniem do startów akademickich były treningi oraz starty w licznych

Akademickie Mistrzostwa Polski w Katowicach; od lewej: Karolina Dopierała, Beata Szczepaniak, Carmen Głowacka, Sandra Samolewska i Marta Rozwalka

maratonach mtb, gdzie zawodnicy UPP często stawali na podium. Akademickie Mistrzostwa Polski w kolarstwie górskim po raz kolejny odbyły się w Katowicach. Trasa była nieco lepiej przygotowana niż w minionym roku i z pewnością organizatorzy chcieli jak najwięcej „wycisnąć” z parku chorzowskiego, choć nie była to trasa bardzo trudna technicznie i selektywna. AMP w kolarstwie górskim obejmują wyścig indywidualny na czas kobiet i mężczyzn, a kolejnego dnia wyścig ze startu wspólnego kobiet i następnie mężczyzn. Na starcie wyścigów stanęło ponad 200 osób: 147 mężczyzn i 62 kobiety. Drużyna żeńska UPP startowała w składzie: Sandra Samolewska, Marta Rozwałka, Karolina Dopierała i Beata Szczepaniak. Najwyżej uplasowała się Sandra Samolewska, która przyjechała na metę na dziesiątej pozycji (pierwsze miejsce USP), Marta Rozwałka (drugie miejsce USP), a cała drużyna kobiet zajęła bardzo dobre piąte miejsce w klasyfikacji generalnej Akademickich Mistrzostw Polski (pierwsze miejsce USP). Drużyna męska: Mateusz Lewandowski, Kamil Szarlata, Kamil Miszewski, Michał Kutkowski, Michał Lewandowski i Krzysztof Skupin również zaliczyli dobry występ. Mateusz Lewandowski po raz kolejny potwierdził wysoką dyspozycję i zameldował się na mecie na jedenastym miejscu (trzecie miejsce USP). Gratulujemy sekcji kolarstwa górskiego! Sezon dopiero się rozpoczął, wiele startów przed nimi (trenerem sekcji jest Karolina Dopierała).

Karolina Dopierała

Akademickie Mistrzostwa Wielkopolski w kolarstwie górskim – Pniewy 2018

Akademickie Mistrzostwa Wielkopolski w kolarstwie górskim odbyły się tydzień po Akademickich Mistrzostwach Polski. Miejscem zawodów od kilku lat jest trasa w Pniewach, doskonale przygotowana, techniczna, z sekcjami kamieni, dropami, wymagającymi podjazdami i zjazdami, z pewnością dużo ciekawsza i bardziej podobająca się zawodnikom niż trasa chorzowskiego parku. Pogoda znakomita, a że wyścig miał charakter otwarty, to przyciągnął rzeszę wspaniałych zawodniczek i zawodników. Zawody odbywały się w formule XCO i oprócz Akademickich Mistrzostw Wielkopolski były też Mistrzostwa Wielkopolski w kolarstwie górskim. UPP reprezentowała drużyna kobiet i mężczyzn: Sandra Samolewska, Karolina Dopierała i Marta Rozwałka oraz Mateusz Lewandowski, Kamil Szarlata, Kamil Miszewski i Krzysztof Skupin. Obie drużyny spisały się znakomicie, zajmując miejsca na podium: kobiety drużynowo drugie, mężczyźni drużynowo trzecie. Nie obyło się bez przygód: zawodniczki Karolina Dopierała i Marta Rozwałka walczyły z siodełkami na trasie, Krzysztof Skupin z oponą, ale mimo defektów wszyscy walczyli do końca, by w efekcie zająć dobre drużynowe lokaty. Oczywiście nie zabrakło sukcesów indywidualnych. Zawodniczką UPP Sandra Samolewska nie pozostawiła rywalkom złudzeń i z dużą przewagą przejechała jako pierwsza linię mety. Została akademicką mistrzynią Wielkopolski i mistrzynią Wielkopolski w kolarstwie górskim w kategorii elita. Z kolei zawodnik UPP Mateusz Lewandowski został akademickim wicemistrzem Wielkopolski. Przed kolarzami jeszcze sezon kolarski, dlatego na łamach „Wieści” będziemy informować o kolejnych wynikach sportowych (trenerem sekcji jest Karolina Dopierała).

Karolina Dopierała

Akademickie Mistrzostwa Polski w karate

Akademickie Mistrzostwa Polski w karate odbyły się w tym roku we Wrocławiu. Miały nas reprezentować dwie znakomite zawodniczki, zwyciężczynie Akademickiego Pucharu Polski w karate: Aleksandra Wieczorek oraz Konstancja Kujawa. Niestety, ta druga odniosła kontuzję i na zawody pojechała tylko Ola. Stoczyła trzy walki i zdobyła brązowy medal Akademickich Mistrzostw Polski w konkurencji kumite indywidualne – 61 kg. Jest to kolejny medal w karate zdobyty przez Aleksandrę Wieczorek dla uczelni. Oba naszym zawodniczkom życzymy sukcesów!

Karolina Dopierała

Akademickie Mistrzostwa Wielkopolski w siatkówce plażowej 2018

Akademickie Mistrzostwa Wielkopolski w siatkówce plażowej odbyły się po siatkarskim Turnieju Gwiazd, który zorganizowano w Poznaniu na Placu Wolności. W tym często uczęszczanym i spektakularnym miejscu do zmagania przystąpili studenci wielkopolskich uczelni. Do udziału w zawodach zgłosiło się dziewiętnaście par żeńskich oraz dwadzieścia siedem drużyn męskich. Zdecydowanymi faworytami turnieju byli studenci Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu: Marcin Szczechowicz i Kamil Radzikowski, którzy bronili tytułu sprzed roku. Trzeba przypomnieć, że ta siatkarska para repre-

Fot. 5 x archiwum CKF

Zwycięskie męskie pary Akademickich Mistrzostw Wielkopolski 2018 (Sportowy Poznań)

zentowała UPP w 2017 r. podczas Akademickich Mistrzostw Europy w siatkówce plażowej w Chorwacji (siódme miejsce). Ich największymi rywalami podczas tegorocznych AMW byli zawodnicy z Akademii Wychowania Fizycznego. Oba zespoły spotkały się w ćwierćfinale, który pewnie wygrali zawodnicy UPP. Okazja do rewanżu nastąpiła w meczu finałowym, ale rywale z AWF tej szansy nie wykorzystali. Marcin Szczechowicz został Akademickim Mistrzem Wielkopolski po raz drugi, a Kamil Radzikowski zdobył ten tytuł po raz piąty z rzędu. Gratulujemy tym wspaniałym zawodnikom oraz trenerowi sekcji (mgr Sławomir Juryta). ♦

Karolina Dopierała

Misja Madagaskar

Żyjąc w Europie, pochłonięci codziennymi obowiązkami, często zapominamy o tym, że współczesny świat nie jest jednorodny. Nie zdajemy sobie sprawy, jak głęboka jest przepaść, która za linią Brandta jest dla nas niewyobrażalna. Na południe od niej leży Madagaskar, w którym 80% populacji żyje za 1 dolara dziennie. Na Czerwonej Wyspie, która nam się kojarzy z lemurami, w ludzkiej rodzinie prawie jedno z dwójki dzieci cierpi na chroniczne niedożywienie, wiele ma anemię, a wskaźnik umieralności niemowląt jest jednym z najwyższych na świecie. Gdy matka nie ma pokarmu, dziecko jest karmione rozcieńczonym skondensowanym mlekiem lub rozgotowaną kukurydzą. Nasze codzienne problemy, z którymi się zmagamy, można nazwać przy tym błahostką.

Nie możemy pozostawać obojętni na krzywdę ludzką, dlatego narodził się pomysł projektu „Misja Madagaskar”. To misja medyczna, zrzeszająca wszystkich tych, którzy chcą pomóc Malgaszom i sprawić, by świat stał się dla nich trochę lepszym miejscem. W akcji biorą udział studenci Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, dietetycy i specjaliści od produkcji i przetwarzania żywności wraz z ich opiekunem oraz zaprzyjaźnionymi lekarzami, których zmotywowała do wyprawy dr Anna Paczkowska, ginekolog, która na wyspie była już wcześniej.

Wyjazd jest objęty patronatami: fundacji Dzieci Madagaskaru, Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz szpitala św. Wojciecha w Poznaniu. Misja ma pomóc miejscowej ludności w walce z niedożywieniem oraz brakiem wiedzy i opieki medycznej. Uczestnicy zmierzają do buszu, a celem tej wyprawy jest pomoc niedożywionym oraz potrzebującym podstawowej opieki medycznej Malgaszom. W planach jest przeprowadzenie badań ginekologicznych, internistycznych, pediatrycznych, stomatologicznych oraz ocena stanu odżywienia dzieci i pomoc najbardziej potrzebującym. Studenci Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu UPP chcą przekazać tubylcom wiedzę, którą dysponują, organizując warsztaty żywieniowe i ucząc, jak przygotowywać jedzenie z dostępnych surowców.

Niestety, chęć niesienia bezinteresownej pomocy wiąże się z problemami przede wszystkim natury finansowej, których nie sposób uniknąć, wybierając się na odległy Madagaskar.

Studenci Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu UPP chcą przekazać tubylcom wiedzę, którą dysponują, organizując m.in. warsztaty żywieniowe i ucząc, jak przygotowywać jedzenie z dostępnych surowców

Fot. 3 x archiwum Iwony Cieślak

Składają się na nie: opłaty administracyjne, koszty przelotów i życia na wyspie, niezbędne szczepienia, ubezpieczenia oraz najważniejsze – wyposażenie medyczne, którego zakup to koszt kilkunastu tysięcy złotych. Dlatego każdy może się stać częścią „Misji Madagaskar”, wspierając finansowo uczestników wyprawy. Każdy, nawet najmniejszy gest stanowić będzie nie lada pomoc i dodatkową motywację do niesienia pomocy ludziom, którzy tak jej potrzebują. Darowizny można wpłacać na konto Fundacji Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, ul. Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznań.

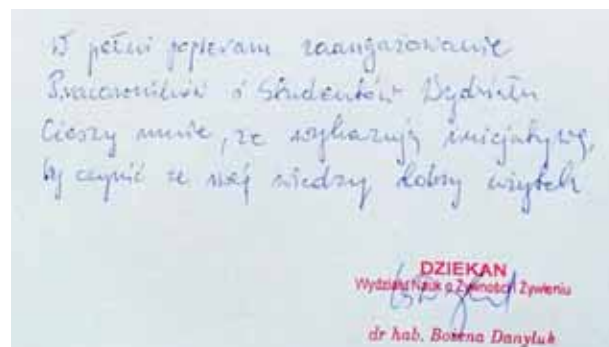
Nr konta: 14 1140 2004 0000 3702 7688 5492.

Misja najprawdopodobniej odbędzie się w dniach 2–24 października 2018 r. ♦

Iwona Cieślak

W planach jest przeprowadzenie m.in. badań internistycznych, pediatrycznych i stomatologicznych oraz ocena stanu odżywienia dzieci

Znowu w nieznane

W pierwszą wiosenną sobotę (24 marca) liczni jak zwykle uczestnicy wycieczki przygotowanej i prowadzonej przez dr. Włodzimierza Łęckiego po zajęciu miejsc w autokarze usłyszeli następujący program dnia: „Trasa liczy 206 km i czterokrotnie przekracza Wartę, a raz – jeden z jej większych dopływów. Zobaczymy dwie wielkie inwestycje ostatnich lat (drogową i przemysłową), przeprawę promową, dolinę Warty z punktu widokowego, dwa piękne parki przypałacowe, pomnik wybitnego twórcy literatury polskiej, zrekonstruowane przejście graniczne, a także lasy zniszczone w ubiegłym roku przez huragan. Obiad zjemy w małym miasteczku, niegdyś jednym z większych miast Wielkopolski”. Tradycyjne pytanie konkursowe było identyczne jak w ubiegłym roku: „Jak nazywa się miasto, w którym spożywać będziemy obiad?” Program wycieczki był zatem bardzo bogaty i różnorodny, a okazało się, że nie wszystkie jego punkty zostały w tej zapowiedzi wymienione.

Z Poznania wyjechaliśmy jak zwykle nie trasą najkrótszą, lecz okrężną i dość zawiłą (aby nie zdradzić kierunku celu wycieczki przed zebraniem odpowiedzi na pytanie konkursowe), „zaliczając” przy okazji zapowiedzianą inwestycję drogową, czyli zachodnią i nieco starszą południową **obwodnicę Poznania**.

Zatrzymaliśmy się dopiero w **Dębnie**, niewielkiej wsi nad Wartą (między Nowym Miastem a Żerkowem), a dokładniej – **przy przeprawie promowej** przez Wartę. Jest to jeden z trzech promów zastępujących mosty między Nowym Miastem a Pyzdrami. Stamtąd przeszliśmy do **gotyckiego kościoła** ufundowanego przez urodzonego w Dębnie prymasa Wincentego Kota. Uwagę zwraca wyposażenie świątyni: stare obrazy, nagrobki, także tablica erekcyjna z herbem prymasa. Warto wspomnieć, że w połowie XIX w. w Dębnie działał założony przez ówczesnych właścicieli Mycielskich zakład wodolecznicy. Był to niewątpliwie efekt dużego zainteresowania w owym czasie hydroterapią rozpropagowaną przez działalność samouka Wincentego Priessnitza (w Poznaniu jego metody propagował Edward Raczyński, co możemy do dziś zobaczyć na pomniku Hygei stojącym obecnie na Placu Wolności). Nieco wcześniej (w 1831 r.) gościł w Dębnie u Mycielskich (i polował – być może na grubego zwierza) Adam Mickiewicz.

Z Dębna pojechaliśmy do Żerkowa zwiedzić położony na wzgórzu (podobnie jak całe stare centrum miasteczka) **barokowy kościół** św. Stanisława z początku XVIII w. Wnętrze zdobi rokokowe wyposażenie oraz polichromia pędzla znanego poznaniakom (i nie tylko) z kościoła Franciszkanów

Fot. Ewa Strycka

Jeden z oryginalnych zamków w drzwiach barokowego kościoła św. Stanisława w Żerkowie

Adama Swacha. Ciekawostką jest przedstawienie na jednym z malowideł Marcina Lutra wraz z najbliższym współpracownikiem Filipem Melanchtonem, zagląających przez uchylone okno do wnętrza żerkowskiej świątyni. Zachowały się również oryginalne zamki w drzwiach wejściowych.

Dalsza trasa wiodła do Śmiełowa, ale po drodze zatrzymaliśmy się na chwilę koło Brzostkowa, na skraju lasu porastającego Wał Żerkowski, podziwiając **rozległy widok na Pradolinę Warciańsko-Odrzańską**. W Śmiełowie oczywiście zwiedziliśmy **Muzeum im. Adama Mickiewicza** w klasycystycznym pałacu z końca XVIII w. Mickiewicz przyjechał tu w końcu sierpnia 1831 r. z zamiarem przekroczenia niedalekiej granicy między zaborami (o granicy tej więcej w dalszej części relacji) i wzięcia udziału w powstaniu listopadowym. Próba przedostania się na drugą stronę zakończyła się niepowodzeniem (zapewne z korzyścią dla polskiej literatury), lecz poeta pozostał w Śmiełowie około trzech tygodni. Ekspozycja otwartego w 1975 r. muzeum obejmuje obiekty nawiązujące do życia i twórczości patrona oraz wnętrza pałacowe, rzeźby i obrazy z XVII–XIX w. Sam pałac jest jednym z ważniejszych dzieł architekta Stanisława Zawadzkiego. Oprócz Mickiewicza gościli tu również Henryk Sienkiewicz, Ignacy Paderewski, Wojciech Kossak, Józef Haller i inni wybitni Polacy. Na zakończenie pobytu w Śmiełowie mieliśmy jeszcze nieco czasu na **spacer po rozległym parku**, ze starym drzewostanem i pierwszymi zwiastunami wiosny (przebiśniegi).

Zbliżała się **pora obiadu**, pojechaliśmy więc do **Pyzdr**, położonych już za Prosną – dopływem Warty i graniczną niegdyś rzeką między Prusami i Rosją, a więc i między za-

Fot. Ewa Strycka

Przy przeprawie promowej przez Wartę w miejscowości Dębne

Fot. Jerzy Swiigon

Śmiełów, pałac z bliska

Fot. Ewa Strycka

„Ogródek Zosi” w śmiełowskim parku

borami (to przez Prosnę do Pyzdr próbował przedostać się Mickiewicz w czasie pobytu w Śmiełowie). Miasto, założone jeszcze w XIII w., było siedzibą starostwa, a później (do 1818 r.) – powiatu. Jeszcze przed odwiedzeniem restauracji byliśmy w położonym na skarpie nadwarciańskiej pofranciszkańskim **zespole klasztornym**. W krużgankach klasztornych zachowały się malowidła wspomnianego wyżej Adama Swacha (bardzo często opuszczał poznański klasztor, upiększając liczne kościoły nie tylko w Wielkopolsce), a w jednym ze skrzydeł klasztoru mieści się **Muzeum Ziemi Pyzdrowskiej** z różnorodną ekspozycją. Przed wejściem do muzeum stoi żeliwny słup z dawnej granicy prusko-rosyjskiej, a przy drodze między Pyzdrami a Borzykowem zrekonstruowano **dawne przejście graniczne**. Pyzdry były w owym czasie najdalej na zachód wysuniętym miastem całego rosyjskiego imperium. Co ciekawe, Kongres Wiedeński w 1815 r. pozostawił miasto po stronie pruskiej, a granicę na wniosek Rosji przesunięto dwa lata później. W czasie powstania styczniowego powstańcy pod dowództwem Edmunda Taczanowskiego stoczyli pod Pyzdrami zwycięską potyczkę z oddziałem wojsk rosyjskich.

Ostatni postój autokaru był w **Miłosławiu**. Znowu spacerowaliśmy po większym niż w Śmiełowie **parku krajobrazowym** sąsiadującym z pałacem Mielżyńskich (później Kościelskich). Podobnie jak w Śmiełowie gościło tu wielu wybitnych Polaków, m.in. Wincenty Pol, Teofil Lenartowicz, Józef Ignacy Kraszewski, Władysław Reymont, Julian Fałat i inni. W 1899 r. w parku odsłonięto pierwszy na ziemiach polskich **pomnik**

Fot. Ewa Strycka

Memento mori... Krużganki w pofranciszkańskim zespole klasztornym w Pyzdrach przypominają o nieuchronnym przemijaniu...

Juliusza Słowackiego (dzieło znanego rzeźbiarza wielkopolskiego Władysława Marcinkowskiego), a w uroczystościach z tym związanych uczestniczył Henryk Sienkiewicz (wtedy zawiązał też do Śmiełowa). Wcześniej – w 1848 r. – w Miłosławiu rozegrała się największa bitwa w czasie wielkopolskiego powstania Wiosny Ludów. Zwycięstwo polskich oddziałów dowodzonych przez gen. Ludwika Mierosławskiego nie zostało jednak wykorzystane.

W parku miłosławskim zachowały się stare drzewa (w tym dęby – pomniki przyrody), lecz widoczne są straty spowodowane ubiegłorocznymi wichurami. Zniszczone przez huragan lasy widzieliśmy też wcześniej z okien autokaru. Również tylko przez okna oglądaliśmy ostatni z obiektów zapowiadanych przy rozpoczęciu wycieczki, a mianowicie nową inwe-

Fot. Jerzy Świągón

Miłosław, pomnik Juliusza Słowackiego

stycję przemysłową w Białężycach koło Wrześni – duży (220 ha) **zakład produkcyjny firmy Volkswagen Samochody Użytkowe**. Od 2016 r. produkowana jest tu nowa generacja modelu Volkswagen Crafter.

A konkurs? Mimo raczej enigmatycznej charakterystyki miasteczka znaczna część uczestników trafnie wskazała na Pyzdry, zyskując prawo do udziału w losowaniu nagród.

Fot. Jerzy Świągón

Jeden z zabytkowych dębów – pomników przyrody – w miłosławskim parku

Według obliczeń niezastąpionego w organizacji wyjazdów w nieznanne dr. Włodzimierza Łęckiego była to już **czterdziesta dziewiąta** wycieczka z tego cyklu. Ciekawe, jaką propozycję otrzymamy na jubileusz? ♦

Jerzy Świągón

Doktor Włodzimierz Łęcki opowiada o historii gotyckiego kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Dębnie

Wnętrze barokowego kościoła w Żerkowie

Marcin Luter i Filip Melancton zagląдают do świątyni (malowidło z barokowego kościoła św. Stanisława w Żerkowie)

Wnętrze w pałacu śmiełowskim

Pałac w Miłosławiu

Czterdziestą dziewiątą wycieczkę „W nieznane” zakończył zachód słońca w miłosławskim parku

